

Manifestació per l'Escola Pública a València, el 14 de desembre / JORDI BOLUDA

El professorat, absent en el debat parlamentari de la LOE

> 7

El 2 de març, nou acte per l'Escola Pública

La plataforma unitària que va organitzar les mobilitzacions de desembre Per una escola pública valenciana, democràtica, laica i de qualitat anuncia un acte públic, el dijous 2 de març, a les 19 hores, en l'aula magna de la Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació de la ciutat de València, situada en l'avinguda de Blasco Ibáñez. En l'acte intervindran personalitats del món de l'educació, intel·lectuals, artistes i músics, entre d'altres. Des de les organitzacions convocants, entre elles STEPV-Iv, s'afirma que "la tramitació de la LOE en el Senat justifica la necessitat de mantindre la campanya desplegada en 2005". La campanya Per una escola pública valenciana, democràtica, laica i de qualitat va experimentar un punt àlgid amb les manifestacions del 14 de desembre celebrades en les capitals del País Valencià.

Més informació i adhe-
sions: <http://www.gratisweb.com/escolapublicapv/>

> 4

Retard en les retribucions

L'augment retributiu pactat per algunes organitzacions sindicals i la Generalitat tardarà a percebre's

> 5

La pèrdua de la democràcia escolar

Article d'opinió de Vicent Esteve sobre l'accés a la direcció dels centres educatius

> 6

Millorar les condicions dels interins

Els sindicats arriben a un acord que milora les condicions de treball del professorat interí

> 12, 13

Sindicalistes a temps complet

Entrevista a Pepe G. Box i José Manuel L. Grima, memòria viva d'un compromís sense fissures

> 16, 17

Convivència en els centres escolars

Reflexions i respostes democràtiques als brots de violència en els entorns educatius

El fum i la memòria

Joan Blanco

Don Antonio arribava a classe i el primer que feia era dirigir-se a un dels meus companys.

- Xe, Paco, acosta't al bar —que estava fora de l'institut— i demana'm un café per a mi.

El "café per a mi" era un *carajillo* com Déu mana, que per això Don Antonio era capellà.

A continuació, mentre Paco —o qualsevol altre a qui tocarà fer el viatge— li portava el *café*, s'encenia un puro d'aquells que fan bona cosa de fum, perquè aleshores es fumava en classe.

Més ben dit, el professorat fumava en classe. I l'alumnat, que havia d'aguantar el fum, somiava ser major i imitar aquella graciosa forma de traure el fum que tenien els nostres referents educatius.

Desconec si la legislació de l'època permetia fumar, però el cas és que recorde una llarga llista de professors i professores que deixaven les aules plenes de puntes de cigarrs.

Era tan familiar fumar davant de tots que, en la meua etapa de sindicalista estudiantil, recorde haver elaborat més d'una plataforma reivindicativa per exigir el dret a castigar-me els pulmons en públic com feien moltes persones que em feien classe. "Com a mínim, volem poder fumar en els exàmens", reclamàvem.

Hem fet patir fins a l'extrem els companys i les companyes que no fumaven i no podien evitar la nostra presència. Com ens n'hem passat!

Ara, que les persones no fumadores —reconec que encara fume ocasionalment— disposen d'unes mínimes proteccions és inaudit que encara se senten expressions que acusen els qui han aguantat els nostres fums durant tants anys com

si foren perillosos "intransigents que limiten la nostra llibertat". Sentir-ho dir en una escola o en un hospital és encara més sorprenent. Potser ens resulta més fàcil oblidar tot això perquè recordar-ho ens obligaria a actuar amb més coherència.

Quan jo anava a l'institut, la majoria del professorat, a més de fumador, era professorat no numerari, els famosos *penenes*, un eufemisme equivalent per a referir-se als docents que ara coneixem com a interins. I, veges tu, una majoria d'aquells penenes sembla que han oblidat la forma com van accedir al funcionari. Quan sent a alguns d'ells comentar les reivindicacions dels actuals interins sembla que hagen adquirit la seua acta de funcionari amb la superació d'uns processos opositors noucentistes.

La memòria es perd i recordar és sinònim de caducitat. No fa massa que el catedràtic de la Universitat de València, José Gimeno Sacristán, escrivia un article en el qual, referint-se a la llei del Castillo i a l'aferrissat debat que va provocar, es preguntava: "Què ens ha passat per a oblidar tan aviat?". I és que hem oblidat massa prompte de quin sistema educatiu provenim.

El Congrés dels Diputats ha aprovat prendre en consideració una proposició de llei d'Izquierda Verde perquè 2006 siga declarat Any de la Memòria Històrica. Seria una bona avinentesa per a fer un esforç col·lectiu per recordar. De vegades, ens queixem que el nostre alumnat ignora que fa trenta anys ací hi havia una dictadura. Ells no havien nascut encara llavors, però nosaltres sí. Tenim memòria per a recordar-ho?

Anem d'estrena

La substitució dels símbols identificatius de l'organització en els últims mesos deixa pas ara als canvis en el principal vehicle d'expressió del Sindicat. Amb vora tres dècades de publicació ininterrompuda, els Quaderns de l'Ensenyament del País Valencià sofreixen, a partir d'aquest número, canvis substancials en la seua presentació. Canvia l'aspecte de la capçalera —passa a la història l'emblemàtic disseny de Jarque— i cauen els seus guionets interiors —All-i-oli—, que en el seu moment també pretenien reflectir la suma de sensibilitats integrades en el Sindicat. Ara som ALLIOLI, un projecte que renova el seu aspecte exterior però que aposta avui, com el primer dia, per la informació més completa i les anàlisis més rigoroses, sempre al servei de les treballadores i els treballadors de l'ensenyament valencians, destinataris i protagonistes principals d'aquest producte periòdic.

Com es pot comprovar, el nou ALLIOLI adopta diversos canvis. La revista incorpora a totes les seues pàgines la tipografia i l'estil presents en el nou logotip del Sindicat, obra del reconegut dissenyador Pepe Gimeno, aprovat l'any passat. La publicació incorpora el color de la primera a l'última plana. Destaca, a primera vista, la contundent massa cromàtica de la portada, un color que

anirà canviant en cada número. La informació de la portada es concentra en menys temes i guanya pes la imatge i els titulars, i totes les pàgines van impreses a dues tintes. Disminueix el pes de les informacions, descarregades per la presència de columnes blanques a l'esquerra, concebudes per a facilitar la lectura de les distintes peces. S'amplien algunes seccions i s'hi incorporen noves firmes per a mantindre viu el dinamisme i la renovació característics. Finalment, el nou ALLIOLI experimenta un increment del 50 per cent en les seues pàgines i passa a 24.

Tot plegat, representa l'esforç organitzatiu més important afrontat per la política de comunicació del Sindicat en tota la seua història. La direcció de l'organització va apostar fa anys per refermar els nostres mitjans, una mesura que ha anat reforçant-se amb la incorporació a l'Àrea de Comunicació de professionals i recursos, i que ens permet que el nostre treball arribe de manera més eficaç a tot el col·lectiu. Aquesta aposta comunicativa del Sindicat es veu ara notablement impulsada per l'estrena d'aquest ALLIOLI, una empresa que caldrà ajustar i polir en les pròximes edicions, i que tindrà en l'acollida que li dispensen les lectores i els lectors el principal espill on mirar-se per a continuar avançant.

Un Estatut en clau espanyola

Intersindical Valenciana ha rebutjat el text de reforma de l'Estatut d'Autonomia del País Valencià pactat pels membres de la Comissió Constitucional del Congrés dels Diputats, tot i que no nega l'avanç que representa la creació de la Carta de Drets Socials, la capacitat de la Presidència de la Generalitat per a dissoldre les Corts i convocar noves eleccions o l'eliminació del nombre màxim de membres del Consell.

Els darrers esdeveniments han frustrat els anhels de les valencianes i els valencians de comptar amb un Estatut que superara l'actual marc autonòmic i que progressara cap a la descentralització política i administrativa, i permetera a les institucions valencianes decidir i aplicar polítiques públiques pròpies o avançar en el reconeixement d'un Estat plurinacional, pluricultural i plurilingüístic.

La fórmula "idioma valencià" que incorpora el nou Estatut no respon a cap criteri acadèmic, lingüístic o científic i s'oposa, per tant, a tota la comunitat acadèmica i universitària. És inacceptable que un text legal es posicione obertament contra de la ciència i la lingüística. Què hauria passat si les Corts Generals s'hagueren atrevit a incloure en qualsevol norma legal un text que contradiguera i negara el saber científic universalment acceptat en temes matemàtics, físics o geològics? Com és possible, aleshores, que es contradiga la veritat científica en un

assumpte cabdal com el nom de la llengua dels valencians? D'altra banda, també costa d'entendre que els mateixos que diuen defendre la Constitució espanyola, en afrontar aquestes qüestions lingüístiques s'oposen a les reiterades sentències del Tribunal Constitucional que validen la unitat de la llengua catalana i l'ús acadèmic del terme català per referir-se a la nostra llengua.

Pel que fa a la fixació de la barrera electoral en el 5% —dins o fora de l'Estatut— es tracta d'una mesura clarament antidemocràtica que pretén deixar fora del Parlament la veu de milers de ciutadanes i ciutadans.

A falta d'una anàlisi més detinguda de tot l'articulat —que no aprofita l'avinentesa per a establir un marc valencià de relacions laborals que servisca, entre altres objectius, per a fixar les condicions de seguretat de les treballadores i els treballadors— aquest no és el nou Estatut per què apostem. La reforma legal s'ha fet una vegada més en clau política espanyola i ha pesat més el clima polític de crispació que les necessitats de les valencianes i els valencians.

Finalment, des de la Intersindical reclamem el dret a opinar i decidir sobre la reforma de l'Estatut valencià mitjançant un referèndum. És curiós que els mateixos portaveus del Partit Popular que alcen la veu per exigir una consulta sobre l'Estatut català, la neguen al valencià.

ÈPOCA IV - N.º 191 - Febrer 2006 - SINDICAT DE TREBALLADORS I TREBALLADORES DE L'ENSENYAMENT DEL PAÍS VALENCIÀ. INTERSINDICAL VALENCIANA (STEPV-IV) - DIRECTOR: Joan Blanco · **CAP DE REDACCIÓ:** Rafa Miralles · **REDACCIÓ:** Voro Benavent, Miquel Calatayud, Pilar Gonsalves, Vicent Maurí, Tomàs Moreno, Doméneq Ortola, Julià Rey, Albert Sansano, Ramón Torres · **MAQUETACIÓ:** Jordi Boluda · **DISSENY:** Pepe Gimeno · **CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA:** Toni Soriano · **ADMINISTRACIÓ, REDACCIÓ I PUBLICITAT:** Juan de Mena, 18, baix, 46008 València. T. 963919147 · F. 963924334 · allioli.stepv@intersindical.org · www.intersindical.org/stepv · **IMPRIMEIX:** Bronte Graf, S. L. · Cullerers, 18. Alaquàs. · T. 961515017 · **TIRATGE:** 15.000 exemplars · **ISSN:** 1576-0197 · **DIPÒSIT LEGAL:** V-1.454-1981 · **FRANQUEIG CONCERTAT:** 46/075 **INTERINDICAL VALENCIANA (STEPV-IV) - ALACANT:** Glorieta P. Vicente Mogica, 5-12. 03005 · T. 965985165 · **ALCOI:** Jordi de Sant Jordi, 16-B. 03804 · T. 965523151 · **ALZIRA:** Av. Luis Suñer, 28-4t, p. 16. 46600 · T. 962400221 · **BENICARLÓ:** Plaça de l'Ajuntament, 3. 12580 · T. 964465283 · **ELX:** Maximilià Thous, 121-b. 03201 · T. 966225616 · **CASTELLÓ:** Marqués de Valverde, 8. 12003 · T. 964269094 · **GANDIA:** Sant Pasqual, 13 - 1r dta. 46700 · T. F. 962950754 · **VALENCIA:** Juan de Mena, 18. 46008 · T. 963919147 · **XÀTIVA:** Portal del Lleó, 8, 2ª. 46800 · T. 962283067

Per als responsables de la Conselleria d'Educació que van ordenar, de sorpresa i amb una urgència innecessària, que tots els escolars de tercer de Primària dugueren a terme una *prova* sense cap criteri pedagògic que justificara la decisió.

Pel treball solidari i compromés de la comunitat educativa del col·legi públic Cervantes, de Buñol, que demostra que és possible harmonitzar la reflexió teòrica i la pràctica compromesa en un projecte col·lectiu.

FE D'ERRATES

- En la pàgina 4 de la separata del número 189 d'ALLIOLI (octubre 2005) sobre responsabilitat legal dels treballadors i les treballadores de l'ensenyament públic, la referència correcta a Alberola, José B. és: Benedito Alberola, José; el mateix nom que ha de substituir, en aquesta mateixa pàgina, Fernández Enguita, Mariano.
- En el número 190, l'article sobre la subestació de Patraix va estar elaborat per Miguel Àngel Esteve i Hèlenia López

PA I ROSES

Què conciliem?

Maria Lozano Estivalis

Es parla molt aquests dies de la conciliació de la vida laboral i familiar, però no se'n diuen coses noves. Sembla que hi ha un consens en la necessitat de millorar les relacions entre el mercat laboral i la vida privada, sobretot quan aquesta última és l'escenari on es desenvolupa de forma intensiva i gratuïta la reproducció de la població i de la força de treball. Aquesta tensió no és nova, però resulta curiós que es deixi sense qüestionar la premissa principal; és a dir, que l'eix de la vida social és la lògica mercantil i que les millores que es proposen ho són segons la utilitat que tinguen per a reproduir les coses, com preveu el mateix mercat.

Ara més que mai, les ciutadanes i els ciutadans som reconeguts segons com produïm i consumim, però el manteniment d'aquesta identitat requereix alhora que l'espai on desenvolupem els nostres llaços afectius continue assegurat per tal de garantir la pau i la continuïtat del sistema. Ara bé, les regles del mercat, la competitivitat, la dedicació exclusiva, la precariedad, la desigualtat de condicions i tota la violència estructural que això genera xoquen amb la necessària cultura solidària i de negociació pròpia de les relacions personals. Per tant, l'equilibri està en perill.

Se suposa que facilitant més la flexibilitat d'horaris o possibilitant una distribució de temps i d'espais més compensats, la tensió desapareixerà i amb això cada individu haurà de produir, consumir i reproduir més còmodament sense pressionar més les polítiques públiques d'un anomenat, erròniament, estat de benestar. No és tan fàcil. No diré que no siga important establir aquestes millores, però col·locar el mercat com a centre de totes les mesures socials, presuposa una estructura de relacions humanes sempre subordinades a les seues regles. Això no implica només reduir la concepció de la família com un bastió del mercat sinó que menysprea qualsevol altra opció personal aliena a la reproducció i cura dels altres. Amb aquestes claus no és estrany que el desconcert i l'angoixa cresquen entre els individus, obligats a subordinar als dictats del mercat la llibertat i les claus solidàries que regeixen els seus sentiments.

Almenys mentre existisca tensió hi ha esperança, perquè les contradiccions entre l'espai públic i el privat poden obrir bretxes importants en una concepció mercantil quasi indiscutible. Algunes d'aquestes bretxes les han d'obrir precisament les dones perquè són elles les que pateixen els principals conflictes laborals en aquest terreny. Però, juntament amb la de gènere, cal afegir altres perspectives com les de classe, ètnia o procedència cultural, que ofereixen més elements de contrast per a diagnosticar desigualtats i paradoxes d'una suposada conciliació.

En aquest sentit la incorporació d'immigrants al mercat laboral i a la vida social pot ser un incentiu ben rellevant per a la reflexió, el debat i l'acció política sobre allò que realment significa ser ciutadà de ple dret en una societat mercantilitzada. Si no aprofitem aquest moment històric, haurem de compaginar temps i espais, però seguirem fracturats com a subjectes enmig d'una realitat bastant més difícil de conciliar.

A LA PORTA DE L'AULA

Educació mediambiental

Carme Miquel

- *Preservar els fruits i la bellesa de la Terra per a les generacions presents i futures.*

- *Protegir i restaurar els sistemes ecològics de la Terra, amb especial atenció a la diversitat biològica i als processos naturals que sustenten la vida.*

Els dos principis que encapçalen aquest escrit corresponen als punts 4 i 5 de la Carta de la Terra, un document elaborat l'any 1992 en la Cimera de Rio de Janeiro que conté setze principis bàsics, el compliment dels quals ajudaria, en bona manera, a la consecució d'una societat global justa, sostenible i pacífica.

Perquè la Terra està malalta, ara ja no ho dubta ningú, i la forma de vida, individual i col·lectiva que hem adoptat gran part dels humans ha contribuït de manera definitiva a la insostenibilitat dels seus ecosistemes i també de les relacions humanes i socials. Per això, si l'educació mediambiental sempre ha sigut un aspecte important a tractar dins i fora de l'escola, en el moment present és una urgència. És absolutament necessari, i per tant prioritari, que les persones adquirim formació mediambiental i adoptem hàbits de vida sostenible. De la mateixa manera que és absolutament necessari que els poders polítics i econòmics canvien els plantejaments de fals desenvolupament socioeconòmic que descansa en el consumisme compulsiu i l'ocupació desordenada del territori, que ha provocat un esgotament alarmant dels recursos naturals i les fonts de vida.

Però cal advertir que l'educació mediambiental, que ha de formar part del currículum i l'estil de vida escolar, no és exclusiva de l'escola. Hi ha la tendència a atribuir a l'ensenyament la responsabilitat de suplir totes les mancances educatives que hi ha en la societat i, en el cas que ens ocupa, resulta altament hipòcrita que els responsables polítics diguen que promouen l'educació ambiental en el món escolar, mentre les actuacions quotidianes fora de l'escola menen a un tipus de societat altament depredadora.

Partint de la idea que l'educació, com a component fonamental del desenvolupament humà, és alhora un dret universal que ha de capacitar individus i comunitats per a un desenvolupament sostenible és la raó per la qual cal integrar en l'ensenyament formal i l'aprenentatge, i al llarg de tota la vida, les capacitats, els coneixements i els valors necessaris per a una forma de vida sostenible.

En el nostre cas, és absolutament necessari que ens apliquem els dos principis de la Carta de la Terra que inicien aquest escrit i que n'exigim el compliment a les persones i entitats responsables. Perquè cal amb urgència:

- *Preservar els fruits i la bellesa del País Valencià per a les generacions presents i futures.*

- *Protegir i restaurar els sistemes ecològics del País Valencià, amb especial atenció a la diversitat biològica i als processos naturals que sustenten la vida.*

DES DEL SUD VALENCIÀ

Un dia qualsevol...

Tudi Torró

Estaven expectants, els havien dit que era un dia com qualsevol altre, però alguna cosa passava. La mestra estava un poc nerviosa, els havia ordenat asseguts per fileres, d'un en un, sense que pogueren veure què feia el company o la companya del costat. El director, la cap d'estudis, el secretari i fins i tot la inspectora —una senyora que va al centre en comptades ocasions— estaven allí, en la seua aula. Aleshores no era un dia qualsevol.

Els alumnes, quan entraven en filera des del pati, els havien vist a tots junts en el despatx de direcció, parlaven, miraven uns papers i assentien amb el cap a allò que deia la inspectora. Segons ens havien dit, ja feia dies que havia arribat un sobre que no es podia obrir fins a aquell dia, el director estava preocupat. "El sobre de les proves", li l'havia dut el conserge juntament amb tota la correspondència, no venia identificat i com si fóra un de tants el va obrir, però no en va traure res. Quan se'n va adonar el va tancar immediatament amb cinta adhesiva. Fins avui. La inspectora podia estar tranquil·la que era així, les proves no havien estat violades, l'alumnat no en sabia res, la professora no sabia exactament què havia de fer, les famílies no en sabien res perquè no havien de saber-ho, la resta del professorat en sabia el mateix que tothom, el que n'havia dit la premsa. Tot estava a punt per al dia D.

La mestra havia arribat a la classe i encara llegia uns papers, sembla que eren les instruccions de com havien de fer la prova, una avaluació molt fàcil referent a coses que sabien de sobres, ja les havien estudiades l'any passat, quan encara tenien set anys. Avui no treballarien en grups; cadascú demostraria el que sabia.

Aquelles instruccions no eren complicades, però la pressa per començar a l'hora indicada i per conferir *naturalitat* a l'assumpte va provocar que la mestra fera el que sempre havia fet. No va reparar en l'"stop". Però per sort hi havia la inspectora per assenyalar-li el descuit i la falta d'atenció sobre el que es deia en les instruccions. Altres centres, no n'havien tingut tanta —de sort vull dir—, no hi havia ningú de fora per a resoldre els descuits immediats. Tanmateix, nosaltres sí, la classe estava plena de gent *important*: el director, la cap d'estudis, la inspectora i la mestra, tots dintre de la classe vigilant una avaluació com qualsevol altra. "Això no s'ho creu ningú amb tanta gent vigilant-nos!".

L'avaluació no és molt difícil, hi ha preguntes massa fàcils i d'altres que són més difícils, però és normal. La mestra també ho fa així quan passa proves per a la primera, la segona o la tercera avaluació, o quan acaba un tema. Però aquesta vegada... Per a què són aquestes proves? Servirà per a la nota del butlletí? Entrarà en la mitjana amb els altres treballs de Matemàtiques i Llengua? Ens hem assabentat que ho han fet en tots els col·legis del poble. Ho farem millor que els de l'escola del costat? No, no es fa per això, ens han dit que l'únic objectiu és fer una "avaluació diagnòstica global" del nivell de l'alumnat de la *Comunitat Valenciana* quan acaba el 1r cicle de Primària en Llengua i Matemàtiques, per això, no ens hem de preocupar.

La prova continua, nosaltres tenim un PIL, i la cosa es complica. Sempre és igual. Quan es posaran d'acord en la manera com hem de dir i escriure les coses? No és *requadro* un castellanisme? Podem dir *metre* en lloc de 'metro'? Hi ha un exercici que ens confon; la mestra ens ha ensenyat: cinqué, sisé, seté... i l'exercici diu: 5t, 7m... Quin embolic! Esperem que no ens suspenguem per això.

TEATRES DE L'ESCOLA

Memòria i memorisme

Jaume Martínez Bonafé

En el seu interessant llibre *Lecciones de los maestros* George Steiner afirma: "La eliminación de la memoria en la escuela actual es una estupidez." I continua: "La conciencia está tirando por la borda su lastre vital." Probablement té raó.

Segurament, el que ens ha passat és que hem confós "memòria" amb "memorisme". Recordar i recitar per a una altra persona la síntesi vital d'un poema, definir la contudent claredat del teorema de Pitàgores, narrar el imaginari viatge amb una ben proveïda motxilla: on són els països que recorrerà, les ciutats que coneixerà, les muntanyes que ha de pujar o els rius que ha de creuar, inventariar els mars que l'acaronaran... Tot això és donar, a la paraula parlada, una força socràtica que mai no hauríem de perdre. És la força del diàleg, una commemoració vigoritzada per l'oralitat. L'art de la memòria i l'eina de la veu, la força del gest: Sòcrates, però també Jesús. La memòria és el tatatge de la paraula oral: no se n'anirà mai més fins que el subjecte no s'escape de la seua pell.

Una altra cosa és el "memorisme", pura ideologia escolàstica: la reivindicació de la doctrina, la catequesi. Un saber alié al cos i a l'ànima. Un saber fora de lloc, descontextualitzat, no situat. No-significant i insignificant —si no fóra perquè marca la ratlla de l'èxit i el fracàs escolar—. Ara, en l'escola es pregunta què és la *cèl·lula*, com abans se'ns preguntava *quié es Dios*. En aquesta alquímia pedagògica sembla que Déu s'ha fet *cèl·lula* i habita entre nosaltres cada examen quinzenal. El saber revelat en el text sagrat: allò de què m'he d'examinar. Aquesta forma de memòria és una altra estupidesa, per dir-ho com Steiner. Preguntes i respostes prefabricades en un ritual acadèmic que ens condueix pel camí de la passivitat, el desarmament cognitiu, el conservadorisme social.

Ara busquem un contrapunt. És Barthes, al llibre *Roland Barthes por Roland Barthes*, qui ens diu que la seua memòria és la prehistòria del cos, i que ell camina joïós cap a l'escriptura. I continua assenyalant que des del moment que escriu és el seu text el que actua com a interlocutor amb nosaltres, i que el cos i el subjecte són una cosa, però a ell, el representa i el compromet —mai millor dit— el text que ha escrit. La memòria, doncs, deixa l'empremta en l'escriptura i el text s'independitza. Fins i tot es transforma en cadascuna de les particulars lectures nostres —quantes noves narratives necessitaré inventar-me jo mateix per a avançar més enllà de les fites del text que estava estudiant!—. El memorisme, però, és una altra cosa. No hi ha ara escriptura com no hi havia abans oralitat. El text ací és una altra cosa: si no hi ha subjecte ni significació; el text pot ser una mecànica transmutació d'una veritat revelada que el professor dicta i que l'alumne repetirà en un examen sense haver passat pel cap de cap dels dos —amb alguna raó semblant, Miguel Ángel Santos feia un divertit acudit—.

Vostés em disculparan, jo tan sols passava pels teatres de l'escola, però passant, passant, he sentit a la porta d'una aula: "El cas és que ho tenia a la punta de la llengua, però no m'eixia."

Les ombres de l'Estatut bàsic

Apunts sobre l'esborrany del projecte de Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic

Per l'abril de 2005, es van fer públiques les conclusions de la comissió nomenada per estudiar les propostes sobre el futur Estatut Bàsic del Personal Empleat Públic. En aquests moments, es coneix un esborrany del projecte de llei que aplegarà, en una sola norma jurídi-

JOAN BLANCO

ca, totes les disposicions de rang legal que afecten el règim de la Funció Pública —Llei de Funcionaris Civils de l'Estat, Llei 30/84 de Mesures per a la Reforma de la Funció Pública, Llei de Representació i Negociació del Personal al Servei de les Administracions Públiques...—

ampliant el seu àmbit al conjunt del personal empleat públic, siga funcionari o laboral.

Curiosament, no inclou continguts sobre incompatibilitats, com en principi suggeria la comissió que va fer l'estudi, raó per la qual la llei d'incompatibilitats no s'hi integraria i seguiria vigent amb la incorporació d'una lleu variació. El text de l'Estatut és de gran importància, puix emmarcarà el model d'ocupació pública, les condicions de treball de tot el personal empleat públic, els drets i deures i, implícitament, el model d'administracions públiques. L'esborrany estatutari es fonamenta fidelment en les conclusions de la comissió (ALLIOLI 186, juny 2005). De fet, hi ha multitud de paràgrafs que són una còpia literal de l'informe esmentat.

Encara que no és pròpiament una llei de mínims, hi ha determinats punts no considerats abans, però que estaven regulats en algunes de les lleis que substitueix. En principi, la regulació es reserva per a futures lleis autonòmiques i de règim local, i per a legislació específica del personal de l'Administració general de l'Estat i per als estatuts específics del personal sanitari o docent, entre d'altres.

L'Estatut no esmenta assumptes regulats per la legislació que reemplaça, com ara la jornada, els permisos o les llicències. Tampoc no es

refereix al nombre i als àmbits dels òrgans de representació, que sí que recull l'actual Llei 9/87. Igualment, no defineix ni els cossos ni les escales, temes que es traslladen a les distintes administracions. No té en compte —i caldria que ho fera— aspectes com salut laboral, drets socials, conciliació de la vida personal familiar i laboral (relacionada amb jornada, permisos...). Per al personal laboral es fa referència contínuament als respectius convenis col·lectius. Així mateix, especifica, per al personal funcionari, les tasques que els corresponen en exclusivitat, les quals no poden ser objecte de contractació laboral.

Plana sobre tot l'esborrany la idea de l'avaluació del treball —i

L'Estatut no esmenta assumptes regulats per la legislació que reemplaça, com ara la jornada, els permisos o les llicències

amb això tota la tira de la qualitat, l'eficàcia...— unida a les retribucions o la promoció professional. L'articulat inclou referències a les discriminacions per gènere, raça, orientació sexual i d'altres tipus. Com a novetat, també pren en consideració la violència de gènere en temes, com ara la mobilitat o les excedències. Així mateix, recull la creació d'un nou tipus de personal, el directiu —no cal que siga funcionari— amb unes condicions de tre-

ball no regides per la negociació col·lectiva i avaluat amb criteris de productivitat. Sobre l'accés a la condició d'empleat públic, no fa a penes cap referència als mèrits per experiència.

S'elimina el grup E, per tant, hi haurà quatre subgrups de classificació per al personal funcionari, segons la titulació requerida. Açò no ha de servir per a la privatització dels llocs de treball relacionats amb aquest grup E, com les tasques de neteja, bugaderia, vigilància o manteniment. Les pagues extraordinàries, les fixa amb les retribucions bàsiques i les complementàries, excepte les lligades a l'avaluació.

Quant a la negociació col·lectiva adopta el que es preveu en la modificació de la Llei 9/87: la Mesa General de les administracions públiques i la desaparició de la irradiació dels resultats electorals d'un àmbit a un altre en les administracions. No fixa el nombre de juntes de personal que hi ha d'haver per cada àmbit. Desapareixen com a objecte obligatori de negociació les ofertes d'ocupació i els procediments d'accés. També hi ha articles que apelen a un codi de conducta, amb uns principis ètics per al personal empleat públic, a més del règim disciplinari, tal com va proposar la comissió.

Text íntegre de l'avantprojecte de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic en: www.intersindical.org/stepv

Sobre el recurs de CCOO davant del Tribunal Europeu de Drets Humans

A pesar de la profusió de notes informatives, no queda clar què és el que demana CCOO ni perquè els empleats han d'adherir-se.

Deduïm que CCOO "denuncia" la vulneració per l'estat espanyol dels arts. 6 (tutela judicial efectiva), 11 (llibertat sindical) i 14 (prohibició de discriminació) del Conveni Europeu de Drets Humans.

El Tribunal Constitucional (TC) espanyol no admeté el recurs d'empara presentada davant d'aquest per CCOO contra l'estimació, per part del Tribunal Suprem, d'un recurs de casació que casa la sentència de l'Audiència Nacional, que al seu torn estimava la pretensió de compliment de l'Acord retributiu de l'any 1994.

No havent-hi un pronunciament exprés per part del TC, el Tribunal de Drets Humans (TDH) pot, sense entrar en el fons de l'assumpte, disposar que el propi TC admeta a tràmit el recurs d'empara i es pronuncie sobre aquest, sense perjudicament

Allioli

riorment, si la resolució fóra contrària als interessos de CCOO poguera de nou plantejar la qüestió davant del propi TDH. No obstant això, pareix que les pretensions de CCOO no van en aqueix sentit, sinó que pretén que el tribunal d'Estrasburg es pronuncie sobre el fons de la qüestió, és a dir, el compliment de l'Acord del Govern espanyol.

Admetre la demanda és donar-li la raó a CCOO?

L'admissió a tràmit d'una demanda ha de ser allò normal si s'han complert els requisits formals: que s'hagen esgotat les vies de recursos interns, que no siga anònima ni igual a una altra demanda examinada anteriorment pel Tribunal, que no siga incompatible amb les disposicions del Conveni i que no siga, de forma manifesta, mal fundada o abusiva.

Per tant, en aquest cas, l'admissió, lluny del que pretén fer veure CCOO, no suposa una anàlisi prèvia del fons de l'assumpte, sinó el compliment d'unes meres formalitats.

Ha de personar-se el personal per a ser indemnitzat?

CCOO ha posat gran interès en la personació del nombre més gran possible d'empleats públics, sobre l'afirmació que només els personats poden ser indemnitzats. Sona a "caixa de reclutament", però manca de virtualitat: la resolució que adopte el TDH afectarà a tot el col·lectiu, per quant la seua base és la virtualitat d'un Acord del Govern espanyol.

Sobre la possibilitat d'indemnització particular als "personats", l'art. 41 del Conveni només contempla la possibilitat d'una "satisfacció equitativa" (satisfaction équitable), per als casos en què es declarara l'existència de violació del Conveni o els seus Protocols i el dret intern de l'estat espanyol només permetera una reparació imperfecta de les conseqüències de la dita violació. Esta satisfacció equitativa només correspon a la "part perjudicada". Per això, tant per considerar-se "part perjudicada" a tots els funcionaris públics afectats per

l'Acord, com per quant la reparació per part de l'estat espanyol de les conseqüències de la suposada violació, podria ser de forma "perfecta", açò és, complint els termes de l'Acord indicat i pagant allò degut a tots els funcionaris públics, la veritat és que, d'haver-hi una indemnització, aquesta seria genèrica i per a tots els afectats per l'Acord, l'incompliment del qual ha motivat una suposada violació dels drets humans.

Té possibilitats el recurs?

Encara que com a empleats públics desitgem que el recurs prospere, la dificultat d'èxit del recurs, sense entrar a analitzar els termes d'aquest, és molt important. El percentatge de possibilitats que obtinga un aval satisfactori és mínim, per quant pareix poc probable que puga entendre's que les resolucions dictades pels òrgans judicials de l'estat espanyol vulnereu els drets humans, per més que es puga discrepar dels seus fonaments.

Les retribucions pactades per alguns sindicats tardaran a percebre's

El 25 d'octubre de 2005 la Generalitat i els sindicats CCOO i UGT —minoritaris en el conjunt de la representació dels treballadors i les treballadores— signaven un acord que incrementava, en 2006, les retribucions del personal en els percentatges següents: 0,4 % de la massa salarial en concepte de

Allioli

revisió salarial; 0,3% per a la millora de la qualitat i de l'eficàcia; 0,3 % per a un pla de pensions. Però, la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques ha decidit que l'aplicació i la concreció dels augmentos salarials han de negociar-se en les meses sectorials, una mesura que obliga la Conselleria d'Educació a

obrir un procés de negociació per decidir com s'ha d'aplicar l'acord i com es paguen els augmentos salarials a totes i cadascuna de les persones de la plantilla docent.

De manera insistent, el Sindicat ha requerit als responsables educatius perquè convoquen la preceptiva mesa de negociació, però no ha obtingut

cap resposta. Els portaveus d'Educació afirmen que "desconeixen" la decisió de Justícia d'obrir les negociacions. STEPV-lv, que considera inajornable aquesta negociació, exigirà que tant els increments del 0,3% i del 0,4% es facen extensius al conjunt del professorat.

On és l'acord del 20 d'octubre?

Presentat al professorat com un gran avanç, l'acord està desaparegut

El MECD i diversos sindicats van signar, el 20 d'octubre de 2005, un acord sobre condicions sociolaborals del professorat en el marc de tramitació de la LOE. La Confederació d'STEPV-lv no va signar l'acord per considerar que no arreglava millores laborals ni de la tasca docent. L'acord també recull el compromís de negociar l'estatut docent abans del 30 de juny de 2006, la pròrroga de la jubilació LOGSE durant el període d'implantació de la LOE, així com l'actualització de les indemnitzacions en un mínim del 25%. També inclou la millora del sistema de promoció dels docents d'un cos al superior (del B a l'A), l'accés al cos de catedràtics mitjançant concursos de mèrits, la reducció del nombre d'interins al 8% mitjançant un nou reial decret que s'iniciarà en 2006 i la creació de l'especialitat de Primària.

A més, el MECD ha de proposar a les administracions educatives diverses mesures perquè aquestes elaboren plans de formació permanent del professorat; que incorporin mesures per a reduir la jornada dels majors de 55 anys i que s'incentive el professorat en funció de l'actualització i del perfeccionament professional que partirà d'un import inicial mínim de 60 euros mensuals.

Tres mesos després de la signatura, molts ens preguntem: què passa amb l'acord signat? La negociació de l'Estatut de la Funció Pública Docent (EFPD), sobre el qual hi ha propostes institucionals des de 1986, està paralitzada des de

fa anys. Resulta complicat d'entendre que el que no s'ha aconseguit en vint anys, ara es pugui obtenir en només sis mesos.

Sobre la pròrroga de la jubilació LOGSE, la reivindicació del Sindicat suposa una pròrroga indefinida, que ara s'ha quedat en només quatre anys. Fins i tot les esmenes en el parlament han sobrepassat el text inicial de la llei.

Quant a l'accés del cos de Primària als cossos de Secundària, la redacció que figura en la LOE és el concurs-oposició, quan hauria de ser el concurs de mèrits, que és, ni més i menys, el que es va pactar per a l'accés al cos de catedràtics. Per què en el sistema d'accés a

Amb l'acord el ministeri i alguns sindicats pretenien amagar que la LOE silencia les reivindicacions del sector

Secundària dels mestres cal superar un concurs-oposició i l'accés al cos de catedràtics es regula mitjançant un concurs de mèrits?

L'accés a la Funció Pública docent també estableix el concurs-oposició, un sistema obsolet que no estableix cap relació directa entre els estudis universitaris i l'exercici de la docència. A més, existeix una borsa de més de 80.000 persones interines que treballen precàriament en el sistema públic.

El Sindicat exigeix un altre sistema d'ingrés a la Funció Pública que

lligui l'acabament dels estudis universitaris amb el sistema educatiu públic i que possibiliti que el personal que ja treballa en el sistema públic consolidi el seu lloc de treball. En tot cas, el ministeri ha incomplert l'acord, puix el nou sistema no es posarà en funcionament abans de 2007.

La major part de les mesures signades pel govern espanyol han de ser negociades, aprovades i aplicades per les comunitats autònomes amb els sindicats representatius de cada autonomia. Com és possible que haja succeït això? es firma un document a Madrid que afecta les autonomies, sense que aquestes hi hagen dit la seua. Si a la fi els temes acordats a Madrid s'han de negociar en cada una de les administracions autonòmiques estem igual que al principi: cada autonomia farà el que considere oportú, segons la seua realitat, de les negociacions autonòmiques i dels compromisos signats amb anterioritat.

Arribats a aquest punt, cal preguntar-se què guanya el professorat de l'ensenyament públic amb la firma de l'acord? La resposta és: poca cosa. Amb la firma de l'acord el ministeri i alguns sindicats pretenien amagar que la LOE silencia les reivindicacions del sector. Ni tan sols s'hi incorporen les promeses programàtiques del PSOE ni dels seus socis parlamentaris. L'acord era un cortina de fum.

La pèrdua de la democràcia escolar

Vicent Esteve

Com en tants àmbits de la vida política i cívica, l'estrident confrontació d'idees i projectes afecta de ple l'ensenyament. I com també ocorre en altres espais, la controvèrsia educativa està afectada per aquesta boira intel·lectual que és la confusió; la confusió provocada fins a extrems que ja resulten perillosos per a la convivència democràtica.

La Conselleria d'Educació va convocar, pel desembre, el procediment per a la selecció de les direccions de 326 centres d'E.I. i Primària, d'EPA i d'E.E.

En aplicació extemporània de l'extinta LOQE (la Q és de "Qualitat"), a falta del desplegament de la recentment aprovada LOE, no es tracta d'unes eleccions (sistema vigent ininterrompudament des de 1985 fins a 2003) sinó d'una designació per l'Administració, si no directa, sí a penes encoberta. Una designació que, atès el moment polític de la convocatòria, subratlla el partidisme dels dirigents de l'Administració valenciana.

És òbviament deliberat que el concurs de mèrits seleccionador es convoque el 21 de desembre, com també ho és que concloga el termini de presentació de candidats el 12 de gener. Si els escassos cinc dies de classe que comprén aquest període no foren considerats com una clara mesura restrictiva a la presentació de candidatures, cal afegir que els interessats han de presentar un programa d'actuacions exten, entre 25 i 50 pàgines, que ha d'incloure les dades sociològiques del centre que s'aspira a dirigir, unes bases ideològiques de la proposta, a més del programa concret de govern. És difícil d'improvisar, però sobretot és impossible enllestir un projecte participatiu de la comunitat educativa.

Si, malgrat tot, hi haguera ganes de participar-hi i, com a conseqüència, s'eixemplara la pluralitat de candidats, la Conselleria d'Educació es facilitaria a ella mateixa l'elecció, doblement. Primer, perquè als aspirants no se'ls exigeix que tinguen cap relació amb el centre escolar que pretenen dirigir. La conselleria és, a més, l'oficina receptora del programa de govern, i no ho és l'escola que es pretén dirigir. No hi ha la necessitat ni l'obligació que l'escola s'assabente de qui pretén dirigir-la. Segon, perquè la comissió que ha d'elegir el candidat o la candidata està formada per quatre persones designades pel centre educatiu corresponent (dos mestres i dos pares o mares) i quatre per l'Administració, la qual també exerceix la presidència degudament reforçada per un vot de qualitat, per resoltre empats... i assegurar majories.

Actualment, ja són més els directores i les directores designats directament per l'Administració (cosa que es produeix quan no hi ha candidatures) que els elegits pel Consell Escolar del centre. Sospitem quina serà la tendència en el futur més immediat i temem que aquesta és una de les mesures autonòmiques anunciades pel PP per a compensar la nova Llei d'Educació aprovada per la majoria del parlament espanyol.

Mestre i sindicalista de l'STEPV

Encallats els treballs sobre l'Estatut docent

Els treballs del grup constituït per iniciativa del Ministeri d'Educació per a abordar l'Estatut de la Funció Pública Docent (EFPD) no avancen. La metodologia de la negociació és parcial, perquè no es disposa d'un document global amb la proposta.

En cada reunió, es presenten capítols nous i els representants sindicals aporten unes opinions que són escoltades per l'Administració, però desconeixen si les accepta. El ministeri té previst presentar l'esborrany complet de l'Estatut abans de l'estiu, la qual cosa suposa que durant molts mesos continuarà amb la mateixa dinàmica.

El Sindicat ha manifestat: "Pel que fa a les condicions laborals del professorat, l'Administració pretén donar una imatge pública de negociació per ocultar les mancances de la Llei Orgànica d'Educació (LOE) i de l'acord signat entre alguns sindicats i el MECD el 20 d'octubre."

L'estructura de la proposta d'Estatut de l'Administració és: estructura i organització de la Funció Pública docent; classificació del personal de les administracions educatives; selecció dels funcionaris públics docents; provisió de destinacions docents; carrera professional dels funcionaris públics docents; situacions dels funcionaris públics docents; normes relatives a l'adquisició i la pèrdua de la condició de funcionari públic docent i incompatibilitats

tats en matèria de personal; drets i deures dels funcionaris públics docents; salut laboral (aquest últim a proposta dels STE-Intersindical). El Sindicat va presentar per escrit les seues aportacions, una pràctica que altres organitzacions, com CCOO o UGT, desconeixen.

L'Estatut Docent estarà condicionat per la LOE i per la negociació de l'EBFP. En aquest sentit, l'Estatut només arreglarà les especificitats del sector docent, ja que tot allò que afecta els empleats públics estarà arreglat en la normativa general i només caldrà harmonitzar-ho.

Desorientació

La primera lectura dels documents presentats pel MECD ens induïx a afirmar que no es té una idea clara sobre el seu contingut. En els capítols presentats, apareixen moltes reiteracions, no hi ha una estructura clara i precisa, existeix la pretensió de desregular o empitjorar temes que afecten les condicions laborals, com ara la supressió de llocs de treball, les incompatibilitats, la impartició d'assignatures afins, la contractació de professorat especialista... Per al Sindicat, l'Estatut ha de servir per a regular les diverses situacions que afecten a les condicions laborals del professorat: concursos de tras-

llats, mobilitat, sistema retributiu, jubilació, ingrés a la Funció Pública docent, salut laboral, responsabilitat jurídica i patrimonial de l'Administració, drets i deures, adquisició i pèrdua de la condició de funcionari... És, per tant, una peça clau per a la determinació de les nostres condicions laborals, una eina que les diferents comunitats autònomes han de desplegar per completar-les. Tot açò fa palesa la importància de la negociació a què assistirem en els propers mesos, una negociació que ha de suposar mesures concretes per a dignificar la tasca docent, per a millorar les retribucions del conjunt del professorat i per a configurar processos de mobilitat del professorat entre els diferents nivells educatius, sense que s'avance, com pretenen algunes organitzacions sindicals, en l'estratificació de les retribucions i s'aprofundisca en una concepció individualista i corporativa de la tasca docent.

Proposta sindical per a millorar les condicions laborals dels interins

Els sindicats presents en la mesa sectorial d'Educació han arribat a un acord que millora les condicions de treball del professorat interí.

Allioli

L'acord sindical arreplega diversos apartats com ara: ordre de preferència per a l'accés a vacants i substitucions en règim d'interinitat; provisió de llocs de treball vacants del mes de juliol; provisió de la resta de llocs de treball

vacants, substitucions i reduccions de jornada; obertura de borses de treball d'urgència; condicions laborals; fórmules per a millorar el sistema d'adjudicació actual (més transparència i informació sobre els llocs de treball oferits i mesures per a la conciliació de la vida familiar i laboral).

L'Administració ha presentat un document alternatiu ue no és acceptable en no arreplegar determinades reivindicacions com: el

cobrament de l'estiu per als qui treballen més de 165 dies, la transparència en les borses de treball de caràcter urgent, el treball a temps parcial, la restricció de província per a tots els cossos o les propostes de zonificació de les substitucions i l'equiparació de retribucions amb el funcionari de carrera. Sobre aquests punts, els portaveus de l'Administració es reserven la seua posició. Siga com vullga, els aspectes retributius del

professorat interí s'hauran de concretar en la mesa de retribucions prevista per a final de curs en què es negociaran les retribucions del conjunt del professorat.

De no canviar la posició de la conselleria serà difícil poder arribar a un acord.

Les millores que demanen els sindicats

▮ Els nomenaments de llocs de treball vacants que es fan fins al 31 de desembre ho seran per tot el curs escolar. En cas que es produísca una vacant per causes sobrevingudes —defunció, jubilació forçosa del titular de la plaça— la

plaça ocupada per la professora o el professor substitut es convertirà en vacant als efectes econòmics i administratius.

▮ El personal interí que acredite 165 dies de serveis tindrà dret al cobrament dels mesos de juliol i agost.

▮ Es podran adjudicar directament llocs de treball pròxims al domicili habitual als integrants de les borses de treball que acrediten una minusvalidesa que implique dependència física i mèdica. Aquesta adjudicació es realitzarà sempre que, pel seu ordre, li corresponga vacant de juliol. La comissió de seguiment serà informada, en la primera reunió ordinària, de les adjudicacions realitzades fins a aqueixa data.

▮ Al professorat interí amb vacant li serà aplicable el que en el futur es negocie per al funcionari de carrera respecte a la reducció de jornada per a majors de 55 anys.

▮ El professorat interí amb vacant podrà fer opció de província, amb independència de la borsa d'origen, en el termini que s'establisca.

▮ Per a permetre la màxima aplicació al personal interí, es modificarà el Decret 28/2001 del Consell, pel qual es regulen les llicències i permisos del professorat.

▮ S'elaborarà un pla de formació en centres dins de la convocatòria anual publicada en el DOGV per facilitar al personal docent interí l'accés a aquests cursos. Es posarà èmfasi en l'oferta de cursos de valencià en les zones castellanoparlants. També s'estudiarà la realització de cursos d'habilitació mitjançant una formació específica per a certs col·lectius sense titulació suficient, així com la moratòria fins a la vigència del present acord.

▮ Equiparació de les retribucions del professorat interí amb les del funcionari de carrera. La fórmula per a fer-la efectiva pot ser un complement específic transitori o personal.

▮ Restricció de província o províncies per cura de fills menors de cinc anys. Se sol·licitarà un mes abans de l'adjudicació de juliol, o de manera sobrevinguda en el mateix acte d'adjudicació.

▮ Restricció de província o províncies per circumstàncies familiars greus o extraordinàries. Només es podrà sol·licitar un mes abans de la finalització del curs escolar.

▮ Adopció de mesures de protecció a la maternitat. Possibilitat de gaudir el mes de vacances en el nou curs escolar quan el naixement es produísca en el mes d'agost. Quan una professora interina, amb llicència maternal, siga requerida per a un lloc de treball, tindrà dret que se li faça el nomenament. Si no pot incorporar-se a aquest lloc de treball, l'Administració haurà de nomenar una persona substituïda d'aquesta interina.

Les organitzacions sindicals van demanar també que s'estenga al personal docent valencià l'aplicació del Pla Concilia aprovat pel Ministeri de les Administracions Públiques.

Aspecte d'una manifestació a Madrid el 16 de novembre. / J.B.P.

Distints sindicats insisteixen en la necessitat de l'accés diferenciat per als docents interins

La plataforma sindical rebutja algunes disposicions de l'actual text de la LOE

Allioli

Les organitzacions sindicals que conformen la Plataforma Sindical per a l'Accés Diferenciat es van reunir el 20 de gener a Madrid per analitzar la situació de l'accés a la funció pública docent després de l'aprovació en el Congrés de la llei d'educació el 15 de desembre. Assistiren a la reunió STES-inter-sindical, CGT, CIG, EA-Canarias, AFID-IGEVA (País Valencià), FEDI,

INSUCAN (Canàries), PIDE (Extremadura), SADI (Andalusia), Associación PNNs (Galícia) i SEPICA (Canàries).

En la reunió, es va decidir mantindre la reivindicació del model d'accés diferenciat, "l'únic que garanteix els drets del professorat interí i no l'enfronta amb el professorat en atur que pretén entrar en el sistema públic". En aquest sentit, la plataforma sindical rebutja l'actual redacció de les disposicions addicional dotzena i transitòria dessetena del text de la LOE eixit del Congrés, el qual continua apostant per un model de concurs-oposició selectiu, memorístic i tradicional, que només serveix per a

substituir la majoria dels treballadors interins actuals, amb molts anys d'experiència, per altres companys actualment en atur.

Els sindicats critiquen que el MECD emmarque la negociació del futur reial decret d'ingrés en una comissió de seguiment en la qual estan absents totes les organitzacions representatives del sector. S'ha exclòs STES-inter-sindical, ELA i CIG. Els sindicats han exigit a la ministra d'Educació que convoque la mesa sectorial d'Educació perquè qualsevol acord entre el ministeri i les organitzacions sindicals es produísca de forma democràtica, en el marc legal de la Mesa Sectorial d'Educació.

Les organitzacions presents en la plataforma sindical defenen "un ensenyament públic de qualitat", la qual cosa significa "posar fi a la inestabilitat laboral en la funció pública docent, que afecta negativament el sistema educatiu públic i les condicions de treball de més de 80.000 docents, que ocupen places estructurals". Per tallar d'arrel aquesta situació els sindicats exigeixen l'accés diferenciat, l'estabilitat laboral i l'homologació de les seues condicions laborals, econòmiques i administratives.

Les oposicions docents es convocaran sense esperar els canvis de la LOE

Educació informa que el concurs-oposició es realitzarà amb el mateix sistema dels últims anys

Allioli

La Conselleria d'Educació i la totalitat de Comunitats Autònomes convocaran les oposicions als cossos docents sense esperar els canvis introduïts per la LOE. Només resta determinar que farà el MEC per a les

de Ceuta i Melilla. En la Mesa de 19 de gener, Educació va assegurar que les oposicions es duran a terme "d'acord amb la normativa en vigor" i argumenta la seua posició de no esperar fins a la promulgació de la LOE per "reforçar la seguretat jurídica de les persones que aspiren a participar en els processos de concurs-oposició".

STEPV-Iv ha reiterat el desacord amb la convocatòria, tant pel que fa

al nombre total de places —excessiu en una fase de transició cap a una nova normativa— com per la negativa a esperar l'aplicació de la LOE, que podria comportar més possibilitats d'accés per al professorat interí.

L'Administració no ha escoltat la veu de la majoria del professorat representat en la mesa sectorial, STEPV-Iv i UGT, i s'ha recolzat amb la resta de sindicats.

Les places que es convoquen

Grup A (1.281):

Inspectors d'Educació: 3, Professors de Secundària: 1.175, Professors d'escoles oficials d'idiomes: 45, Professors de Música i Arts escèniques: 32, Professors d'Arts plàstiques i Disseny: 26.

Grup B (1.725):

Mestres: 1.500, Professors tècnics de Formació Professional: 225.

LOE: continuem lluitant

Manifestació a València per l'Escola Pública. / JORDI BOLUDA

El 15 de desembre, el Congrés dels Diputats aprovava la Llei Orgànica d'Educació (LOE) amb els vots a favor de PSOE, CiU, PNB, ERC, ICV, CC i EA, els vots en contra del PP, i l'abstenció d'IU, BNG, NB i ChU. El text, sotmés ara a debat en el Senat, tornarà de nou al Congrés per a la seua aprovació definitiva, previsiblement a mitjan març. Durant la seua tramitació en el Congrés, els continguts de la LOE han empitjorat clarament: la qualificació del Sindicat a la llei ha passat d'*insuficient a deficient*.

La nova redacció representa una cessió a moltes de les reivindicacions de la dreta educativa i de les patronals de l'ensenyament privat, i, encara que l'estratègia de desgast al govern per part del principal partit de l'oposició obliga a seguir criticant la llei, aquests

sectors han aconseguit el que el PP no es va atrevir a concedir-los durant els huit anys de govern.

Per primera vegada en la història de l'educació espanyola, l'Estat fa abandonó en una llei orgànica d'una de les seues obligacions fonamentals. El preàmbul de la llei —es repeteix en l'art. 108— afirma que "el servei públic de l'educació pot ser prestat pels poders públics i per la iniciativa social, com a garantia dels drets fonamentals dels ciutadans". L'Estat abandona, així, una de les seues obligacions i el govern ignora la Constitució que indica en l'article 27.5: "Els poders públics garanteixen el dret de tots a l'educació". ¿Com pretenen que l'ensenyament privat, l'anomenada *iniciativa social*, garantisca un dret fonamental com és l'educació quan el seu objectiu és o guanyar diners o adoctrinar? Però a més es pretén igualar en tot les dues xarxes, la pública i la privada,

que són molt diferents quant al seu origen, objectius, gestió, admissió de l'alumnat, contractació del professorat...

Per primera vegada, una llei orgànica apareix, en la seua lletra, lligada amb un acord amb un país estranger. La llei diu: "L'ensenyament de la religió catòlica s'ajustarà al s'estableix en l'Acord amb la Santa Seu". Pel que fa al finançament, malgrat la sobredotació econòmica que s'aplica a l'ensenyament privat concertat, la norma preveu arribar a la mitjana de la Unió Europea en els pròxims 10 anys. Els promotors de la llei ho diuen i ho traslladen a la norma i no es ruboritzen. D'aquesta manera, el huitè país més ric del món haurà d'esperar fins a 2016 per a equiparar-se amb els seus veïns, alguns d'ells amb menys recursos que Espanya. Com poden seguir afirmant que per a ells l'educació és una prioritat?

En relació amb els treballadors de l'ensenyament, hi ha poques novetats. El professorat és el gran absent en tot el debat parlamentari de la LOE. Els sindicats que van signar un acord amb el ministeri van aconseguir traure aquest tema del debat. Això ha impedit que amb la pressió i la mobilització es pogueren aconseguir millores. Només es va tractar la jubilació per mostrar les limitacions de la seua negociació per a superar un acord que van signar d'esquena al professorat. No només no s'han aconseguit millores per al professorat, sinó que, al contrari, les condicions de treball encara poden empitjorar si en zones amb problemes d'escolarització s'augmenten les ràtios d'un deu per cent.

La responsabilitat d'aquesta situació recau, en primer lloc, en el govern i el PSOE, que es va presentar a les eleccions amb un programa en educació que considerava l'escola pública com la vertebradora del sistema educatiu. A més, també en són responsables tots els partits que anteposen el seu interès a fomentar la crispació política, una estratègia que hipoteca el futur de l'ensenyament públic.

Finalment són incomprensibles les actituds de col·laboració de les direccions de determinades organitzacions sindicals i de mares i pares, que han observat tot el tràmit parlamentari demanant un *pacte d'educació* i han rebutjat totes les iniciatives d'avançar amb la mobilització per l'escola pública i el seu professorat, com ha defensat des del primer moment la Confederació d'STE-i. Els sindicats i federacions d'AMPA anteriors, en un pas avant, va arribar a aplaudir l'*acord* de la Comissió d'Educació del Congrés que incorporava les greus reculades del redactat de la llei per a la dignitat de l'Escola Pública. Després vindran les lamentacions i les *preocupacions*.

La Confederació ni es resigna ni contribuirà a silenciar les reivindicacions pendents. "La lluita continua", s'afirma des dels òrgans de la Confederació. Sense sectarismes però amb decisió. Amb totes les persones i organitzacions que hi vulguen participar, els STE seguiran informant i sensibilitzant la comunitat educativa sobre els aspectes més regressius de la LOE. En aquesta línia, el Sindicat proposarà noves mesures de mobilització en defensa de l'Escola Pública i de tots els treballadors de l'ensenyament.

Esmenes d'STEs-i incorporades a la Llei d'Educació

Allioli
La Confederació d'STEs-intersindical, que ha participat activament en tot el procés de debat desenvolupat des que el ministeri va presentar el nou projecte de reforma educativa, va comparèixer, el 5 d'octubre, davant la Comissió d'Educació del Congrés dels Diputats amb una crida als representants de la sobirania popular perquè aprovaren la llei que necessita l'escola pública. STEs-i va presentar als distints grups parlamentaris més de cent esmenes concretes al projecte de llei. La Confederació és, a més, l'única organització que les ha fetes públiques.

Les esmenes de la Confederació

A continuació es resumeixen els eixos principals de les esmenes incorporades al projecte de Llei:

- Compilació de la legislació educativa anterior (LOGSE, LOPEGCE I LOQE).
- Distinció clara entre centres públics i centres privats concertats, encara que només siga en la terminologia. Eliminació de l'eufemisme "centres sostinguts amb fons públics".
- Ús de terminologia no sexista.
- Inclusió en l'article 84.3. de la no-discriminació per raó de sexe en el procés d'admissió de l'alumnat. Aquesta proposta va ser admesa personalment pel president Zapatero en la reunió del 21 de novembre.
- Denominació dels centres.

Reducció a dues denominacions: públics i privats. Els concertats són un tipus de centre privat (Art. 108).

- Inclusió en l'article 109.2 de l'obligatorietat de les administracions públiques de garantir l'existència de places públiques suficients, especialment en les zones de nova població.

- Potenciació, en els col·legis públics, dels serveis complementaris (Art. 112.5).

- Supressió de la data d'1 de gener de 1990 per a poder optar a la jubilació voluntària. Establiment de la possibilitat d'optar a la jubilació voluntària del personal acollit al règim de la Seguretat Social en la disposició transitòria segona, superant clarament el que havien acordat pe MEC i alguns sindicats (acord de 20/10/06) respecte

a jubilacions.

- Accés als cossos docents del personal laboral fix que ocupa tasques docents en centres dependents de qualsevol administració que passen a dependre de les administracions educatives, com figura en la disposició transitòria cinquena.

- Accés al cos de professors de secundària per concurs-oposició, — amb més pes del concurs que l'oposició— de mestres amb plaça en els serveis d'orientació o d'assessorament psicopedagògic (SPE), segons la disposició transitòria quinzena.

- Inclusió en el Consell Escolar dels col·legis privats concertats d'un regidor o representant de l'Ajuntament en el terme del qual estiga el col·legi.

Més de 20.000 manifestants al carrer per l'ensenyament públic

Important participació a València, Alacant, Castelló i Benicarló

Allioli
El 14 de desembre, 20.000 persones van eixir al carrer en defensa de l'ensenyament públic. Les mobilitzacions van tindre lloc a València, Alacant, Castelló i Benicarló per reivindicar una escola pública, valenciana, democràtica, laica i de qualitat. Les organit-

zacions convocants, molt satisfetes per l'elevada participació i l'èxit de la mobilització, reclamaven "un sistema educatiu per a tots els ciutadans que garantisca l'equitat i la igualtat d'oportunitats i que assegure la justa compensació de desigualtats". Els manifestants també demanaven que tot l'alumnat assolisca l'èxit escolar, unes condicions d'igualtat en l'accés i en l'escolarització, i que els centres assumisquen la seua responsabilitat social. Portaveus de les organitzacions

convocants van manifestar que "el dret a l'educació és molt més que una simple elecció de centre. La xarxa de centres de titularitat pública, des d'Infantil, ha de ser l'eix vertebrador del sistema educatiu". Al capdavant de la manifestació de València es van situar Diego Gómez (Escola Valenciana), Glòria Marcos (EUPV), Enric Morera (Bloc), Agustí Cerdà (ERPV), Carles Arnal (Els Verds-Esquerra Ecologista), Purificación Peris (Els Verds-PV), Miquel Àngel

Ferris (CGT), Vicent Bataller (Federació MRP), Marga Sanz (PCPV) i Xelo Garcia (STEPV-Iv). En la manifestació, també van participar membres del BEA, Sindicat d'Estudiants, CEPC, Espai Alternatiu i representants de diverses formacions convocants, com ara Joan Ribó, Dolors Pérez, Ramon Cardona, Pepa Chesa, Joan Mansanet, Antonio Montalbán, Rafa Pla, Amadeu Sanchis, Joan Barres, entre d'altres.

Educació improvisa una avaluació diagnòstica per usar-la en la seua batalla política contra el govern espanyol

El Sindicat es va oposar a la realització dels exàmens imposats per la Conselleria

STEPV-Iv ha rebutjat la celebració de les proves d'avaluació diagnòstica a l'alumnat del tercer curs de Primària i que s'han portat a cap després de les vacances de Nadal, sense previ avís als centres i de manera precipitada. El Sindicat ha criticat el procediment de la convocatòria, ja que el professorat ho va saber només una setmana abans de dur-se a terme l'exercici en qüestió mitjançant una carta de la directora de l'Institut Valencià de Qualitat Educativa (IVAQE), que sol·licitava la col·laboració dels

Allioli

docents, als quals feia responsables de la seua aplicació i correcció. STEPV va qualificar de "dubtosa" l'obligatorietat del professorat de realitzar els exàmens perquè no hi ha cap disposició normativa que n'ordene la realització de la manera en què van ser plantejats.

El Sindicat ha criticat que no s'haja explicat a la comunitat educativa la finalitat d'aquestes proves, atès que "difícilment es podrà concloure, de la seua aplicació, res de nou sobre la situació de l'alumnat del primer cicle de Primària. Les

proves només atenen quantitativament aspectes parcials del currículum de l'àrea de Matemàtiques i de Llengua castellana, però ignoren la resta d'àrees".

El Sindicat afirma que l'avaluació és un procés implícit al procés general d'ensenyament i aprenentatge. "Siga com vulga, si es pren la decisió de separar aquest model amb avaluacions externes, cal explicar-ho molt bé al professorat perquè, si ho estima convenient, pugui col·laborar activament en la seua aplicació". L'aplicació d'aquest tipus de proves en altres països solen

acabar amb comparacions descontextualitzades i simplistes entre els centres educatius i, en el pitjor dels casos, amb *premis i castics*, segons els resultats finals obtinguts.

STEPV-Iv ha demanat a l'Administració una transparència absoluta en tot el procés i li ha exigut que evite la temptació de fer una utilització esbiaixada dels resultats. "Aquest tipus d'avaluacions, adverteix el Sindicat, no ajuden a millorar l'ensenyament sinó que només serveixen als interessos partidistes i a la introducció de conceptes mercantilistes en el servei públic d'educació".

Conselleria amenaça

La conselleria va amenaçar el professorat dels centres que van manifestar la seua oposició a la realització de les proves d'avaluació diagnòstica. El dia abans de les proves, Educació va remetre als centres, per fax, un escrit que citava una normativa legal que, suposadament, "obliga" el professorat a posar les proves al seu alumnat, a corregir-les i a remetre-les a la conselleria, si no es

vol atindre a les conseqüències que se'n deriven. "A més de no comptar amb la preceptiva cobertura legal, l'escrit de la Conselleria d'Educació representa un atac frontal a l'autonomia pedagògica dels centres" indica un portaveu de l'STEPV-Iv. "L'únic escrit oficial que han rebut els centres és una carta de la directora de l'IVAQUE per mitjà de la qual en *sol·licita* la col·laboració. Aquest

càrrec polític de la conselleria no té cap autoritat jeràrquica per a ordenar al professorat dels centres públics la realització d'una prova i, molt menys, als docents dels centres privats concertats". Per al Sindicat, "tota avaluació ha de ser rigorosa i ha d'ajudar a la millora de l'ensenyament i l'aprenentatge de l'alumnat. Tant l'avaluació interna, pròpia de cada centre, com l'externa

requereixen la col·laboració del professorat, sense cap tipus d'imposició o amenaça. Pretendre avaluar com ara fa la conselleria és atacar l'escola pública i qüestionar el prestigi del professorat valencià".

Sobre la negativa a realitzar la prova per part d'algunes escoles, el Sindicat prestarà tot el seu suport organitzatiu i jurídic als centres que li ho sol·liciten.

Al consejero de Educación

Carta del CP Cervantes de Buñol sobre la prueba de evaluación

JOSÉ HERRERO CUCÓ

El claustro del CP Cervantes de Buñol (Valencia), rechaza realizar la prueba por la razones siguientes:

1. Nos consideramos profesionales de la educación con dignidad, preparación y compromiso y lo venimos acreditando desde hace años. A pesar de ello, esta

Administración prescinde completamente de nuestra experiencia (...) y nos propone realizar una evaluación en la que nada se nos ha consultado y de la que nada sabemos a 10 días de su supuesta realización.

2. Nos declaramos a favor de cualquier evaluación (interna o externa) que tenga en cuenta los recursos disponibles y las necesidades de la población a la que atañe. Por tanto cualquier evaluación promovida desde fuera debe tener en cuenta las características de nuestro centro, del alumnado al que atendemos, del profesorado de que disponemos y de los recursos materiales con los que contamos. Una prueba estándar para todo el alumnado de 3º de primaria de la Comunidad Valenciana contrapone los más elementales principios pedagógicos de atención a la diversidad y de compensación de desigualdades.

3. En cualquier proceso evaluador es muy importante determinar previamente los objetivos y los fines que se persiguen con esa evaluación. Y en esa determinación de objetivos y fines deben participar todos los implicados. Cualquier tratado de pedagogía sobre evaluación así lo determina. En este caso, no sabemos cuáles son los objetivos, ni mucho menos qué uso se va a dar a los resultados obtenidos. **4. Nuestro proyecto educativo** (...) define claramente el tipo de evaluación que propugnamos: "Una evaluación formativa, orientadora, continua, global, adaptada a la diversidad del alumnado, recípro-

ca y fruto de un proceso colegiado".

Con motivo de la presentación del proyecto de Ley de Educación (LOE) el Consejo Escolar del centro remitió al Ministerio de Educación y Ciencia un documento que decía entre otras cosas:

(...) No creemos que una evaluación de resultados y dirigida sólo al alumnado contribuya en nada a la mejora del sistema educativo. Más bien al contrario, busca clasificar, segregar y excluir a grupos socialmente desfavorecidos o con necesidades educativas especiales. (...) Hay que potenciar una reflexión seria (...) Nos parece bien que el resultado de la evaluación continua se utilice para adoptar medidas preventivas. Pero en este caso, el problema no es la detección, sino la dotación de recursos humanos y materiales que permita llevar a cabo las medidas propuestas. Debe regularse con claridad las obligaciones de cada administración para cumplir sus propias normativas.

(...) Ningún representante de la Administración educativa nos ha informado del contenido de la "evaluación diagnóstica censal". Sólo tenemos informaciones a través de la prensa que hablan de un sobre lacrado que contendrá una prueba relativa a conocimientos matemáticos y otra relativa a lengua castellana o valenciana. Esperamos que estas informaciones no sean ciertas porque ofenderían a nuestro juicio y sentido común. No se puede estar demandando a la escuela el desarrollo de

un currículo que va desde el aprendizaje de las lenguas y las matemáticas, hasta las artes plásticas, la educación física y un conocimiento del entorno que incluye multitud de aspectos, la formación en valores y procedimientos de trabajo..., para luego medir el nivel del alumnado con pruebas a los niños y niñas sobre lectura, escritura y operaciones básicas totalmente descontextualizadas.

(...) A todos ustedes, gobernantes, les decimos lo mismo. Si de veras se busca la mejora de la calidad educativa hay que hacer buenos diagnósticos. Y un buen diagnóstico busca las causas para tratarlas. Si en algo vale nuestra experiencia y nuestro trabajo les ofrecemos nuestra colaboración en ese empeño. En nuestro Centro disponemos de protocolos de evaluación elaborados con mucho esfuerzo y trabajo (diagnóstico, evaluación...), sin duda mejorables, que ponemos a su disposición.

(...) El claustro del profesorado decide por unanimidad que participar en este proceso supondría una incoherencia grave, una traición a los principios pedagógicos de nuestro proyecto educativo y una falta de respeto al alumnado y a sus familias.

(...) Estamos abiertos a cualquier sugerencia o propuesta que nos permita mejorar la práctica y ofrecemos nuestra colaboración para todas aquellas iniciativas que busquen una mejora real del sistema educativo. Con todo nuestro respeto.

Buñol, a 11 de enero de 2006

ENSENYAMENT PÚBLIC

Millores en les plantilles d'Infantil per l'acord entre tots els sindicats i la Conselleria d'Educació

Allioli

La plantilla de les escoles infantils i dels col·legis públics que escolaritzen alumnat d'Infantil millorarà per efectes de l'acord subscrit entre tots els sindicats i la Conselleria d'Educació. L'acord suposa un augment mínim de 520 llocs de treball en els col·legis públics i un augment de 34 llocs de treball a les escoles infantils. Aquestes millores han estat possibles gràcies a la pressió del professorat dels centres, especialment el d'Infantil, i a la insistència de l'STEPV-Iv. Va ser el Sindicat precisa-

ment el que va iniciar la campanya "per millorar l'Educació Infantil" i ara arriben els primers resultats. Fonts sindicals adverteixen, però, de que "caldrà continuar treballant doncs encara queden temes pendents, com la millora de les infraestructures o la disminució de les ràtios, entre altres".

L'acord serà efectiu a partir de l'1 de gener de 2006 i conclourà la seua aplicació en setembre de 2007.

Principals millores de l'acord

Escoles Infantils. En cada centre n'hi haurà una mestra, un educador o educadora per unitat i un més a partir de tres unitats, dos a partir de sis i tres a partir de nou.

Col·legis públics. Un docent per unitat i un més per cada tres unitats

ARXIU

d'Infantil.

- Les actuals Escoles Infantils de la Generalitat seran transformades en

centres educatius a tots els efectes abans de l'1 de setembre de 2006.

ENSENYAMENT PÚBLIC

Cal respectar la ràtio de 20 alumnes en Infantil de tres anys

Educació ha de fer efectiva la legislació vigent

En el nivell Infantil de tres anys, Conselleria utilitza les ràtios segons la seua conveniència. Quan vol contestar les crítiques de la comunitat educativa recorda que el RD 1537/03 estableix la ràtio en 25 alumnes per aula. Però quan ha de redactar algun document oficial utilitza de manera contradictòria expressions com: "En els centres complets, amb caràcter general, el nombre màxim d'alumnat per aula serà: E. Infantil 3 anys: 20(*). E. Infantil 4 i 5 anys: 25. E. Primària Tots: 25. (*) Quan, per apli-

cació d'este nombre, s'alterara greument la planificació educativa de la localitat, amb caràcter extraordinari i transitori es tindrà com a referència el nombre de 25".

Aleshores, com quedem? Són 25 com prescriu el RD o 20 amb (*) com regula la mateixa conselleria? Què diu la legislació vigent sobre la qüestió?

Des que es va promulgar la LOGSE (1990), la ràtio s'associa sempre amb un factor de qualitat del sistema educatiu. Així, amb el RD 1004/91, pel qual s'establien els requisits mínims dels centres educatius, el MEC fixava la ràtio en 25 alumnes per aula per al 2n cicle d'Infantil i per a Primària. Després, la conselleria, mitjançant l'Ordre 17/02/92 (DOGV 27.03.92) regulava la ràtio en els centres de la Comunitat

Valenciana.

Des de 1992, la conselleria no ha publicat cap altra norma per a regular les ràtios, només ha anat reduint-la en casos on cal atendre alumnat amb necessitats educatives especials (Ordre de 16/7/2001) i de compensació educativa (Ordre de 4/7/2001). Per tant, des d'aleshores s'ha mantingut una ràtio de 20 en Infantil de tres anys, malgrat l'existència d'un RD que l'elevava fins a 25. La Generalitat, legislant en matèria educativa, no contradia el marc general, perquè el que no pot fer és superar els límits de la legislació estatal, però si millorar-la.

La LOQE de 2002 i els seus desplegaments reglamentaris mantenen la ràtio en Infantil en 25. El nou govern va suspendre el calendari d'aplicació de la LOQE, cosa que

implica que estiga pendent el total desenvolupament normatiu al País Valencià. La suspensió de l'aplicació de la LOQE no ha impedit que els responsables de Conselleria hagen incorporat determinats aspectes d'aquella llei, com ara el RD 1537/03 sobre les ràtios.

Es mire com es mire, la legislació vigent fixa en 20 el nombre d'alumnes per aula. Si volen, que la canvien, però que no alce cap bandera en nom de la qualitat educativa. En tots els països europeus del nostre entorn les ràtios en aquest nivell són de 15 alumnes per aula.

Educació ha de respectar les ràtios que ella mateixa ha establert i si vol parlar de qualitat que ens equipare als factors de qualitat dels nostres veïns europeus.

ENSENYAMENT PÚBLIC

La comunitat educativa dóna un 'suspens' a la proposta d'arranjament escolar d'Educació

La proposta de planificació educativa presentada per Educació, que ha rebut un *suspens* per part de la comunitat educativa, no serveix als interessos de l'ensenyament públic, sinó a una política que afavoreix clarament la iniciativa privada i que ignora les necessitats reals del sistema educatiu. L'oposició a l'arranjament passa ara pels consells escolars municipals i les juntes de personal, àmbits des dels qual ara cal modificar la proposta inicial de l'Administració.

L'anomenat *arranjament escolar* és l'eina que utilitza l'Administració educativa valenciana per a planificar la creació i la supressió d'unitats escolars dels col·legis públics. Cada curs, la conselleria presenta unes instruccions a la mesa sectorial d'Educació i al Consell Escolar Valencià (CEV), màxim òrgan de participació de la comunitat educativa, el qual emet un dictamen. En l'actual exercici acadèmic, malgrat l'oposició en la mesa sectorial i en el CEV dels agents socials (sindicats, associacions de pares i mares de l'alumnat...), l'Administració aplica automàticament les propostes inicials. Les resolucions sobre l'arranjament

escolar només van ser modificades per donar compliment a l'acord de plantilles dels centres d'Infantil i Primària de 1996. Ara cal seguir el mateix procediment per a complir l'acord de plantilles d'Infantil de 2005.

El Sindicat rebutja aquest instrument de la planificació educativa dóna un caràcter de subsidiaritat a l'ensenyament públic respecte del privat. L'arranjament condiona la creació i la supressió de les unitats (aules) dels centres públics a la privada concertada. D'aquesta manera, les supressions afecten prioritàriament l'escola pública. Al contrari, quan cal crear unitats, de primer, es facilita la concertació i, després, només quan es constata que no hi ha iniciativa privada es creen unitats en l'ensenyament públic.

STEPV-Iv també discrepa del model vigent de planificació per les ràtios excessives de totes les etapes educatives, especialment en Infantil, centres incomplets, col·legis rurals agrupats, centres específics d'Educació Especial i unitats d'Educació Especial. L'actual *arranjament* tampoc no aposta per una dotació suplementària de professorat de suport en els centres amb programes singulars, d'immersió Lingüística, de Compensació Educativa o PEBE.

Per una altra banda, en alguns centres d'Infantil i Primària encara hi ha unitats de primer cicle d'ESO, una etapa educativa que des de la promulgació de la LOGSE, en 1990, prescriu que aquesta etapa educativa hauria de traslladar-se als instituts de Secundària.

STEPV-Iv insta a la revisió de la planificació educativa

El Sindicat considera necessària i urgent la revisió dels criteris de la planificació educativa de la Conselleria d'Educació. El Sindicat reclama, des de fa anys, que l'Administració educativa atenga l'elevada demanda de llocs escolars públics i aprobe la

construcció de noves escoles i instituts. Els factors principals que justifiquen l'exigència sindical són l'augment de la taxa de natalitat, l'arribada de nouvinguts i l'elecció dels centres públics per part de les famílies. En canvi, l'Administració valenciana encara

té pendent la construcció d'alguns centres del mapa escolar aprovat fa deu anys. Els projectes *CreaEscola* i *MilloraEscola* són només programes d'aparador per a ocupar espais en els mitjans de comunicació. La xarxa pública continua sense poder atendre

tota la demanda de llocs escolars, ja que no hi ha centres suficients o n'hi ha que estan massificats, molt per damunt de les ràtios oficials, sense transformar les dependències del centre en aules.

Els professionals dels SPE demanen desplegar l'actual model d'atenció psicopedagògica

Una jornada organitzada per l'STEPV-lv recull els problemes del sector

Vora cent professionals destinats en centres d'ensenyament públic i concertat i en gabinets municipals d'Orientació han participat, a València, en la segona Jornada dels

Allioli

Serveis Psicopedagògics Escolars (SPE) organitzada pel Sindicat. Les sessions, que s'han fet ressò de la problemàtica que afecta els serveis dependents de la Generalitat, han repassat els diferents models existents a l'Estat espanyol i han analitzat de manera particular els sistemes educatius amb unitats d'orientació sense suport extern, ateses pel personal del mateix centre. Les ponències han analitzat el model

vigent al País Valencià i han apuntat mesures de millora qualitativa de l'atenció psicopedagògica. En les jornades, s'ha presentat públicament l'espai web on el Sindicat, dins la seua Aula Virtual, ofereix als professionals del sector un conjunt d'instruments concebuts per a desenvolupar el seu treball.

Models d'orientació sense SPE

María Guerreiro, psicopedagoga d'IES a Viveiro (Lugo) va presentar un balanç molt negatiu que demostrava

MARC CANDELA

que el sistema "no funciona" sense serveis externs (eliminats fa uns anys per l'anterior govern gallec). Les problemàtiques apuntades per Guerreiro se situen en tres nivells. El primer apunta la manca de formació del professorat, ja que els horaris no preveuen la preparació de les tutories i menyspreen la coordinació amb el departament d'Orientació. Tampoc no s'aclareix si l'orientació és considerada una funció docent. En un segon nivell, el departament d'Orientació no està dotat dels recursos suficients i les ràtios són ambigües. Tampoc no queden clares les adscripcions dels centres més menuts en un territori de gran dispersió de la població. Els centres de Primària no exigeixen la llicenciatura

de Psicopedagogia o equivalents com a requisit als orientadors, i no no tenen assignat mestre d'Audició i Llenguatge. L'atenció no està generalitzada i, quan és requerida, es deriva cap al sector privat. En un tercer nivell, els equips d'orientació específica treballen en precari i estan integrats per un nombre reduït d'especialistes d'àmbit provincial, sense cap sistema de provisió de les baixes laborals.

Per la seua banda, Felipe Moraga, de l'STE de Castella-la Manxa, va exposar les conseqüències que va experimentar la substitució del sistema en el seu territori. El sector no va ser consultat adequadament i el canvi es va adoptar sense cap avaluació rigorosa ni una experimenta-

ció suficient. El ponent va considerar positiu l'augment global de les plantilles, encara que es va lamentar de la pèrdua de la perspectiva que aporta l'equip de treball. Moraga considera que el nou sistema no dona una resposta satisfactòria a l'Escola Rural i, per bé que està millor dotat que el de Galícia, pateix deficiències semblants.

En les jornades també van intervenir Xavier Agustí, de l'IES Campanar de València; Vicent Prieto, psicopedagog d'SPE; Ismael Díez, psicopedagog; Vicent Bueno, cap del servei d'Orientació Escolar; Paqui Navarro, mestra d'audició i llenguatge; i Pepa Motos, treballadora social.

Més informació:

www.escolasindical.org

El futur dels equips d'orientació psicopedagògica

Cal avançar i crear noves especialitats i estructures, sempre en el marc del treball en equip dels SPE

Allioli

Com reconeix el Decret 131/94, que encara no té un desplegament incomplet, els equips d'orientació, amb un caràcter multiprofessional i d'acció interdisciplinària, no han d'estar basats només en la inter-

veció psicopedagògica, sinó que han d'oferir un servei de detecció primerenca i de prevenció. Per tant, cal avançar i crear noves especialitats i estructures, sempre en el marc del treball en equip dels SPE. També és prioritària la incorporació de nous professionals i l'establiment de plans específics de formació del professorat, així com el llançament de campanyes informatives

que destaquen la tasca educativa dels equips d'orientació. La modernització de les estructures dels SPE requereix dotar-los de mitjans tècnics i humans adequats. Els professionals implicats han de participar en el projecte educatiu del centre i integrar-se en el procés de programació, desenvolupament i avaluació, amb idèntiques responsabilitats que el personal docent, dins el

marc de la perspectiva d'avançar cap al cos únic i la funcionarització docent de tot el personal. El model més útil per al funcionament s'ha d'articular en tres nivells: el departament d'Orientació de l'IES, l'equip de zona i els equips especialitzats de suport.

Propostes de modernització

▮ Els equips han d'estar constituïts per plantilles estables. Cal establir un catàleg de llocs de treball i una provisió normalitzada d'aquests llocs. L'actual situació de provisionalitat impedeix la continuïtat dels programes i de les intervencions, i afecta negativament la imatge i la projecció social dels equips i, en definitiva, de l'ensenyament públic.

▮ Cal reordenar el mapa dels equips psicopedagògics escolars amb un increment del nombre d'equips i de les plantilles que millore les ràtios actuals. En els últims vint anys, les variacions han sigut mínimes, els equips estan molt dimensionats i cal procedir a una revisió de la distribució geogràfica.

▮ Les noves necessitats, l'augment de tasques i l'aplicació dels programes aconsellen incorporar-hi altres tipus de professionals: personal sanitari, fisioterapeutes...

▮ Desplegar el Decret 131/94 en el tercer nivell d'especialització, amb la creació de serveis espe-

cialitzats sectoritzats que funcionen com a centres de recursos. Algunes propostes en aquesta direcció serien, per exemple, l'especialització en atenció primerenca, sensorials, motòrics, transtorns de desenvolupament i de conducta.

▮ El servei ha d'estar regulat funcionalment com una unitat administrativa i amb una xarxa funcional dels serveis Psicopedagògics, amb instal·lacions apropiades i mitjans administratius. S'han d'establir enllaços estables de comunicació i una web interactiva. En definitiva, cal constituir una estructura organitzada per tal que la informació circule de manera fluida.

▮ Cal simplificar les tasques burocràtiques i administratives que hipotequen l'activitat dels membres dels equips.

▮ S'ha d'aprovar un pla d'avaluació formativa i de qualitat dels SPE a partir de les iniciatives i les propostes dels mateixos equips.

▮ Els SPE han de participar en els processos de planificació, investigació, desenvolupament i avaluació tant en els centres, com en els programes vigents al País Valencià.

▮ En l'elaboració dels plans de formació, s'ha de comptar amb la participació del sector.

▮ Totes les places dels equips han d'integrar-se orgànicament en la plantilla de la Conselleria d'Educació. Els sistemes de provisió i de substitució han de ser semblants als propis del professorat.

▮ Cal unificar la situació administrativa dels treballadors i les treballadores dels SPE i els departaments d'Orientació.

▮ És aconsellable que es duguen a terme estudis i plans encaminats a preservar la salut laboral d'uns treballadors i unes treballadores sotmesos a un alt nivell d'estrès per la quantitat i diversitat de les tasques que desenvolupen.

El Sindicat demana desplegar el decret que regula els SPE

En la reunió de la mesa tècnica d'SPE del 26 de gener, STEPV-lv va plantejar que el Decret 131/94 que regula els SPE "no dona resposta a les noves situacions que s'han anat plantejant en els centres educatius i que cal desplegar-lo totalment, amb la creació de noves places, amb ràtios estables i mitjans adequats". La conselleria ha assenyalat que no té previst canviar el decret i que "pren nota" de les demandes dels sindicats. L'Administració s'ha compromès a elaborar un document que serà estudiat en una pròxima mesa tècnica. Finalment, ha informat que esperarà fins a la promulgació de la LOE per a abordar l'accés al cos de professorat de Secundària dels especialistes en psicopedagogia escolar del cos de mestres.

Programa, programa, programa

La Conselleria de Cultura i Educació posa en marxa una sèrie de programes educatius amb més impacte mediàtic que efectivitat educativa

Jaume Llopis

Els programes s'han venut a la premsa com si serviren per a pal·liar tots els mals del sistema educatiu i el fet cert és que, de moment, s'estan dotant tard i malament, perquè en la major part dels casos s'ha embarcat el professorat i els centres a partir de compromisos verbals i sense disposar dels mitjans necessaris.

Tot i que la conselleria ha fet molta propaganda d'aquests programes, en realitat, *qui paga, mana*, i Economia i Hisenda té bloquejades les ajudes econòmiques promeses i les places que generen els programes. En cinc mesos, la Conselleria d'Educació ha sigut incapaç de desbloquejar aquesta situació i els centres encara esperen la dotació adequada i completa dels distints programes que s'estan aplicant.

Programa PASE (Programa d'Acollida al Sistema Educatiu)

El programa està concebut per a l'alumnat sense competències lingüístiques en cap de les llengües oficials del País Valencià. Tot l'alumnat que coneix alguna de les llengües (castellà-valencià) queda automàticament exclòs d'aquest programa. Així doncs, el PASE és un programa afegit al programa d'Acció Compensatòria i està dirigit a l'alumnat que corresponga per edat a 5é o 6é de Primària o 1r o 2n d'ESO. El programa es pot sol·licitar sempre que, en un centre, hi haja entre uns 10 i 12 alumnes en aquestes circumstàncies. En el programa es treballa per dos àmbits de coneixement: un que engloba totes les àrees socials (s'anomena Àmbit social i lingüístic) i un altre que agrupa les àrees científiques (s'anomena Àmbit científic i lingüístic). L'objectiu és ensenyar la llengua a través dels continguts

de les àrees. El professorat i els centres que s'acullen al PASE manifesten que pateixen moltes dificultats perquè no hi ha materials ni professionals preparats i ho estan fent tot al mateix temps que s'aplica el programa.

L'alumnat treballa amb la resta de la classe altres àrees en què el més important no és, potser, la comunicació lingüística: Educació física, Música, Plàstica, etc. No hi ha un temps definit de permanència de l'alumnat en aquest programa (es parla d'entre dos i quatre mesos), però, ara per ara, no ho tenen concretat. És a dir, si un

Economia i Hisenda té bloquejades les ajudes econòmiques promeses i les places que generen els programes

alumne al cap d'un mes pot integrar-se i seguir bé la classe de Matemàtiques, assistirà a aquesta classe, i així progressivament. Sobre formació es va realitzar una sessió de posada en marxa i de presentació del programa de manera conjunta en els 29 centres i el proper dia 22 de novembre es farà una jornada de formació en l'IES Abastos de València.

Programa Previ (Pla de Prevenció de la Violència)

Està concebut per a previndre la violència i promoure la convivència en els centres educatius. Aposta per la formació contínua del professorat i la formació de les famílies i conté protocols —tant per a la inspecció com per al professorat i els equips directius— que ajuden a arregar informació i a intervenir d'una forma ordenada i planificada.

Els consellers González Pons i Font de Mora en roda de premsa / EL PAÍS

Programes concertats amb el MEC

Anomenats projectes PROA (PROgramas de Apoyo), són programes coordinats i potenciats pel Ministeri d'Educació, organisme que estableix una sèrie de mesures complementàries al programa de Compensatòria dels centres CAES.

Aquestes modalitats s'apliquen també en altres comunitats autònomes. Iniciats en la Comunitat de Madrid, el març de 2005, al País Valencià es troben ara mateix en una fase *pilot*, junt amb Andalusia, Catalunya, Castella-la Manxa, Aragó, Ceuta i Melilla. El 18 de novembre es firmava el conveni amb el ministeri i, d'ençà de llavors, s'aplica en molts CAES i en altres centres equiparables.

PROA consta de tres programes: a) El programa d'acompanyament escolar, que es desenvolupa en els centres de Primària; b) El programa d'acompanyament acadèmic, en IES públics; c) El programa Apoyo

Els programes d'acompanyament escolar i d'acompanyament acadèmic, dos programes experimentals, van més enllà de l'horari escolar. L'increment general és de dues hores suplementàries al dia durant dues jornades setmanals o una hora més de dilluns a dijous. Es dirigeixen a centres CAES que voluntària-

ment volen fer-los. El ministeri ha concedit 27 programes en centres de Primària i 16 en IES. Del programa Apoyo, n'hi ha 16 concessions que es desenvolupen en els IES. L'institut es compromet a canviar la seua organització i funcionament. La mateixa presentació del programa es considera ja un canvi organitzatiu. Després el centre rep recursos per a fer efectiu el compliment del programa.

Consta de tres blocs:

1. Atenció directa. Es treballa la transició del col·legi a l'IES de l'alumnat que "va bé", el reforç educatiu a tot l'alumnat, la potenciació de les biblioteques escolars i convivència escolar.
2. Intervenció amb les famílies. Es treballa la implementació de la col·laboració entre les famílies i els centres i mediació socioeducativa amb les famílies.
- 3.- Relació amb l'entorn, acompanyament acadèmic, increment de les activitats extraescolars, i absentisme escolar.

Desarrollo de la Ley de FP: menos democracia, más privatización

Secretariado Confederal de STES-i
Ante la publicación del Real Decreto correspondiente a los centros integrados de FP, la Confederación de STES-intersindical, junto con la mayoría de las fuerzas opuestas a la política educativa del Partido Popular, rechazamos la Ley de la Formación Profesional y las Calificaciones por considerar que no integraba los tres subsistemas y que abría la puerta a la privatización de la FP y a que fuera un mero instrumento en manos de las empresas para generar mano de obra flexible y adaptable a las necesidades de competitividad de los empresarios, así como por el papel reservado en

la Ley a los llamados agentes sociales, léase determinados sindicatos y patronales). La aprobación de esta normativa de desarrollo supone asumir notoriamente la ley del PP que, entre otras cosas, margina el carácter educativo de la FP reglada de carácter inicial.

El análisis del Real Decreto permite articular el rechazo por las siguientes motivaciones:

- Además de otros tipos de subvenciones, contempla el régimen de concertos para estos centros, a los que se podrá permitir la impartición de bachillerato y que certificarán las competencias (artículos 3.3, 6.2.a, D.T.1ª). Es decir, se permite concertar niveles no obligatorios como ya denunciábamos en el trámite de la LOCE en su momento y ahora de la LOE

- En lo que se refiere a la gestión democrática y a la participa-

ción de la comunidad educativa en los centros integrados de FP se constata la pérdida de poder decisorio para el profesorado ya que los representantes de la Administración y los llamados "agentes sociales" pasan a ocupar un lugar privilegiado en el Consejo Social, que sustituye a los Consejos Escolares. Estos ya tienen en los IES mercedadas sus competencias (con la LOCE en vigor, pero también en el Proyecto de LOE), sobre todo en cuanto a la dirección de los centros. Ahora el poder el director —de libre designación por parte de la Administración— llega hasta la facultad de poder contratar personal, a organizar de actividades de carácter lucrativo y de financiación (art. 6.3, 12, 13, 14...).

- Hay cuestiones inquietantes como la cesión de bienes públicos

a intereses privados (art. 10.5) y la "externalización" de servicios (10.5, 15.3, 13.2.g...), que significan más privatización en el sistema educativo.

- Otros elementos vinculados a las nuevas competencias en materia de "acciones de formación para los docentes" (art. 6.2.c,...) no hacen sino agravar nuestra inquietud.

Es lamentable que esta Ley, rechazada por el PSOE, entonces en la oposición, sea mantenida y desarrollada por este Decreto. Todo indica que en materia de FP, el PSOE prefiere dejar las cosas donde las había puesto el anterior Gobierno. Eso sí, lo hace con la inestimable complicidad de los "agentes sociales".

Pepe G. Box i José Manuel L. Grima

Sindicalistes a temps complet

Memòria viva d'un compromís sense fissures

Pepe González Box (1945) i José Manuel López Grima (1951) són dues figures clau per a entendre el sindicalisme democràtic en l'ensenyament. Amb una llarga trajectòria docent —39 i 31 anys, respectivament— Pepe i José Manuel són dos mestres de Rojales incapaçs de desriar els seus múltiples esforços en l'escola, el món del treball i la societat. Perquè ells entenen que tot forma part d'una mateixa opció de vida. Pepe, que enguany vol jubilar-se, treballa en el CP Canales y Martínez d'Almoradí. Aficionat a la música, la seua militància polièdrica encara li deixa temps per a tocar el clarinet en la banda del poble. A José Manuel, que fa classes en el CP Príncipe de España de Rojales, li agrada passejar vora el mar però, sobretot, porta l'horta dins seu, una horta que conrea i mima amb el mateix interès amb què la seua família sempre ha estimat la terra. Per petició expressa dels entrevistats —molt estrictes amb la seua responsabilitat docent—, aquesta conversa es porta a cap en acabar les seues classes.

Joan Blanco

— Fa 30 anys que naix l'STEA, el Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament d'Alacant, que en 1979 s'integrava amb els seus homòlegs de València i de Castelló per constituir l'STEPV. La radical concepció assembleària del Sindicat i la seua indiscutible representativitat eren ben visibles en comarques com la vostra, la Vega Baja. Com recordeu aquell procés?

— Pepe G. Box. Había un grupo de enseñantes con un fuerte compromiso antifranquista que defendíamos el cambio democrático. En 1973 y 1974 nos reuníamos para redactar una página quincenal "La enseñanza a examen", que editaba el diario La Verdad. Analizábamos las injusticias que el sistema educativo generaba, criticábamos la enseñanza memorística o la falta de infraestructuras y defendíamos otro modelo educativo, una escuela moderna. Con el tiempo, fuimos convenciéndonos de que había que dar un paso más, aglutinar mas gente y mejorar la situación de los centros, la forma en que trabajábamos, las condiciones laborales. Creamos la asociación de antiguos alumnos de Magisterio, germen del movimiento asambleario de enseñantes.

— José Manuel, tu t'incorpores al moviment des de Rojales, el teu poble.

— José Manuel López Grima. Siempre me he considerado una persona de base porque vengo de un movimiento que intentaba que los campesinos tomaran conciencia del papel de los intermediarios y que la renta del campo recayera en ellos mismos. En las asambleas aprendí algo que no he abandonado nunca como es decidir en el seno del movimiento y no fuera de él. Aunque un grupo de gente se reúna al margen y lleve sus propuestas, siempre deben batirse el cobre con la gente. En el movimiento coincidíamos o no pero podíamos decidir.

De la primera etapa del movimiento democrático de maestros recuerdo las asambleas de interinos o la participación en la elección de Vicente Sellés como representante provincial para negociar con el ministerio. No existía ningún sindicato pero sí que había una cultura asamblearia. Podía haber discrepancias pero cuando se decidía algo todo el mundo participaba de la decisión.

— Com recordeu els debats que desemboquen en la constitució del Sindicat?

— JMLG. Tras discutir si había que crear un sindicato de enseñanza del estilo de Comisiones Obreras u otro modelo establecido en otros sectores, todas las corrientes de opinión decidimos prácticamente por unanimidad mantener el modelo de sindicato democrático i le damos un nombre, así nace el STEA.

— PGB. Pero además de la construcción del movimiento asambleario de enseñantes teníamos mucho interés por la renovación pedagógica, por cambiar la escuela. Participábamos en muchas actividades del aula social de la caja de ahorros, en los cursos sobre la Escuela Moderna o los de las técnicas Freinet. Renovación de la escuela y mejora de las condiciones sociolaborales iban siempre de la mano. Después vino la Escola d'Estiu, primero en València y después en Dénia y Elx. Alquilábamos una casa o íbamos al camping con toda la familia.

No se puede ser maestro de un pueblo, explicar los problemas que te rodean sin colaborar en resolverlos. Ése compromiso con tu pueblo es el nacionalismo que nosotros entendemos

— El vostre protagonisme en les mobilitzacions dels anys de la Transició va ser ben destacat.

— JMLG. En nuestras actuaciones aportamos una fuerte carga sociopolítica, algo que faltó en otras zonas. En la huelga del calzado, por ejemplo, llegamos a formar parte del comité de huelga, porque creíamos que era necesaria una actuación global. Colaborábamos en el cambio político pensando que algún día tendríamos una realidad social diferente y no sólo una escuela diferente.

— Com influeix la participació en aquestes lluites contra la inestabilitat en la conformació dels trets del nostre sindicat?

— JMLG. No es la inestabilidad la que nos lleva

al trabajo sindical, aunque muchas personas la padecíamos, pero cuando nos relacionábamos con la gente no hablábamos como interinos, no establecíamos diferencias. Pero la situación inestable, los bajos salarios y las difíciles condiciones laborales favorecieron nuestro discurso, fu relativamente fácil dirigirnos a ese sector. El momento más importante fue el boicot a las oposiciones. Pero lo determinante es que aparece un grupo de gente que creemos que se puede y se debe cambiar este país. Personas como Melchor en Elx, Andreu Hervás y Luís Gómez en l'Alcoià o Blanca en Villena y muchos más creemos que es necesario organizar las coordinadoras de interinos, coordinadoras en las que no existan diferencias, porque contamos con el apoyo de personas funcionarias que consideran que ése problema es también su problema.

— PGB. Aquel movimiento de interinos fue importante y en las movilizaciones y las huelgas participa todo el profesorado al mismo nivel porque estábamos convencidos de luchar por algo justo. Eso hoy es impensable.

— STEPV és un sindicat nacional —alguns diuen que nacionalista—, però al Baix Segura sempre heu adoptat un estil propi de compromís amb el País, sense etiquetes. La Vega Baja és un model de compromís global amb tot...

— JMLG. Nuestro patriotismo consistió en demostrar que queríamos una cosa defendiendo algo concreto, eso de querer mucho a una tierra y no ser capaz de hacer nada por ella no lo entendimos nunca. La única manera que teníamos de mejorar globalmente era luchar por lo más cercano, las escuelas malas, las condiciones de trabajo... Aprendimos a querer el conjunto del País Valenciano por lo mucho que hemos trabajado aquí. Ahora se dice "actúa localmente, piensa globalmente", y esa ha sido la práctica que nos llevó a compartir el trabajo con quienes desde una concepción nacionalista se acercaban al movimiento unitario. Con el esfuerzo de todos llegamos a puntos de encuentro porque siempre creímos que la alianza entre las diferentes concepciones del sindicalismo servía para trabajar. Así lo entendimos en el congreso de Elx en 1979, donde creamos una única organización, el STEPV, por la que siempre habíamos apostado.

— PGB. Cuando empezamos a confluir en con las gentes de Castelló y València por primera vez se ponen de manifiesto los intereses de los diferentes sectores, los más nacionalistas y otros menos etiquetados. Pero eso nunca fue un problema, hablo de mi propia experiencia.

— Què vols dir?

— PGB. Yo empecé a trabajar en Cocentaina, en el Comtat. Muchos niños y niñas no hablaban castellano y me chocaba que les enseñáramos a leer con un método que ignoraba ese detalle. La experiencia me hizo entender que existía una realidad más compleja que la que conocía en mi pueblo. Esa diversidad la llevamos al sindicato y coincidíamos los que defendían los planteamientos de corte nacionalista con los que, desde otras perspectivas generales, defendíamos y potenciábamos las señas de identidad del País Valenciano.

— Aquest procés de confluència va ser certament enriquidor.

— PGB. Esa síntesis se ha dado bastante en nuestra comarca aunque aún hay resistencias —también las hay en València— a temas como el valenciano. Pero siempre explicamos que la diversidad lingüística no nos empobrece sino todo lo contra-

José Manuel López Grima / J.B.P.

rio. Esa experiencia trasladada a la vida sindical definió nuestra forma de actuar, en la que aportábamos mayores dosis de contenido social que otra gente. Los resultados, a la vista están.

— **Sembla clar, doncs, que la llengua no ha sigut mai un motiu de conflicte.**

— PGB. Durante muchos años hemos defendido la riqueza de la diversidad lingüística con coherencia, sin oportunismos, pero no estoy seguro de que en todo el sindicato se conozca ese trabajo. Nuestras propias publicaciones, empezando por esta misma revista, son prácticamente monolingües. Y eso hay mucha gente que no lo entiende porque cree que está descompensado. ALLIOLI es una herramienta de normalización del país y ha de respetar las aspiraciones de otra gente. Ese equilibrio debería recuperarse.

— JMLG. Desde mi primera experiencia docente en la Vall d'Ebo aprendí a valorar la riqueza lingüística y cultural de las personas. Recuerdo aún

Cuando desaparezca la actual generación de maestros y sindicalistas, ¿qué pasará? Ahora mismo hay poca gente dedicada a pensar hacia dónde debe ir el trabajo sindical

como se dirigió a mí un alumno al que le tenían prohibido expresarse en valenciano el día que me dijo: "Mestre, mon pare s'ha mort". Aquello supuso algo especial para mí. O cuando en una asamblea de Magisterio le dijeron a un compañero de Alcoleja que hablara en cristiano y yo tuve que salir en su defensa.

— **Perquè tu sempre has defensat els drets lingüístics de la gent...**

— JMLG. Reivindico y defiendo que cualquier persona hable en valenciano como yo hablo en castellano. Y lo hago orgulloso, reivindicando la lengua que hablo y cómo la hablo. Durante mucho tiempo en mi comarca hemos sido humillados por cómo hablábamos y nosotros mismos hemos llegado a creer que lo hacíamos mal, avergonzándonos de ello.

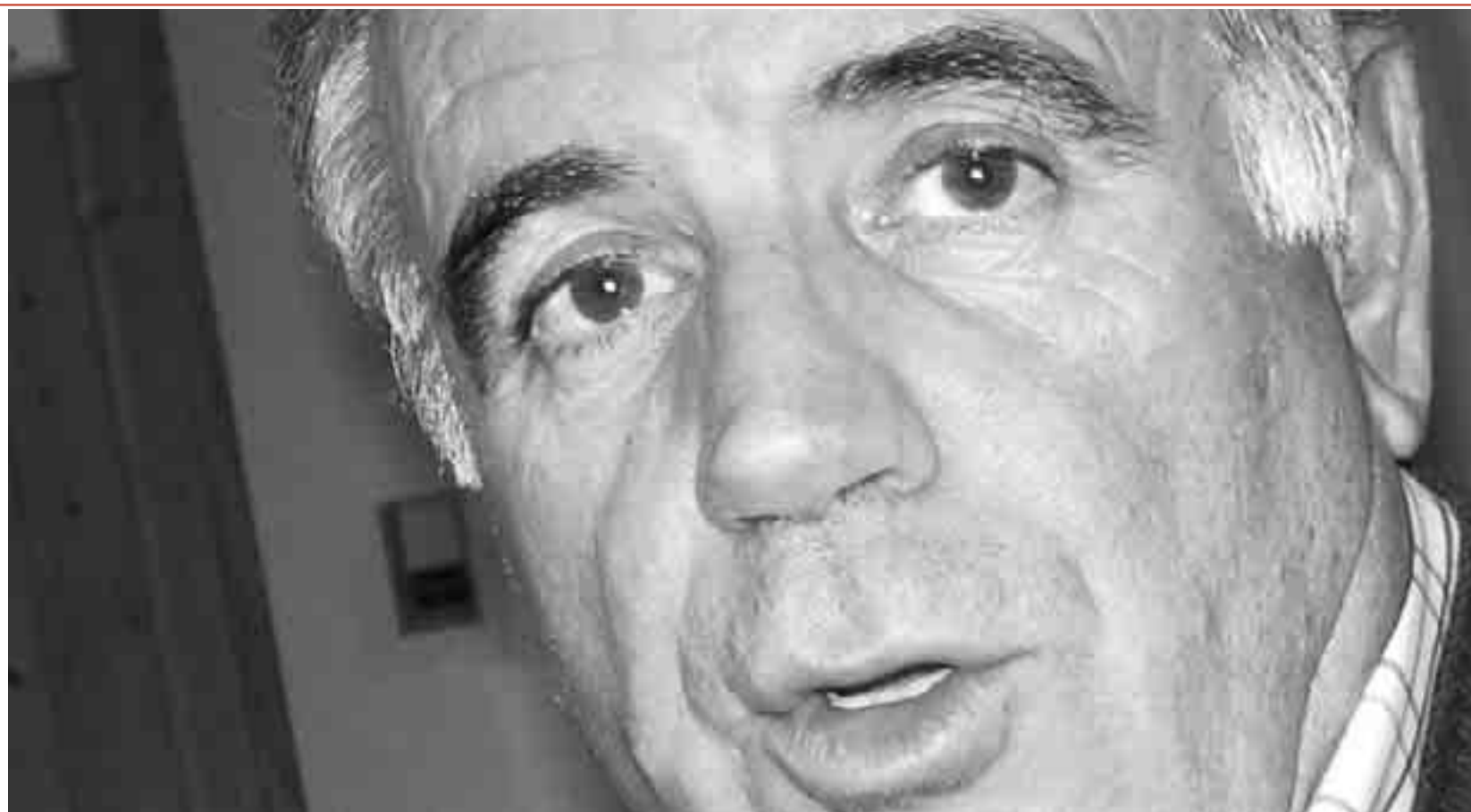
En las escuelas de las comarcas no valenciano-parlantes se echan en falta los especialistas de valenciano, porque la enseñanza de la lengua no puede recaer en personas que tenemos mucha voluntad pero que carecemos de otros recursos.

— **Qui és responsable d'aquesta situació?**

— JMLG. El PSOE al frente de la Generalitat cometió en su momento el error de suprimir los especialistas. De ello el Consell del PP hizo bandera porque lingüísticamente defiende otra cosa. Personalmente lamento que mi Sindicato crea que generalizando la titulación ya se ha normalizado la lengua. Recuerdo que hubo un tiempo que en la Vega Baja era bonito participar en los cursos en valenciano.

— **Des de la Vega Baja vosaltres heu treballat de valent per integrar totes les comarques valencianes.**

— PGB. Es verdad. Nadie ha hecho tantos viajes de sur a norte o de norte a sur como la gente de la Vega Baja por articular este país desde donde nosotros podíamos. En coche, en autobús o como fuera. Queríamos sacar esta comarca adelante y ese compromiso nos impulsaba a compartir muchas cosas con otras personas de otros lugares.

Pepe González Box / J. B. P.

— **Creieu que ara mateix és possible treballar amb aquests plantejaments? Com veieu la gent jove que s'incorpora al Sindicat?**

— JMLG. Es un gran problema. La gente joven tiene dificultad para entender y compartir algunos procesos y hay que dedicarle tiempo para mimarla y formarla, tanto o más que a otras cuestiones, pero si se pierde ese trabajo formativo se pierde el futuro de la organización. Para subsistir, una organización debe desarrollar un trabajo colectivo e invertir en las personas jóvenes, como las abejas. Por desgracia, ese trabajo se ha abandonado, dentro del sindicato pero también en la enseñanza. Parece que reivindicar una enseñanza mejor sea sólo un problema de los padres y madres. Hay mucha gente joven que es rebelde y que tiene iniciativa pero si no se la educa y se la forma acabará yéndose al bando mayoritario, al del conformismo y el individualismo.

— PGB. La administración nos ha ganado esa batalla. Ahora hay menos gente que se engancha al trabajo sindical o al compromiso en su centro. Cuando desaparezca la actual generación de maestros y sindicalistas, ¿qué pasará? Ahora mismo hay poca gente dedicada a pensar hacia dónde debe ir el trabajo sindical y cómo se debe afrontar. Si no se produce el relevo generacional y no se amplía el núcleo de personas con vocación sindicalista, no tenemos futuro. O presionamos para obtener una respuesta o cuando llegue el momento nos encontraremos ante la peor de las alternativas posibles.

— JMLG. Es necesario crear organización y articular la forma de trabajar, en el sindicato y en la escuela. Hace más de 15 años que no se hace una huelga en la enseñanza y eso adormece. Es necesario tensar el colectivo para que la pasividad no se adueñe de él.

— **Ha canviat molt l'educació des que vosaltres vau començar a treballar?**

— JMLG. La democracia en la escuela está perdiendo en los últimos tiempos, hemos renunciado a muchas cosas. Ahora nos hacemos cargo de la dirección de un centro con el pretexto de mejorar su gestión pero sin representar al claustro. Tampoco hemos sabido responder al deterioro de la calidad educativa, la pérdida poder adquisitivo, la falta de infraestructuras o al fenómeno de la inmigración. Ante estas situaciones no ha habido apenas reacciones ni conflictos. ¿Cómo es posible que se pueda matricular cualquier día a cualquier hora? ¿Cómo se entiende que un colegio público sea como una goma que se puede ensanchar y encoger mientras los concertados mantienen sus privilegios? ¿Para qué sirve un sindicato si no plantea respuestas, si es incapaz de tensar esos conflictos?

— **Sou pioners en moltes coses. El treball en la coordinadora Segura Limpio és un model per la defensa del patrimoni natural dels valencians i del moviment a favor d'un desenvolupament sostenible.**

— PGB. En la primera coordinadora, años seten-

ta, ya luchábamos contra la contaminación y hemos peleado por mantener vivo ese espíritu. En los años 90 empezamos a reivindicar el saneamiento integral del río, la incidencia en la salud, los pozos ilegales... Ahora estamos planteando la defensa de la huerta y del regadío contra las nuevas amenazas. Ahí seguimos.

— JMLG. Hablamos del río como de las asociaciones de vecinos, la agricultura o el hospital comarcal. No se puede ser maestro de un pueblo, explicar los problemas que te rodean sin colaborar en resolverlos. No se puede abandonar la escuela cuando está llena de barro y tomarse siete u ocho días de vacaciones por las inundaciones. El maestro o maestra, con mayúsculas, se queda a sacar barro. Ése compromiso con tu pueblo es el nacionalismo que nosotros entendemos.

— **Com es treballa en les escoles d'una comarca rural, en procés de transformació per l'especulació urbanística i el creixement desbocat?**

— JMLG. He reflexionado mucho sobre eso y al final he decidido seguir haciendo la escuela que se corresponde con mi pueblo. Una escuela necesita un entorno para estudiar, conocer y vivir. La escuela necesita vincularse a una historia propia. Pero quien no quiera participar de ella no la va a disfrutar. No se puede hacer una escuela de ninguna parte y de todas al mismo tiempo.

Nadie ha hecho tantos viajes de sur a norte o de norte a sur como la gente de la Vega Baja por articular este país desde donde nosotros podíamos

— **Quines coses han canviat?**

— JMLG. Antes sólo había chiquillos del pueblo pero ahora vienen de lejos. Tenemos dificultades para hacer un trabajo coherente porque cada día llegan niños nuevos, que a veces se matriculan para una o dos semanas o un mes. Aquí todo está desbordado. Con una cantidad de población casi como la de la ciudad de Valencia tenemos un único hospital.

— PGB. Antes el principal núcleo de personas foráneas era el de los enseñantes. Ahora hay más extranjeros que autóctonos. Vienen por aluvión y se van como han venido, no se asientan. Funcionan con sus propias redes de relación social y comercial, aunque en algunos sectores se está produciendo un proceso de integración. Si entre todos no somos capaces de frenar un proceso destinado a llenar los bolsillos de unos pocos, desaparecerá nuestra forma de vida, el futuro sólo será una vista de ladrillo.

— **Com aconseguíu imprimir a les vostres tasques aquesta perspectiva de globalitat?**

— PGB. Por el interés personal que ponemos en

ello y sobre todo, porque compartimos nuestras inquietudes con la familia. Sin la cooperación de Rosa, mi mujer, que ha asumido gran parte de la carga familiar, todo mi trabajo hubiese sido imposible. Era duro montar a las 5 de la tarde en el Dyane y estar hasta las 12 o la 1 de la madrugada, de lunes a viernes, por toda la provincia. Así pasamos muchos años.

— JMLG. Ese compromiso ha supuesto casi una dedicación exclusiva, pero puedo decir con orgullo que siempre he procurado no quitarle tiempo e ilusión al trabajo en la escuela. Opté por este trabajo y he pagado un precio personal muy caro. Durante muchos años mi casa sólo ha sido un lugar para dormir, aunque he vivido mucho y he disfrutado con ello. Ése ha sido el precio de una transición política que la historia no reconocerá. La democracia se ha levantado con el esfuerzo colectivo de miles y miles de personas que hicieron posible la transformación de este país.

— **Supose que entre vosaltres també deueu haver tingut divergències...**

— PGB. Por encima de las divergencias con José Manuel lo que importa es la capacidad de crítica y la libertad de intervención, algo normal en un proceso que no aboca al enfrentamiento, ni a creerte en posesión de la razón. Por encima de todo está el respeto mutuo y el sentimiento de la amistad.

— JMLG. Indiscutiblemente tengo con Pepe muchas cosas en común, pero la principal es el conjunto de principios básicos que compartimos. A diferencia de lo que suele ocurrir en otras organizaciones, en nuestra relación siempre hemos puesto por delante el interés para llevar adelante una movilización adelante. Eso es lo realmente importante.

— **Us atreviu a fer algun pronòstic per al futur immediat?**

— JMLG. Tenemos mucho Internet y mucha información, y también mucha pasividad. El Sindicato necesita hacer un trabajo de urgencia para fomentar la participación. No se puede escolarizar a 25 niños y niñas en una clase de Infantil de tres años y no denunciarlo. El profesorado está estresado y muchos se sienten maltratados, angustiados e impotentes, no son felices con su trabajo, sienten que han perdido mucho a cambio de nada. Comprueban que su papel se devalúa y se siente absorbido por una nueva realidad donde las diferencias salariales determinan mucho lo que se hace.

— **Aleshores, què hi podem fer?**

— PGB. La gente aprecia que vayamos a los centros, que conectemos con sus problemas.
— JMLG. Hemos de invertir la tendencia hacia la pasividad. Hemos de ser capaces de hurgar en la problemática de muchos de esos maestros que se sienten maltratados. Hay que inyectar energía, ilusión y motivos por los que merece la pena estar en esta tierra.

La recol·locació del professorat afectat per la borsa de centres en crisi continua pendent de solució

El Sindicat, decebut per l'actitud intransigent de la conselleria

Amb l'assistència, requerida pels representants sindicals, del director general d'Ensenyament i el secretari autonòmic d'Educació, la comissió de seguiment del 20 de gener havia de trobar mesures noves de recol·locació per al professorat que està en la borsa de centres en crisi. L'agenda de treball d'aquesta instància de negociació, integrada per sindicats, patronals i Administració, incloïa també el tema de les indemnitzacions. Cal recordar que en aquests moments les mesures per a recol·locar els docents no són operatives per raó que les plantilles de Primària i les de Secundària estan tancades.

El Sindicat ha qualificat la negociació de "totalment decebedor", perquè "la conselleria continua sense acceptar cap proposta sobre recol·locació plantejada pels sindicats". L'Administració només proposa al professorat afectat dues mesures: recol·locar-se en aules PASE i

Allioli

incloure la borsa de professorat suprimit en la borsa d'interins.

STEPV-Iv rebutja ambdues propostes, "perquè no permeten assolir l'objectiu de recol·locar els professionals de la borsa". Les aules PASE, explica el Sindicat, "són unes unitats creades aquest curs 2005/06 per a recolzar l'alumnat immigrant que necessita un reforçament lingüístic, però que només estan presents en dos col·legis concertats". "És evident, adverteix el Sindicat, que si no es produeix un increment notable d'aquestes aules aquesta mesura de recol·locació no serà efectiva". La Conselleria ha informat de que no vincularà la creació d'aquestes aules a la recol·locació. Això suposa que la contractació estarà en mans de les empreses. Per tant, "les garanties de recol·locació són inexistents". D'altra banda, la inclusió de la borsa de centres en crisi en la borsa d'interins, pendent encara d'aprovació pels sindicats del sector públic en les respectives mesos de negociació, tampoc no

resol el problema, ja que la borsa no garanteix un treball continuat. A més, la substitució en determinades especialitats és molt difícil. El Sindicat ha manifestat la seua preocupació perquè el problema continua sense solució, atès que l'Administració ha reiterat que no accepta cap mesura de recol·locació "si suposa algun cost econòmic addicional".

És la primera vegada que, entrat el segon trimestre acadèmic, manquen mesures per a buidar la borsa d'afectats per la reducció d'unitats, un calendari de recol·locació o un llistat de centres disposats a recol·locar.

L'STEPV-Iv atesa aquesta situació, que qualifica de "decebedora", denuncia que Educació ha adoptat una actitud "irresponsable" en aquest cas de "greu problema en l'ensenyament concertat, que exigeix una solució immediata".

Pagament d'indemnitzacions

La comissió de seguiment també va estudiar les indemnitzacions a les quals pot optar el professorat de la borsa de centres en crisi. Educació, basant-se en informes previs dels

seus serveis jurídics, es nega ara a pagar les indemnitzacions corresponents al personal complementari de centres concertats d'Educació Especial. La conselleria també s'oposa a fer efectives les indemnitzacions parcials, així com aquelles en les quals no hi haja correspondència directa entre la supressió de la unitat i la tutora o el tutor despatxat de l'unitat suprimida. Es dona la paradoxa que l'Administració havia assumit, en els darrers anys, aquests casos.

En aquest context, l'Administració ha modificat radicalment la seua actitud i ara nega la capacitat de decisió de la comissió de seguiment. "La solució final al conflicte, resolts fins ara amb mesures polítiques, l'hauran de donar els tribunals". Per la seua part, els sindicats estudien accions de resposta a la intransigència dels responsables polítics i no descarten la convocatòria de mobilitzacions. La comissió de seguiment, que també ha de resoldre els sexennis, la revisió plantilles o la reducció de càrrega lectiva, tenia prevista una nova reunió el 3 de febrer.

Signades les taules salarials de 2004 i 2005 del conveni de concertada

A finals del mes de desembre, es van signar les taules salarials dels anys 2004 i 2005 del conveni d'ensenyament concertat. Les taules són de compliment obligat des de la data en què siguin publicades en el BOE. Cal advertir, no obstant això, que, com que la patronal CECE ha impugnat les taules, l'actualització dels salaris del PAS i del personal docent no concertat estarà pendent fins que siga efectiva la seua publicació en el BOE. Aquesta organització patronal ha proposat a la Direcció General de Treball que no publiqui les

taules salarials en el BOE fins que l'Administració no aclarisca el grau de representativitat de l'altra Patronal, Educación y Gestión, i que determine si cal incorporar a les taules l'obligatorietat de la "clàusula de despenjament".

Aquestes taules afecten els docents no concertats, personal d'administració i serveis (PAS) i la resta de personal. Als docents concertats, se'ls va actualitzar el salari de 2004 i 2005 gràcies als acords entre sindicats i patronals, que han permès el pagament a compte per la conselleria.

Les taules salarials no inclouen la clàusula de revisió salarial "que s'hi inclourà o no", afirma la patronal Educación y Gestión, segons com resulten les negociacions finals del conveni. L'altra patronal, CECE, es nega a incorporar-hi la clàusula.

Les taules aprovades per a 2004 representen un increment d'un 2% per al personal docent concertat, un 2'6% per al PAS, un 3'2% per al professorat de batxillerat no concertat i un 2% per a la resta de categories i conceptes. Les de 2005 augmenten un 2% en totes les

categories, llevat del 3% aplicat als docents de Batxillerat no concertat i el 2'6% al PAS.

La Confederació d'STE no ha signat les taules "perquè els increments proposats són insuficients per a recuperar l'IPC perdut en els darrers anys". El Sindicat proposava incrementar un 3'5%, durant els dos anys, la massa salarial per a totes les categories i conceptes. La informació detallada dels nous imports es pot consultar en la pàgina web de l'STEPV-Iv.

Les negociacions del conveni de concertada, en punt mort

Les negociacions del conveni d'ensenyament concertat estan aturades, arran de la petició de la patronal Educación y

Gestión en aquest sentit, fins que se solucionen el conflicte de la paga de 25 anys. La propera reunió, l'ordre del dia

de la qual només preveu abordar unes consultes a la comissió paritària, estava prevista per al 2 de febrer. La sessió

també havia d'estudiar el rumb que cal prendre en les negociacions pendents.

Les organitzacions sindicals aproven un acord salarial 2006

Abans de la signatura de la patronal, la proposta ha de comptar amb l'aprovació d'Educació

Allioli

Els sindicats han consensuat una proposta d'acord salarial per a 2006 que necessita de l'aprovació prèvia de la conselleria abans que les patronals la puguin signar. En la proposta s'inclou l'augment del 2% en tots els conceptes, així com els increments del 80% del complement de destí des de juliol (equivalent al que tindrà el professorat

del sector públic) i el 100% a partir de desembre. La proposta salarial no recull l'1% de l'increment derivat de l'acord de 25 d'octubre de 2005 ni els increments provinents del MEC (acords de la LOE del 20/10/2005 i del 8/11/2005). La no-inclusió d'aquests conceptes és deguda a la manca del seu desenvolupament en el sector públic, cosa que provoca que no estiguin pressupostats.

El complement autonòmic del personal d'administració i serveis (PAS), sobre el qual no hi ha una fórmula per a calcular-lo, tampoc no hi està inclòs,

perquè no el paga la conselleria i cal negociar-lo directament amb les patronals. L'anterior fórmula de càlcul ha deixat de ser efectiva després de l'acord salarial de 2005 signat per les organitzacions majoritàries i que, a parer de l'STEPV-Iv, "deixa el col·lectiu

del PAS en una situació difícil, ja que el nou sistema de càlcul no serà tan beneficiós com l'anterior".

Personal complementari d'educació especial

CATEGORIA	SALARI BASE	COMPLEMENT AUTONÒMIC	TOTAL MENSUAL
Logopeda	1407.76 €	350.86 €	1758.62 €
Fisioterapeuta	1407.76 €	247.46 €	1655.22 €
Educador/a	1074.81 €	197.12 €	1271.93 €
Cuidador/a	797.95 €	473.98 €	1271.93 €

Personal docent de nivells concertats

CATEGORIA	SALARI BASE	COMPLEMENT AUTONÒMIC	TOTAL MENSUAL	TRIENNI
Preescolar/Infantil, Primària i Educació Especial (integrat)	1407.76 €	350.86 €	1758.62 €	33.68 €
1r. cicle d'ESO Mestres	1407.76 €	457.66 €	1865.42 €	33.68 €
1r. Cicle d'ESO Llicenciats	1407.76 €	625.84 €	2033.60 €	33.68 €
2n. Cicle d'ESO, Batxillerat, Cicles Formatius de Grau Mitjà i Superior.	1653.15 €	380.45 €	2033.60 €	42.45 €

S'incrementa en un 2% el complement d'antiguitat i els complements de càrrec (director, cap d'estudis, departaments...).

ACTES I CONVOCATÒRIES

'Els DimArts de la Intersindical', un nou espai cultural a València

Un centenar de persones van assistir el dimarts 24 de gener en la seu del sindicat, a València, a la inauguració de l'exposició d'aquarel·les "Dues terres, dos paisatges", d'Antonio Medina. La mostra de Medina obri el nou espai cultural *Els DimArts de la Intersindical*, concebut com a plataforma per a difondre creacions artístiques en els àmbits de les arts plàstiques, la literatura, la fotografia, etc. La majoria de la societat té escasses oportunitats de gaudir amb exposicions, activitats literàries i altres propostes culturals i cíviques de qualitat. Al País Valencià moltes d'aquestes activitats es rebutgen sovint si no interessen als poders polítics i econòmics. *Els DimArts de la Intersindical*, una programació cultural lliure i autònoma, es posa a la disposició de tota l'afiliació del Sindicat i oberta també a la participació dels ciutadans i les ciutadanes. *Els DimArts* volen presentar els creadors i creadores culturals silenciats de manera sistemàtica pels espais culturals institucionals i les corporacions econòmiques i financeres. El Sindicat ha presentat públicament una crida que convida a la participació: "Si pintes, modes, fotografies, escrius o tractes de comunicar les teues sensacions amb qualsevol forma d'expressió artística i penses que tenen la suficient qualitat artística per a compartir-les, no ho dubtes: posa't en contacte amb nosaltres. Ara, el teu sindicat disposa d'un espai cultural propi: *els DimArts*".

Inauguració de la primera mostra dels DimArts. / ANTONIO MEDINA

L'obra de l'Equip Coca en la segona mostra dels DimArts

El dimarts 7 de març, a les 19.30 h, s'inaugura la segona exposició dels DimArts de la Intersindical amb una mostra que reuneix pintures de l'Equip Coca, constituït en 1992 per Concha Daud i Carmen Miralles. L'obra col·lectiva d'aquesta parella de pintores valencianes conjumina, a partir d'una experiència d'investigació participativa, dos llenguatges pictòrics en una dialèctica comuna. Concha i Carmen pinten en el mateix quadre i despleguen composicions plàstiques amb diferents temàtiques. Recorren a tècniques i formats diversos per a expressar, per mitjà de sèries temàtiques situades entre la figuració i l'abstracció, idees i con-

ceptes materialitzats en la sensible argumentació codificada que proposa l'art. L'Equip Coca ha desplegat una tasca didàctica que busca la receptivitat de les persones en diferents contextos i que promou el debat en entorns educatius. Les seues exposicions s'han pogut contemplar en centres d'ensenyament, cases de cultura, associacions culturals i ajuntaments, entre d'altres.

Celebrades a Gandia les jornades sindicals sobre salut laboral

Per tal d'estendre i unificar el treball entre el conjunt de permanents sindicals i persones delegades de salut laboral, les àrees d'Acció Sindical i de Salut Laboral de l'STEPV van organitzar una jornada el 31 de gener a Gandia (la Safor) per debatre, entre altres assumptes: les negociacions amb la conselleria, la reunió dels comitès de Salut Laboral amb el conseller; la responsabilitat civil del professorat establida en la *Guia de responsabilitat legal dels treballadors i les treballadores de l'ensenyament públic*, elaborada pel Sindicat; la preparació de les jornades confederals dels STE i de la Intersindical Valenciana sobre la violència en el treball; les alternatives per a una convivència democràtica i un treball saludable

Reunits el Consell Nacional de l'STEPV-iv i de la Federació de l'STPV

El 3 de desembre, es reunien a Xàtiva (la Costera) el Consell Nacional de l'STEPV-iv i el Consell Federal de la Federació de l'STPV (Ensenyament, Sanitat i Administració Pública), màxims òrgans sindicals entre congressos. Una seixantena de docents de l'ensenyament públic, privat i universitari, representants de les distintes comarques, van analitzar el procés de tramitació de la LOE i les mobilitzacions del 14 de desembre, la negociació de l'Estatut de la Funció Pública Docent, la modificació de la Llei Orgànica d'Universitats, les negociacions en l'ensenyament privat i les mobilitzacions del professorat interí del primer trimestre. També van debatre sobre les propostes d'acció sindical per a 2006. A la vesprada, els 90 representants dels sindicats de la federació van analitzar i debatre les línies d'elaboració dels pressuposts de l'organització per a 2006; la presentació del debat del Codi Ètic de la Federació; les propostes d'acció sindical sobre els pressuposts de la Generalitat i les retribucions 2006. Els òrgans sindicals van estudiar les línies estratègiques de les eleccions sindicals previstes a partir del primer trimestre del curs 2006/07.

ESCOLA DE FORMACIÓ

L'aprenentatge en línia, nova modalitat de formació de l'Escola Melchor Botella

Allioli

L'aprenentatge en línia, una innovadora modalitat d'estudi en la societat de la informació, s'ha incorporat als models de formació de la Federació de Sindicats de Treballadors del País Valencià. Aquesta modalitat d'aprenentatge elimina els desplaçaments físics, es realitza d'acord amb el propi ritme i dins del temps disponible i, sobretot, permet construir i compartir, tot sense grans coneixements d'informàtica. L'aula virtual de l'Escola Sindical de Formació (ESF) Melchor Botella ofereix modalitats de formació sobre educació intercultural i aules d'acollida, estimulació primerenca o cursos de valencià. L'ESF, constituïda en l'anterior Congrés, entén la formació "vinculada a la millora de les condicions laborals i a la qualitat dels serveis públics amb una gestió amb total transparència i de forma democrà-

tica. La formació interna ha de tendir a cohesionar les persones que formem els diferents sindicats de la Federació. Pel que fa a la formació permanent o contínua, un dret i com un deure de totes les treballadores i de tots els treballadors, és obligació de l'Administració posar tots els mitjans al seu abast perquè es faça dins de l'horari laboral, a prop dels centres de treball, que arribe a tothom i no excloga cap persona per la seua situació administrativa o contractual, perquè siga de qualitat i gratuïta. No obstant això, la falta d'oferta formativa, l'accés no democràtic als cursos, les necessitats dels col·lectius més desfavorits i la petició d'introduir nous continguts formatius de qualitat aconsella participar de manera crítica en les activitats de formació contínua, tot assumint explícitament aquesta contradicció".

Més informació:

www.escolasindical.org**La Intersindical va organitzar un curs sobre elaboració de Plans d'autoprotecció**

Rosa Clement

En col·laboració amb l'Escola de Formació Melchor Botella, Intersindical Valenciana va organitzar un curs sobre elaboració de Plans d'auto protecció als centres de treball en el qual van participar 60 delegats de comitès de Salut i Prevenció de riscos laborals. El curs, va respondre a les necessitats de formació davant la manca de respostes de l'Administració en la matèria, va ser impartit per destacats especialistes. Els ponents van destacar que la normativa actual obliga els responsables dels centres a elaborar un Pla d'autoprotecció per al personal, tot i que les persones responsables d'elaborar aquests plans no disposen de la formació adequada. Amb aquesta activitat, el Sindicat aposta novament per millorar la capacitat dels responsables dels centres davant situacions d'emergència. Els plans d'autoprotecció han de comptar amb una avaluació dels riscos existents en els centres de treball i una descripció dels mitjans materials i humans existents per a fer front a una emergència. Els

plans també han de coordinar les tasques pròpies d'aquestes situacions i ser assajats per a detectar possibles anomalies.

Una coordinació necessària

Els tècnics ponents van reconèixer que la legislació amb què s'elaboren els plans d'autoprotecció planteja problemes greus per a la seua execució. Aquestes dificultats provoquen que des de l'Administració es rebutge sovint els plans remesos pels responsables dels centres que intenten substituir amb bona voluntat la formació que els nega la mateixa Administració. D'altra banda, es va plantejar la necessitat de coordinar els agents implicats en els plans d'autoprotecció i de recórrer a la normativa legal que regula l'elaboració dels documents. De manera monogràfica, el curs va servir per a identificar les actuacions que cal plantejar davant un incendi o altres emergències. També es va ressaltar la importància del cap d'Intervenció, la persona encarregada de donar la alarma i avaluar-la.

Convocatòria del curs "Programa d'intercanvis d'experiències docents amb Nicaragua"

El Fons Valencià per la Solidaritat amb la col·laboració de l'Escola Sindical de Formació organitza un curs preparatori del projecte que entre el 10 de juliol i el 10 d'agost es desenvoluparà en el programa d'Escoles Solidàries en el departament de Boaco de Nicaragua. La inscripció s'haurà de fer abans del 2 de març en la seu del Fons: C. Poetes Setabenses, 2, 46800 de Xàtiva, telèfon 962 262 460; en qualsevol de les seus de l'STEPV-iv o a la web: www.escolasindical.org

Vigilància policial (i social) en els centres educatius

El Govern espanyol desplega un pla que permetrà vigilar vora un centenar de centres valencians

Joan Pau Cimarro

És educatiu enviar la Policia Nacional o la Guàrdia Civil a vigilar centres educatius? Una resposta elemental dirà que són només mesures de vigilància que, això sí, han de ser complementades amb altres actuacions, ara sí, educatives o pedagògiques. Part del saber popular advertirà que es tracta d'una acció positiva, ja que l'amenaça de les drogodependències, allò que s'anomena de manera inexacta "el problema de la droga", ha de ser objecte de polítiques implacables. També és possible entendre que el gest d'enviar la policia als centres educatius és un gest que diu molt sobre el que entenem o no dels joves d'ara (i sempre).

Missatges negatius

Que els contextes educatius són material sensible és evident des dels inicis de la crisi de l'estat del benestar. L'esfera pública és assetjada contínuament per les privatitzacions i les erosions de la seua credibilitat. El sistema educatiu públic és amenaçat seguit seguit en la seua credibilitat per sospites ben arrelades en l'opinió pública: els professors són incapaços d'educar l'alumnat, l'alumnat és cada volta més incompetent i els fets violents, cada vegada més freqüents, són

originats en instituts on manca la disciplina més elemental. Aquesta situació representa un model de desplegament de descrèdit envers el que és públic; un descrèdit expressat de manera exemplar per la presència sensacionalista d'alguns mitjans de comunicació. Es tracta d'un sensacionalisme que impregna els missatges que rep l'opinió pública sobre alguns fets protagonitzats per adolescents i joves. En tots els casos —alguns d'autèntica gravetat i uns altres que són senzillament trivials—, les càmeres de televisió enfoquen els centres educatius amb plans generals de l'entrada dels instituts que semblen responsabilitzar de tots els mals socials, de manera tan injusta com perillosa, aquestes institucions amb una cínica cautela de *sensibilització social*. Els equilibris sobre els quals funciona —encara— l'estat del benestar s'han convertit ja en un *estat de malestar*.

Les mesures implacables del ministre

Anem, però, al calendari dels fets ocorreguts fins ara. L'octubre passat, el ministre de l'Interior anunciava mesures policials en els centres educatius. Es constata que l'inici en el consum d'algunes substàncies nocives il·legals es produïa cap a catorze anys, una edat que s'avançava a les

xifres considerades en anys anteriors. La reacció de la CEAPA replicava amb l'afirmació que la mesura del govern era més preocupant que una solució i que, per a ser eficaces, les mesures policials han de ser més discretes.

Malgrat els fracassos de l'estratègia antidroga del govern dels EUA o l'emprada per la majoria de països de la Unió Europea, les mesures policials només semblen buscar l'amplificació propagandística. Les polítiques de mà dura aparent tenen un efecte mediàtic que cal mesurar. Tanmateix, els responsables del Ministeri de l'Interior semblen desconèixer aquestes repercussions. Si alguns mitjans són capaços de muntar un circ a partir d'un incident irrellevant en un institut —amb la impagable complicitat dels programes televisius matinals i els de notícies macabres de successos—, què no podran intoxicar amb la notícia següent, del 4 de gener: "El ministre de l'Interior informa del desplegament de més de dos mil policies dels voltants dels centres educatius, en el marc de la política antidroga."

La presència dels agents de la Policia Nacional i la Guàrdia Civil atrau les càmeres i l'atenció pública sobre unes anècdotes ara convertides en veritat implacable: registres i interrogatoris a la porta dels centres. També és notícia que en l'institut X, amb nom i cognoms, no apareix la policia... El 12 de gener, el delegat del Govern informa als sindicats d'ensenyants d'un pla que permetrà vigilar vora un centenar de centres. S'obriran diligències i se sancionarà els joves

que arriben a ser tan irresponsables que consumisquen drogues en les proximitats del centre on estudien. Les administracions duen a terme un formidable desplegament burocràtic *antidroga*, que multiplica la ineficàcia i la manca de coordinació i recursos pràctics que manifesten.

Per a solucionar el problema

Les intervencions de les diferents administracions: assistencials, estatals, autonòmiques; Sanitat, Interior... no semblen produir més efectes que la propaganda. Però en la vida escolar calen, això sí, més recursos i infraestructures, perquè la funció d'atendre els conflictes que la societat genera és una tasca que els governs han decidit que siga resolta pel professorat.

Cal una coordinació funcional entre les administracions per a atendre les necessitats derivades de l'oci dels joves, amb espais propis i una atenció als entorns físics que envolten els centres educatius. En aquest cas, sí que cal que siga eficaç una policia local de proximitat que atenga els accessos, l'entrada i l'eixida de l'alumnat, una tasca elemental en la funció de custòdia de l'alumnat que el centre trasllada a les famílies. També és necessària una actualització normativa que deixe constància de les funcions reals del professorat i els equips directius en les proximitats dels centres, especialment en els accessos. I de les responsabilitats dels mitjans de comunicació... ja en parlarem en un altre espai.

Assetjament mediàtic a l'ensenyament públic?

Violència juvenil, mitjans de comunicació i sensacionalisme

J.P.C.

El passat 6 de desembre, esclatà la notícia d'unes agressions en un institut de Secundària de la ciutat de València. Els autors haurien enregistat l'agressió en els seus telèfons mòbils i, aquestes imatges, les haurien difoses entre els amics.

Les televisions i els mitjans de comunicació van desembarcar en el centre educatiu per transmetre intensament a les respectives audiències les imatges i els testimonis dels presumptes fets ocorreguts durant tota la setmana. La família i l'alumne agredit van ser assetjats per alguns mitjans mentre una allau d'antenes parabòliques envoltaven durant una jornada caòtica l'institut en qüestió.

Cal assenyalar, i això és molt important, que els fets denunciats es van produir un mes abans, precisament el dies 6 i 7 de novembre, però és molt després quan són donats a conèixer a l'opinió pública mitjançant una roda de premsa policial en la qual s'informa de la detenció dels responsables i la intervenció immediata de la Fiscalia de menors.

A la sensibilització social sobre els problemes d'assetjament escolar i la coincidència temporal amb el debat parlamentari de la llei d'educació, en una estranya coincidència, s'hi afigen l'amplificació mediàtica i les acusacions encreuades entre responsables.

Mentrestant, els equips educatius de l'institut intenten respondre com poden a l'allau mediàtic. El protagonisme de l'IES evoluciona cap a un tractament inequívocament sensacionalista. L'Administració educativa respon de manera discreta —"els fets són puntuals i aïllats"—, però el progrés tremendista de la notícia és imparabile. Els programes matinals i les pàgines de successos de les televisions aborden la qüestió deformant de manera interessada una qüestió que erosiona injustament el sistema educatiu públic. Que el tractament informatiu va ser (premeditadament?) exagerat, ho confirmen uns fets amplificats amb una orquestració d'intoxicacions que ha de preocupar en una societat democràtica.

Si atenem els fets es poden confirmar algunes coses. Primera, l'agressió i apalissament s'inicia el 6 de novembre, diumenge, després d'un partit de bàsquet. Les agressions continuen l'endemà a l'exterior del centre educatiu. Segona, hi ha alumnes de l'IES que graven l'agressió, però que no formen part del grup d'agressors. Encara que és injustificable aquesta conducta, l'enregistrament és substancialment distint de la notícia que es trasllada a l'opinió pública. I tercera, el centre va adoptar, en el àmbit de les seues competències i sense fer soroll, les mesures pertinents contra

els seus alumnes. Després, la intervenció policial i mediàtica ho va complicar tot.

Determinades manifestacions de violència juvenil, amb la mòrbida amplificació sensacionalista per part de molts mitjans de comunicació, mobilitzen audiències de milions de persones en tot l'Estat. Atesa aquesta situació, la comunitat educativa hauria de proposar a les administracions educatives i als mitjans de comunicació que adoptaren amb responsabilitat un conjunt de mesures que puguen temperar l'impacte del sensacionalisme.

Si efectivament hi ha casos d'assetjament escolar, cal adoptar mesures amb discreció al si dels centres, ja que l'efecte de l'impacte informatiu, més que resoldre el problema, perjudica de manera especial les víctimes de l'assetjament, com ha ocorregut en el cas que hem comentat. Proponem tot seguit un conjunt de mesures útils per a fer front a aquests fenòmens.

1. Els equips educatius necessiten més recursos, personals i pedagògics per a fer front als eventuals casos d'assetjament entre escolars. Són necessàries les intervencions des del camp de la salut laboral dels docents fins a les polítiques socials juvenils. Els agents socials interessats amb les polítiques de prevenció han d'intervindre al si de la comunitat educativa.

2. Amb la cooperació de les diferents administracions, cal una actualització normativa i una regulació específica. Es tracta d'impedir que determinats espais, com els accessos als centres, es convertisquen en una

terra de ningú.

3. És necessari l'establiment d'un protocol de relació entre els responsables educatius i els mitjans de comunicació. Encara que al País Valencià hi ha una proposta parcial en aquesta direcció elaborada per la Unió de Periodistes Valencians, cal abordar les relacions complexes entre determinats mitjans que prenen com a referent l'àmbit educatiu. A més, les administracions han de fer complir la legislació existent sobre protecció de la imatge dels menors. En aquest sentit, cal recordar que els mitjans tenen prohibit expressament gravar imatges de menors que els puguen identificar, sobretot si es capten en el centre educatiu i el seu entorn.

Que alguns impactes mediàtics facen més mal que una pedregada és difícil d'evitar, però, així i tot, cal dir que les administracions no s'esforcen prou per orientar els missatges que, sobre el sistema educatiu, es construeixen des dels mitjans de titularitat pública. L'institut de la ciutat de València a què ens hem referit ha patit injustament una pèrdua de credibilitat i, de rebot, els efectes han afectat tot el sistema. Aquest institut és un espai educatiu en què treballa un professorat il·lusionat, a pesar del sensacionalisme desinformatiu de què ha sigut objecte. No sembla acceptable que, en aquest context, la comunitat educativa haja de suportar l'assetjament mediàtic d'alguns mitjans que actuen amb criteris irresponsables.

Violència i resolució de conflictes en els entorns escolars

Respostes democràtiques als brots de violència en els centres

Santiago Estañán Vanaclóig

L'any 1996, l'Organització Mundial de la Salut va declarar la violència com un problema prioritari de salut pública. Però no cal retrocedir tant en el temps per a comprovar la presència de formes i comportaments violents en la realitat quotidiana de la societat: àmbit domèstic, esportiu, circulació viària, relacions personals, relacions culturals de classe i poder... Es tracta d'una presència que no per permanent ha de deixar-nos insensibles. Al contrari, si no podem eradicar la violència hauríem d'actuar almenys per a previndre-la.

La violència i el conflicte van units i són propis del procés de socialització, però la resposta als actes violents es pot donar des d'un aprenentatge social mentre que els conflictes són processos naturals, innats i comuns a totes les societats, i podem aprendre i desenvolupar habilitats socials per a resoldre'ls.

Aquesta separació conceptual és important ja que a la violència, tant la física com la psicològica, només podem oposar-li conductes no violentes, pacífiques, mentre que la resolució del conflicte pot regular-se amb la cooperació dels mateixos implicats o amb la mediació de tercers.

La violència en la infància prové d'uns models de socialització en la família, l'escola i el carrer en els quals es manifesta la defensa de la individualitat i un anormal desenvolupament emocional que repercuteixen en un aprenentatge deficient de les habilitats socials que anteposa el diàleg i la negociació a les actituds violentes. Si la violència està en la societat, no ha d'estranyar-nos que arribi a les escoles, que també reflecteixen la societat. No podem girar el cap i ignorar el problema.

Causes de la violència

Però, quines són les causes que expliquen les manifestacions de violència i els problemes en la convivència escolar? És clar que no hi ha només un factor. L'escola és un espai de comunicació interpersonal de vivències i experiències on la societat es pot veure reflectida. La complexitat multifactorial està reconeguda per totes les investigacions sociològiques, així com les realitzades en el camp de la psicologia o de la pedagogia.

Les alarmes han saltat. El primer cas que va rebre l'atenció dels mitjans va ser el de Jokin, un estudiant de quart d'ESO d'Hondarribia que va trobar en el suïcidi l'única via d'escapament a l'insuportable assetjament dels seus companys. També han tingut un important ressò mediàtic els incidents més recents ocorreguts a l'IES Juan de Garay de València. Encara que les distintes administracions afirmen que són incidents aïllats, la inseguretat escolar és percebuda com un fet real. Les reaccions immediates com a conseqüència d'aquests fets són les de demanar justícia i castic per als agressors, més presència policial i més seguretat i control en els centres.

Aquestes actuacions immediates poden solucionar casos conjunturals de violència escolar. És clar que ha d'existir una tolerància zero amb les persones que provoquen greus incidents, però els conflictes amb violència són d'índole estructural, estan assentats en la mateixa institució educativa i per això necessiten solucions a llarg termini, flexibles per a adaptar-se a les possibles circumstàncies canviants.

Les decisions inicials s'han d'adoptar al si de les comunitats escolars. Són els agents que intervien directament: alumnat, professorat i famílies amb mitjans i amb competències, és a dir, amb capacitat i recursos, els que han de resoldre en primera instància els problemes.

Responsabilitat dels centres

L'esglau següent ha de ser l'Administració, la Conselleria d'Educació o la institució judicial mit-

Jokin, un estudiant d'ESO d'Hondarribia, va trobar en el suïcidi l'única via d'escapament a l'insuportable assetjament dels seus companys

jançant la Fiscalia de Menors i l'aplicació de les mesures legals que els tribunals dictaminen. Fins fa poc les institucions escolars no solien ser proclius a mostrar els seus problemes i sol·licitar ajuda exterior. L'hermetisme amb què han sigut tractats els brots de violència escolar o la poca importància —quan no la negació— que les autoritats educatives han atribuït a aquests problemes ha provocat de vegades amplificacions infundades d'aquests fets.

La pressió social recau sobre els centres docents, als quals es demana que resolguen el problema, però la por a la violència escolar només desapareixerà a través del coneixement i la comprensió global del fenomen. Els centres han d'entendre que el conflicte forma part de la seua organització i han d'afrontar-lo serenament des de la comunicació i el consens. El projecte educatiu també necessita orientar-se cap a l'educació en valors, especialment cap a les habilitats socials que ajuden a resoldre conflictes, individualment i col·lectivament. La resolució justa del conflicte elimina fonts d'angoixa i de dolor psicològic personal i grupal.

La convivència escolar en positiu no es dona per generació espontània. La comunitat escolar, i sobretot l'equip educatiu, necessita repensar el seu propi centre, adaptar-lo al context sociocultural i generar pràctiques de conciliació i mediació en els conflictes. Les normes, els reglaments de règim intern, han de convertir-se en pautes de convivència i oferir una escala de valors en constant evolució que pot ser modificada. Així, la normativa disciplinària es converteix en un element facilitador de la convivència diària en la comu-

EL PAIS

nitat escolar. No es tracta de generar sistemes permissius sinó que els agents educatius aprecien el valor de la mediació en la resolució dels conflictes.

Aquestes bones pràctiques poden semblar utòpiques o irrealitzables, però els centres que disposen de sistemes de mediació escolar contribueixen a incrementar l'autoestima i prevenen el desencadenament dels problemes disciplinaris.

Indisciplina escolar

En els nostres centres educatius els principals problemes solen estar relacionats amb la indisciplina i els problemes de convivència. La indisciplina ha augmentat, especialment en Secundària. Les crisis de valors socials —pèrdua de respecte i consideració als adults— i especialment familiars —manca de supervisió—, l'increment de la marginació i l'exclusió social, l'escassa motivació, el tractament de l'heterogeneïtat en les aules i, especialment, la poca estima social pels estudis es troben en l'origen d'alguns problemes de convivència.

Però, tot i els senyals d'alerta, les administracions educatives estan reaccionant tard i malament. Per això cal dotar el professorat de competències per a resoldre els conflictes, i una formació específica —inicial i permanent— que reforce els mètodes didàctics i el domini de les estratègies necessàries per a incentivar la convivència en l'aula i el centre. També cal donar suport a la tasca docent amb el reconeixement social de totes les institucions. Finalment, s'han de garantir unes condicions laborals adequades, segures i dignes que retornen el prestigi a la professió docent.

Hi ha motius per a l'esperança? Si creiem en el valor de l'educació, sí, evidentment. Les solucions màgiques, els programes i els plans miracle no existeixen; el que cal és un tractament adequat dels problemes, sobretot amb mesures de prevenció. Aquestes mesures han de cercar solucions integrals i incidir en totes les persones i institucions que hi intervien.

Actuar en xarxa

És necessària una actuació en xarxa de les distintes administracions —estatal, autonòmica i local—, tant per a la prevenció exterior com per a donar suport als centres i al professorat amb recursos humans —també des dels serveis socials i de les forces de seguretat— especialitzats en l'atenció a la infància i la joventut. Cal reforçar també els equips educatius amb professorat especialista perquè

actue en els centres. El tractament integral dels problemes de convivència ha de superar el mer registre d'incidents o l'obertura d'expedients sancionadors a l'alumnat.

Cal imprimir un canvi en la cultura organitzacional que atenga la creació d'un ambient segur, un clima de convivència on la comunitat escolar establisca democràticament el seu projecte educatiu. Un projecte on queden clarament definits els valors que guien les conductes i on primen les solucions consensuades dels conflictes sobre les eixides de caràcter burocràtic.

Els centres docents han d'arribar a ser un model del que promouen: l'educació. El suport a les famílies ha de ser una prioritat per a les administracions. Les famílies han de prendre consciència que la seua col·laboració és necessària i passa per un reconeixement del paper i dignitat del professorat, perquè per a educar cal l'esforç compartit de tots.

Els mitjans de comunicació poden col·laborar en la promoció de valors com la solidaritat, la tolerància o el respecte envers els altres. Els mitjans han de complir els codis deontològics i ètics de protecció a la infància i joventut per evitar que es vegin saturats amb missatges i models de conductes violentes. Seria desitjable també que en les notícies sobre la violència escolar evitaren els tractaments sensacionalistes.

Les famílies han de prendre consciència que la seua col·laboració és necessària i passa per un reconeixement del paper i dignitat del professorat

Els processos de socialització i els seus agents generen unes cultures amb unes escales de valors determinades que es transmeten de generació en generació a través de l'educació. Els aprenentatges d'actituds no violentes, de la resolució pacífica dels conflictes i de les exigències que comporta viure amb altres han de començar al si de la societat i ser assimilats pels centres escolars, considerats com a promotors d'educació i desenvolupament. Pretendre que l'educació es convertisca en un agent de canvi i transformació social és apostar per un model d'escola que no és precisament el que hem descrit.

Una llei per a l'esperança

El Govern aprova la Llei de Foment de l'Educació i la Cultura de la Pau

Antonio Nacle García
L'1 de desembre de 2005, el BOE publicava la Llei 27/2005 de Foment de l'Educació i la Cultura de la Pau, una normativa que ha passat absolutament desapercibuda. Vaja per davant que sempre resulten gratificants les bones intencions dels nostres governants, sobretot si tenim en compte que els anteriors ens van dur a una guerra sense dubtar a utilitzar la mentida i fent del cinisme la seua carta de presentació.

La llei en qüestió és un text curt que justifica la necessitat de fer reals els manaments i els objectius de les Nacions Unides i que planteja la necessitat de recolzar-se en el sistema educatiu per a transmetre i interioritzar la cultura de la resolució pacífica de conflictes i els valors democràtics de justícia, llibertat i solidaritat.

El primer article de la llei dicta obligacions al mateix govern, el qual es compromet a resoldre les controvèrsies internacionals mitjançant el diàleg, l'equitat i la justícia. També hi ha un compromís formal de col·laboració amb altres institucions i ONG per a aconseguir els objectius proposats.

L'article dos es dirigeix a tots els estaments educatius i fa explícit el compromís d'introduir els continguts sobre la resolució pacífica de conflictes, els valors de llibertat, solidaritat, respecte i tolerància, i els drets humans. La llei trasllada tots aquests aspectes a l'àmbit de la formació permanent i introdueix la possibilitat de contacte i col·laboració entre diferents institucions.

La llei i la realitat

Els articles tres i quatre aborden les ajudes i la voluntat del govern de promoure mesures per a resoldre conflictes, especialment els referits a les xiquetes i els xiquets armats. Finalment, l'Estat manifesta la seua voluntat de formalitzar la seua adhesió a l'Agenda de

l'Haia per la pau i la justícia al segle XXI.

Les lleis poden ser eines útils, però necessiten la ferma voluntat de la ciutadania i les institucions perquè incidisquen en la realitat. L'escassa publicitat que ha rebut aquesta llei no hauria de ser indicativa de la manca de voluntat per a avançar en els seus continguts, sinó simplement un fruit de la voràgine de l'actual conjuntura política de soroll a què ens sotmet l'estratègia del principal partit de l'oposició conservadora.

Cal tirar de l'anella d'alarma per a aturar el tren que ens porta a l'autodestrucció ràpida en forma de guerra o més lenta en forma de catàstrofe ecològica. Només una nova visió presidida per la cooperació, el respecte a la diversitat i la convivència democràtica —en compte de la competitivitat, el domini dels poderosos i l'ús de la violència— farà possible no un altre món, sinó que aquest mateix continue existint.

Hem de desterrar també les formes violentes de la convivència social i de l'ensenyament, incloure els valors de la diversitat enfront de tot tipus de racisme, el valor de la igualtat entre les persones enfront de la violència contra les dones, el valor de la llibertat en la defensa de les creences i els gustos i, en definitiva, els valors radicalment democràtics enfront de l'intent de recuperar certes formes d'autoritarisme doctrinari. Si aquesta és la voluntat de l'actual govern espanyol, és segur que pot comptar amb la nostra col·laboració, perquè aquest executiu ha donat proves de la seua capacitat de diàleg i respecte a les normes democràtiques, encara que no és menys cert que la seua política també ens ha provocat decepcions doloroses. Seguim apostant amb esperança i volem que els fets ens convencen que les coses estan canviant i que les lluites de tantes persones arreu del món obtenen el ressò desitjat entre les altes instàncies de poder.

identitat cultura de L'Iraq que va començar en el moment que l'exèrcit nord-americà obstaculitza a Bagdad."

L'onada d'assassinats no sembla partidista ni sectaria, i té per objectiu tant homes com dones, i abasta tot l'extensió del país. És indiscriminada en relació a les especialitats: entre els morts hi ha professors de Geografia, Història i Literatura àrab, així com de Ciències.

Segons l'ONU aproximadament un 84% de les institucions d'educació superior de L'Iraq ja han estat cremades, saquejades o destruïdes. El sistema educatiu iraquí era un dels millors de la zona; un dels majors assoliments del país era el bon nivell educatiu del seu poble.

Aquesta situació és un reflex de l'ocupació en el seu conjunt: una catàstrofe de proporcions increïbles desplegada en un clima d'indiferència criminal. Segons el Dret Humanitari internacional, Estats Units, com poder ocupant, és el res-

'Gran Hermano' en la escuela

José Antonio Antón Valero

Cuando el PSOE llegó al poder anunció que dotaría los centros de Secundaria un ordenador por cada dos alumnos. Parece que los Presupuestos Generales del Estado no incorporan recursos, estimados en 1.300 millones de euros, para esas infraestructuras informáticas. Las cuentas de la Generalitat, tampoco parecen interesadas en incorporar estos medios.

Sin embargo el profesorado de Informática de algún centro educativo ha introducido el programa denominado Gran Hermano (*) que sirve, entre otras cosas, para que sus cámaras, repartidas por el centro, vigilen "el buen comportamiento" del alumnado. ¿Hemos dado con la panacea de la educación? ¡Además de ser modernos, ahora hemos encontrado una nueva manera eficaz de controlar la disciplina del alumnado revoltoso, y así poder estar más atentos a peleas y enfrentamientos!

Me preocupa poco la cantidad de ordenadores, símbolo de una modernidad que seduce a buena parte de la sociedad, no sólo a los sectores conservadores. Pero lo que sí merece mi atención, en esta sociedad que rinde pleitesía a las nuevas tecnologías, es que sea precisamente éste el debate educativo cuando nos referimos a ellas.

En realidad no hay propuestas de alfabetización, en sentido crítico, sobre nuevas tecnologías. Lo habitual es que se ofrezca como una modalidad de plan de formación para profesorado, esencialmente de manera técnica e instrumental. Es verdad que si pensamos desde la óptica de los usuarios se puede profundizar la distancia y diferencia, incluso social, entre los que saben y los que no saben. Pero eso no basta. La denominada Sociedad de la

Información no aumenta la información, la satura. Privilegia unos sentidos sobre otros. Aminora el nivel de experiencia real —en una escuela que debe promover la elaboración de experiencias directas sobre el entorno—, la selección, la interacción, individualiza la acción personal, aísla. Influye en modelos de aprendizaje y de lenguaje. Puede sustraer al alumnado una parte de la realidad ajena a la Red, como ocurre con los medios de comunicación. ¿Es ello objeto de reflexión para un diseño educativo del uso de la informática y los medios? ¿Quién es responsable de diseñar estrategias de aprendizaje en las que se pone en juego la comunicación, la interacción, la experiencia real/virtual, la individualización, la realidad local/global, los conceptos y valores que promueven o se generan en ese proceso?

Las tecnologías de la comunicación y la información no anulan el papel del profesorado. No son su enemigo. No se puede interpretar que existen unas tecnologías de alto nivel o calidad, frente a otras de bajo nivel como la tiza. El problema es cómo la tecnología favorece y de qué manera la utilización de estrategias de aprendizaje, formas de conocimiento y criterios de selección cultural. La denominada Educación para la Comunicación, debe tener un enfoque educativo transversal y global, ha de ayudar a descodificar la información, las representaciones, las imágenes, es decir, el texto y el discurso, tanto desde una perspectiva actual como histórica. No debe ser un planteamiento técnico el elemento central que guíe su orientación, sino el de enseñar a detectar los discursos ideológicos y culturales, tanto en los medios tradicionales de la información (prensa, radio y televisión), como del marketing comercial y político.

* IES Arroyo Harnina de Almedralejo, Anuario de Educación, Magisterio 2005.

Crida internacional urgent per a salvar al professorat iraquí

Més de 250 docents assassinats i centenars de desapareguts

Un aspecte poc conegut de la tragèdia que assola l'Iraq és la sistemàtica liquidació del professorat del país. Encara seguint càlculs conservadors, més de 250 docents han estat assassinats i molts altres centenars han desaparegut. Amb milers d'ells que fugen del país per temor a perdre la vida, l'Iraq no només està patint una important fugida de cervells sinó que la classe professional laica del país —que s'ha negat a ser cooptada per l'ocupació— està sent delmada, amb les transcendents conseqüències que açò té per al futur de l'Iraq. Ja el 14 de juliol de 2004, el veterà corresponsal Robert Fisk indicava des de l'Iraq:

"El personal universitari sospita que existeix una campanya per a privar a L'Iraq dels seus professors, per a completar la destrucció de la

ponsable últim de la protecció dels ciutadans iraquians, incloent als seus professors.

La crida ha estat llançada pel tribunal BRussels (Bèlgica) en col·laboració amb múltiples organitzacions de defensa dels Drets Humans.

La Universitat Autònoma de Madrid, en el marc de la iniciativa Tribunal Internacional sobre L'Iraq i en col·laboració amb la Campanya Estatal contra l'Ocupació i per la Sobirania de L'Iraq (CEOSI), albergarà a l'abril de 2006 un seminari internacional sobre l'assassinat de docents universitaris a L'Iraq.

Entre els signants es troben Noam Chomsky, Tony Benn, Eduardo Galeano, Hans von Sponeck, Howard Zinn, John Pilger, François Houtart, Immanuel Wallerstein i Michel Chossudovsky, els premis Nobel John M. Coetzee i Harold Pinter, l'escriptora Naomi Klein, Richard Falk, Tonio Negri...

Més informació: <http://www.brusselstribunal.org/>
A l'Estat Espanyol: <http://www.iraq-solidaridad.org/>

'Tirant lo Blanc', una gran ficció per a tots

MANUEL BOIX.

El *Tirant lo Blanc* és, sens dubte, la millor novel·la valenciana, però, per desgràcia, no es coneix tant com es mereixeria per la seua qualitat en relació a altres obres clàssiques escrites en qualsevol altra llengua.

Si els valencians fórem un poble influent a Europa i al món, la nostra novel·la seria un autèntic referent, com ho són, per exemple, *El Quijote* de Cervantes o les obres de Shakespeare. I també ho seria si, almenys, els valencians no fórem tan poc amants de la nostra llengua i tan poc respectuosos amb la nostra història i les nostres tradicions.

El cas és que tenim, entre altres llibres clàssics, la novel·la *Tirant lo Blanc* escrita per Joanot Martorell que, segons alguns crítics, no la va acabar d'escriure i per això mateix —en morir l'any 1468— passà a mans de Martí Joan de Galba, que —encara que això s'ha discutit molt darrerament— intervingué en la redacció dels últims capítols i la va fer imprimir a València el 1490. La novel·la tingué molt d'èxit i es convertí en lectura habitual de la gent culta de l'època, però, per causes històriques, l'obra s'oblidà. Els valencians dels segles XVI, XVII i XVIII, com ja és sabut, van patir una progressiva decadència, sobretot, cultural.

Per sort, des de la Renaixença cap ací, els valencians hem tornat a recuperar, amb dificultats, la nostra autoestima com a poble diferenciat i hi ha

hagut estudiosos de la nostra història i de les nostres creacions artístiques que s'han preocupat de donar-les a conèixer. Per això, entre altres accions, s'ha reivindicat el *Tirant lo Blanc*, que ha estat de nou reeditat i, a hores d'ara, per exemple, podem llegir-ne l'original en l'edició que Martí de Riquer va fer per a l'editorial Ariel i també, entre altres, en les edicions publicades per la Generalitat Valenciana, a càrrec d'Albert Hauf, i la Institució Alfons el Magnànim, a càrrec de Vicent Josep Escartí.

Però aquestes són edicions per a lectors ja habituats a llegir i que poden fer l'esforç grat de fer-ho en llenguatge antic: sens dubte, un plaer indescriptible, ja que és un autèntic goig pronunciar unes paraules que sonen, alhora, clàssiques i íntimes. No obstant això, *Tirant lo Blanc* és una història de ficció apassionant, divertida i trepidant que narra les aventures d'un magnífic cavaller bretó que triomfa com a guerrer a Anglaterra i que decideix recórrer el Mediterrani vivint grans peripècies i anècdotes pròpies d'un soldat valent i arriscat fins a arribar als dominis de l'Imperi Grec on troba l'amor de la princesa Carmesina. Mereix, per això mateix,

ser coneguda per tots i, en aquest sentit, se n'han fet també edicions, més o menys, completes amb un llenguatge actualitzat. En aquest aspecte és digna de recomanar, entre altres, la que va fer la revista *El Temps* amb adaptació a càrrec de Joan Pellicer i Rosa Giner, i il·lustracions de Xavier Mariscal, i que ha estat publicada recentment per Tres i Quatre.

Amb tot, la necessitat de divulgar encara més una obra imprescindible com és el *Tirant* ha fet que se n'hagen fet també versions, en els últims anys, destinades a joves estudiants. Aquestes edicions se centren, de vegades, en una part de la novel·la —aquella que jutgen més interessant— com és el cas de la que preparà Francesc Machirant per a Bromera, o bé resumeixen tota la trama en un centenar de pàgines. L'objectiu és donar a conèixer l'obra i despertar l'interès perquè, en un futur, el lector senta la curiositat de llegir-ne l'original. En aquest sentit, és molt encertada l'adaptació de Joan Sales publicada per Columna, o la de Jordi Tiñena, a Laertes, o la dels mateixos Joan Pellicer i Rosa Giner, publicada per Tres i Quatre a la col·lecció «Llibres Clau». També resulta interessant la versió d'Isabel Grifoll, publicada per Teide, sobretot perquè té un plantejament molt didàctic. Totes aquestes versions són, a més, útils com un primer contacte per a qualsevol lector no especialitzat.

Però la conveniència de divulgar encara més el *Tirant lo Blanc*, tal i com es fa amb altres obres en altres cultures, ha fet que se n'hagen fet també edicions per a infants i adolescents, com ara la publicada fa anys per Edicions Proa amb excel·lents dibuixos de Manuel Boix i amb text de Maria Aurèlia Campany. O com les que han estat publicades més recentment,

entre les quals s'ha de citar la versió de Josep Franco, publicada per Edicions Bromera l'any 1990 a la col·lecció «El Micalet Galàctic» i que és, sens dubte, una de les més llegides al País Valencià. L'edició, a més, compta amb unes il·lustracions molt suggeridores i elegants d'Enric Solbes. I, per sort, darrerament encara se n'han publicat més com ara *Tirant lo Blanc contat per als infants*, amb text de Rosa Navarro, a Marjal-Edebé, molt apta per a l'educació primària, i el *Tirant lo Blanc* en versió de Josep Palomero i il·lustracions de Manuel Boix, a Bromera, una obra més per a joves.

Molt interessants són també, per altra banda, els intents de difondre el *Tirant* a través d'altres mitjans no narratius, com ara l'adaptació a còmic que van fer Jaume Fuster i el dibuixant Sento Llobell i que va publicar Tres i Quatre i la revista setmanal *El Temps*. Com tampoc no s'han d'oblidar dues iniciatives bastant ben aconseguides de portar la magnífica història de *Tirant lo Blanc* a l'escena: és a dir, al teatre. L'escriptora Maria Aurèlia Campany, ja esmentada, en va fer una primera adaptació l'any 1971, que va ser estrenada per la companyia alcoiana La cazuela, i l'autor Josep M. Benet i Jornet en va fer una altra que titulà *Història del virtuós cavaller Tirant lo Blanc*, i que publicà Edicions 62. Una obra, aquesta última, molt digna de llegir i que tingué un gran èxit de públic, la qual cosa demostra que, en essència, allò que conta l'obra, allò que transmet, els sentiments i les aventures que ens vol fer viure, són, encara vigents, perquè, sens dubte, continua sent una gran ficció per a tots.

Mestre i escriptor. Director de la Fundació Bromera per al Foment de la Lectura

Quatre maneres d'apropar-nos al Tirant

Tirant lo Blanc
Joanot Martorell
i Martí Joan de Galba
Bromera, Alzira 2005 (44a e.) 198 p.

Aquesta adaptació de *Tirant lo Blanc* recull la part central de la novel·la, és a dir, les intrigues amoroses entre Tirant i Carmesina (i altres personatges) a palau i l'alliberament de Constantinoble de l'assetjament moro. Adaptada per Francesc Machirant, el llibre compta amb una introducció a càrrec de Vicent J. Escartí i està bellament il·lustrada per Manuel Boix. Possiblement és la versió més llegida pel nostre jovent (i per molts adults) de *Tirant lo Blanc*. La primera edició és de l'any 1990, coincidint, doncs, amb el cinquè centenari de la seua publicació. I ja en porta 44! *Marc Candela.*

Tirant lo Blanc
Joanot Martorell
Col. El Micalet Galàctic
Bromera, Alzira 2004 (17a e.) 61 p.

Pensada per a infants a partir de 12 anys, en poc més de 60 pàgines trobem resumit tot el llibre original. La versió en aquest cas és de Josep Franco i les il·lustracions són a compte d'Enric Solbes, col·laborador habitual de Bromera. Amb aquesta versió es pretén apropar els lectors més joves al nostre clàssic universal per excel·lència i, de retruc, al món medieval. Per aconseguir-ho, les il·lustracions de Solbes imiten l'estil dels manuscrits medievals. Les dèsset edicions del llibre corroboren l'acceptació de les aventures de Tirant entre els nostres infants. *M.C.*

Tirant lo Blanc
Joanot Martorell
Bromera, Alzira 2005 150 p.

En format gran i de gran qualitat i bellesa, Bromera presenta la darrera aportació a la difusió de *Tirant lo Blanc*. Es tracta d'una nova adaptació, a càrrec ara de Josep Palomero, que compta, de nou, amb les il·lustracions de Manuel Boix, de gran bellesa i impacte visual. Aquesta adaptació abraça tot el llibre original, a diferència d'aquella primera versió de 1990 i les il·lustracions es presenten ara a tot color. Una manera ben suggestiva d'endinsar-se en les aventures del nostre cavaller més universal. *M.C.*

El triomf de Tirant
Josep Lluís Sirera, Rodolf Sirera
Col. Teatre. Bromera, Alzira 2000 157 p.

De la mà dels prolífics germans Sirera, l'adaptació de la novel·la a llibret d'òpera ha estat aprofitada per a reflexionar sobre la fama. Així, es parteix de la mort de Tirant i es revisa la seua vida des que decideix instruir-se en el món de la cavalleria fins que esdevé el més gran cavaller de la cristiandat. Però la fama té un preu —tal com li recorda Guillem de Varoic— en renunciar a la vida tranquil·la i anònima: la mort. L'òpera dels germans Sirera, amb l'aportació musical d'Amand Blanquer, fou estrenada l'any 1992 en el Teatre Principal de València. *M.C.*

Mirant aprenem

Un vocabulari per als nouvinguts

Col·lectiu d'Ensenyants de la Ribera (CODERI)

Un dels reptes educatius del segle XXI resulta de la problemàtica de l'alumnat nouvingut quan entra en contacte amb la nova llengua. Per tal d'establir la comunicació, conscients del que suposa la multiculturalitat i la interculturalitat, hem triat treballar a partir dels centres d'interès següents: escola, cos, roba, aliments i sentiments.

Sabem que aquest material no és suficient per

resoldre la problemàtica, però fem la proposta des dels centres d'ensenyament en valencià on treballem en els nivells d'Infantil, Primària i Secundària.

A l'hora de plantejar el treball cal tenir en compte que aquest alumnat:

▮ No està aprenent la llengua pròpia, la qual cosa significa que té ja assolides unes competències lingüístiques, més o menys profundes, en una altra llengua mare.

▮ No va a aprendre un idioma estranger, com es fa amb l'anglès o el francès, sinó una llengua en la qual està immers que li és desconeguda. En lloc de la planificació i seqüenciació de continguts dels mètodes de llengua estrangera a

l'ús, dirigides pel professor o l'editorial, cal respondre a les situacions que han de resoldre en les relacions diàries amb la comunitat que els envolta.

▮ No té, en principi, més deficiències que les derivades del seu desconeixement de la llengua del lloc on han d'integrar-se.

▮ No és tracta d'alumnat de NEE. Quant a les propostes que fem, insistim que:

▮ Són orientatives i no responen a una metodologia concreta. Els estils d'aprenentatge ens ha de guiar adaptant les estratègies a les característiques de l'alumnat.

▮ Estan ordenades en funció de les habilitats que cal aconseguir i no tenen cap tipus d'ordenació ni cronològica ni seqüencial. L'únic criteri el dicta l'alumnat.

▮ Moltes va dirigides a grups reduïts. Recomanem aquests grups pel fet que reuneixen dificultats semblants (llengua d'origen, edats, etc.), tot i que són bastant heterogenis lingüísticament, cosa que permet la interacció.

▮ Són sobretot un pretext. La millor manera de formar l'alumnat nouvingut en català és la conversa. D'altra banda, la utilització de les cartes fotogràfiques són un excel·lent desencadenant.

A l'hora d'utilitzar el material dividim el nivell de treball en tres fases:

1. L'alumnat nouvingut descobreix el català i no hi ha cap llengua intermediària (per exemple, el castellà en el cas dels alumnes sud-americans).

Utilitzarem el material com una mena de croses idiomàtiques per permetre la conversa. El principal objectiu és engegar una conversa que permeta la intercomunicació. Necessitem que entre l'emissor i el receptor existisca un referent que cree el nexa entre els dos significants expressats en llengües diferents però amb un significat comú. Algunes de les paraules presentades potser no tinguen referents en l'entorn de l'alumnat —alguns aliments, peces de roba, etc.— i ha de conèixer-les per a conversar amb l'alumnat catalano-parlant. No pretenem que memoritze cap paraula sinó crear la complicitat necessària perquè la comunicació

siga possible.

El grau de dependència de l'alumnat, el seu grau d'abstracció, els estímuls dominants, etc., van a determinar el temps que necessitarà l'ús de les croses per no bloquejar la conversa.

Les altres parts de l'oració (determinants, verbs, adjectius, etc.) aniran omplint a poc a poc els espais buits entre els substantius que proposem. Com que la correcció sintàctica no entrebanca de manera directa la comunicació sinó que la fa més fluida, en aquesta primera fase no cal preocupar-se'n perquè l'objectiu és establir vincles afectius.

2. Iniciem la correcció

En aquest segon nivell no hem de pretendre aconseguir-ho tot alhora. Fora de les nostres classes l'alumnat està immers en un univers catalanoparlant on rep inputs lingüístics que són una part important del seu aprenentatge.

La tria del vocabulari que utilitzarem —predominarà el llenguatge oral— estarà determinada per les necessitats de l'alumnat. Aprofitarem les circumstàncies que ens procura la vida diària: si hi ha menjador escolar ho aprofitarem per parlar d'alimentació; si l'alumne pateix un cop en la cama, per exemple, introduïrem les parts del cos; si avui porta una peça de roba especial parlarem de la roba, etc.). D'aquesta manera, introduïrem un altre vocabulari complementari als camps semàntics a més dels enllaços lògics, etc.

També s'hi pot introduir el llenguatge escrit, a condició que l'edat i els coneixements previs de l'alumnat ho permeten. Cas que l'alumnat descobreix els caràcters llatins, caldrà iniciar l'ensenyament de la lectoescriptura de forma específica (no ha de ser obligatòriament independent). Amb aquesta finalitat, les paraules del vocabulari es presenten amb lletres capitals i cursiva per permetre'n la còpia.

3. Millorem la llengua

Des de la tercera fase l'alumnat ja té un domini suficient del vocabulari que proposem i que utilitzarem com a pretext. Els mots es combinaran amb altres parts de l'oració i treballarem la correcció sintàctica, la flexió verbal, la flexió dels substantius segons el gènere i el nombre, etc. L'ampliació del vocabulari a través d'altres textos, l'ampliació

del coneixement lingüístic amb la introducció d'exercicis que podem trobar en qualsevol manual, la utilització de tot el ventall d'activitats de l'àrea de llengua incrementarà el treball docent de manera que, el més aviat possible, l'alumnat caldrà que s'incorpore a l'aula ordinària. El material que proposem servirà com a recurs en les classes de reforç.

Les recomanacions que a continuació es presenten enriquiran la tasca del professorat:

▮ Les fases no han de seguir un calendari tancat. Es distribuïran a partir de les necessitats de l'alumnat i seran més o menys llargues depenent de l'alumnat i no d'altres factors.

▮ No ens hem de limitar a una tipologia d'exercicis. És important detectar els exercicis en els quals cada alumne o alumna té més èxit, per a repetir-los i reforçar l'autoestima. Cal recordar que l'objectiu principal és que l'alumnat adquireixi fluïdesa i estratègies d'autoaprenentatge.

▮ Es poden preparar suports complementaris amb paraules, idiomatismes, expressions, etc., que s'introduïran a l'aula: exposició de pannels lingüístics, llibretes de vocabulari (llibretes repertori), etc.

La tasca del professorat ha d'anar sempre encaminada a recuperar la dignitat lingüística de la nostra llengua. Per això, a l'hora de triar textos, cançons i altres, és important tenir en compte que la llengua és portadora de cultura i que hem d'aprofitar el treball per a introduir aspectes que facen que l'alumnat nouvingut adquireixi no sols una llengua sinó també els valors culturals que l'acompanyen

Més informació i contactes: torrespalau@hotmail.com, tel. 962431743 (Carmen Congost)

L'FME constituirà una plataforma universal en defensa del dret a l'educació

El IV Fòrum Mundial d'Educació celebrat a Caracas presenta alternatives al neoliberalisme educatiu

Allioli

Les sessions del IV Fòrum Mundial d'Educació (FME), celebrades a la Universitat Bolivariana de Veneçuela entre el 23 i 24 de gener, ha avançat en la construcció d'una alternativa al projecte neoliberal i el pluralisme de les idees, els mètodes i les concepcions.

Aquest espai plural, no confessional, no governamental i no partidari esdevé una fita mundial que té com a objectiu principal l'elaboració d'un conjunt de directrius que servisquen de referència per a impulsar reflexions arreu del món. L'FME cerca l'establiment d'acords polítics, plans, programes i projectes educatius en tots els nivells d'ensenyament per a fer front a les polítiques neoliberals en matèria d'educació. Des del Fòrum s'afirma que l'educació és una política pública, de quali-

tat, que ha de ser un deure de l'Estat i s'ha d'estendre a tots els pobles del món.

En aquesta edició, l'FME ha reflexionat sobre els blocs següents: l'educació com un bé públic; el projecte polític i el projecte pedagògic; la integració regional; els tractats de Lliure Comerç; el deute extern i l'educació; els moviments socials, les lluites populars i l'educació. Al si del Fòrum s'han formulat iniciatives i propostes per a avançar en l'articulació d'una plataforma de

lluites pel dret a l'educació d'àmbit universal.

D'altra banda, entre el 24 i el 29 de gener, s'ha celebrat a Caracas una de les sessions del VI Fòrum Social Mundial (FSM) que, amb caràcter policèntric, conjuntament enguany les dimensions continental i mundial. Les altres sessions de l'FSM es duen a terme a Mali i al Pakistan. Aquest Fòrum presta atenció a les temàtiques de salut; infants i joves; autoritats locals; parlamentaris; diversitat sexual, i educació, entre d'altres.

Otos, el poble dels rellotges de sol

Els rellotges d'Otos han eixit dels tallers d'alguns dels artistes més rellevants del País Valencià

Joan Olivares

Des de la més remota antiguitat, els humans s'han esforçat a apamar i sotmetre l'inexorable avanç del temps. Aquest afany s'ha concretat al llarg de la història en el disseny de tota mena d'instruments i enginys per a mesurar-lo. Si ens limitàvem a la vessant estrictament mecànica del problema, ja ens podríem donar per ben satisfets amb els nivells assolits per les tecnologies modernes. Tanmateix, l'esquarterament i la

concreció del temps fins a límits incomprendibles, lluny d'haver-nos alliberat del jou de Cronos, ens fa sentir-nos-en més esclaus. I en la mesura en què som conscients d'aquesta esclavitud, ens sentim, sovint, impel·lits a rebel·lar-nos-hi.

Des d'aquesta perspectiva d'in-submissió, la proposta de dissenyar i construir nous rellotges de sol adquireix un sentit plenament actual. En el seu joc de llums i ombres, i en el seu ritme pausat i tenaç s'hi albira una alternativa

serena i obstinada al ritme frenètic i variable de la vida moderna, un retorn als orígens, un compromís amb el Sol com germen, símbol i regla de la nostra existència.

Quan el rellotge de sol es presenta en un format agosarat i provocatiu, a través d'escultures i de pintures, de ceràmiques i forges, al mateix temps desafiant i sorprenents, el nostre repte adquireix encara una altra perspectiva: la confabulació entre les dues categories de la condició humana, la espiritual i la natural, a través d'un compromís entre l'art i la ciència.

Si a tot això afegim que els rellotges d'Otos han eixit dels tallers d'alguns dels artistes més

rellevants del País Valencià, podem assegurar que ens trobem davant d'una de les més singulars mostres artístiques i culturals que es poden contemplar en els carrers i les places dels nostres pobles.

Per això s'ho val de fer una escapada, en el ple sentit de la paraula, i acostar-se a aquell poblet de la Vall d'Albaida que ja és conegut com "El poble dels rellotges de Sol". Hi trobareu els vuit exemplars que es descriuen a continuació i onze més de les més diverses factures. I per si amb això no en teniu prou, hi trobareu també tranquil·litat i bons aliments. Què mes es pot demanar!

Descripció d'alguns rellotges

La Norma no és un dogma

Escultura d'Andreu Alfaro, de línies esveltes, senzilles i diàfanes, totalment transparent que s'integra perfectament en el nucli urbà, tot donant-li una dimensió moderna i elegant.

Rellotge de fang

Mural ceràmic d'Arcadi Blasco (Mutxamel) format per un puzzle de peces ceràmiques en el qual s'aprecien les textures i els colors típics d'aquest autor.

Unió

Mural ceràmic d'Elisa Martí ubicat en una façana de la plaça del llaurador.

Es una combinació de peces ceràmiques amb reflexos lleument metàl·lics. S'hi ret homenatge a

"El Gatet d'Otos", un conegut bandoler del s. XIX. Té la doble funció de rellotge de Sol i de Lluna.

Rellotge dels pimentons

Mural de pedra i bronze de Rafael Armengol en el qual s'han substituït algunes de les xifres horàries per pimentons de bronze fos. Amb aquest rellotge l'autor ret homenatge a la terra i als seus productes.

Rellotge-bicicleta

Es tracta d'una singular escultura d'acer corten de grans dimensions que representa una antiga bicicleta. Una de les rodes s'ha utilitzat com esfera del rellotge solar.

Venim del nord, venim del sud

Mural de ceràmica esmaltada de

Rafael Amorós i Joan Olivares. Té xifres horàries escrites en nombres àrabs, romans i en lletra. Simbolitza els pas de diferents cultures pel nostre país i constitueix un al·legat contra el racisme.

Polifem

Obra de marbre en colors verd i blanc de Manuel Boix perfectament integrada en una façana tradicional. Fa referència a un passatge de l'Odissea en què Ulises mata Polifem clavant-li una llança en l'ull.

Meló-soleil

Rellotge mural d'acer, d'Artur Heras. Té forma de meló d'Alger i el gnòmon representa un ganivet. Les xifres horàries estan perforades en el rellotge. L'hora s'hi pot llegir doblement, sobre l'esfera o

J.O.

sobre la seua projecció sobre la paret.

El valor educatiu de la música

ARXIU

Sóc una mestra de Música indignada i farta per la situació de l'Educació Musical i, sobretot, pel futur que l'espera si res no canvia.

Laura Carrasco Hernández

Estic indignada en comprovar que, per a aconseguir punts per als concursos de mèrits, el grau elemental de qualsevol idioma expedit per una Escola Oficial d'Idiomes equival en punts (0,5) al grau mitjà de Música del Pla 1966, és a dir, a la diplomatura del Conservatori. Aquesta equivalència no es correspon amb el temps que cal emprar per a superar ambdues titulacions. El títol del Conservatori correspon a sis anys d'estudi (instruments de vent) o vuit (instruments de corda i piano), mentre que el títol de l'Escola equival a tres anys. Pel que fa a altres diplomatures, el primer cycle computa 1,5 punts, els mateixos que els de segon cycle (llicenciatura).

El títol de mestre de valencià, que

es pot aconseguir estudiant a fons durant un semestre, dona un punt, i els cursos de 30 hores relacionats amb la nostra matèria valen 0,2 punts cadascun.

Què vol dir això? La Música, la Dansa, el Teatre i totes les matèries "de Règim Especial" estan sota els nivells mínims de puntuació en els mèrits. Com es pot entendre aquest menyspreu d'aquests ensenyaments a l'escola pública?

Per què hi ha programes d'Anglès enriquit i no de Música enriquida? Estem farts de comprovar que, mentre que la Música és una de les carreres universitàries més llargues, el seu reconeixement docent brilla per la seua absència. La música és molt present en la nostra societat, les nostres festes, i no pot dissociar-se del fet educatiu. És una hipocresia que el nostre sistema educatiu ignore d'aquesta manera el patrimoni musical de tots els ciutadans.

Som moltes les persones que treballam perquè la música siga apreciada i estimada. Us convidem a visitar una aula de música per comprovar-ho. Organitzem trobades instrumentals, corals i de dansa; establim relacions intercicles, intercanvis entre escoles; ens coordinem entre escoles i instituts; i mantenim contactes amb altres comunitats autònomes per cantar i ballar junts, per compartir coneixements comuns i un

llenguatge més universal que qualsevol altre: la música. Pregunteu-vos per què, en els instituts, les classes de Música són les que menys incidències registren.

Però en l'escola comprovem que l'especialista de Música és el que imparteix menys hores en tots els cycles, per sota del professorat d'Anglès i d'Educació física. Aleshores, al mestre de Música li correspon completar el seu horari lectiu amb altres sobrecàrregues: ser tutors, atendre la Compensatòria o ajudar l'equip directiu, entre altres activitats. En les classes, en tots els cursos de Primària de 1r a 6é, cal afegir les tutories amb les famílies, el control d'altres assignatures, l'avaluació, la coordinació amb la resta de companys i companyes, etc. Només els mestres de Música fan tot això i més en les escoles.

Música per a tots

Però, si volem una escola adequada al context cultural; una integració plena de l'alumnat immigrant; més coordinació amb altres centres; recuperar el nostre patrimoni cultural; un currículum que globalitze les àrees del currículum; adaptar-nos als canvis socials; una educació plena, viva i enriquidora; fomentar la convivència democràtica i el respecte a les diferències individuals; promoure la solidaritat i evitar la discriminació; acon-

seguir el màxim desenvolupament de les capacitats de les persones... Si volem aconseguir tot això, i més, hem de fer música. I en una societat que ha passat, en poc temps, d'ensenyar aquesta matèria només a les elits a fer-ho a tots els ciutadans, la música hauria d'estar a l'abast de tothom.

No podem tornar enrere i desfer tot el que s'ha aconseguit. Als nous reptes socials de l'escola, com ara l'acollida als immigrants, es pot respondre amb la musicoteràpia, és a dir, la música per a socialitzar, relaxar, integrar, fer entendre, etc. En els últims 20 anys, s'ha assolit, per primera volta, l'escolarització del cent per cent de l'alumnat, amb el tots els problemes socials que això comporta. Cada sistema necessita un temps perquè cristal·litze i, sobretot, uns recursos humans i tècnics que en la majoria de casos no ens arriben.

La música ha sigut durant massa temps una activitat restringida a les elits, però ara tenim l'oportunitat d'estendre els seus beneficis a tota la societat. Que ningú no ens furte ara aquest tresor. Seria una pèrdua que lamentarien, sobretot, els xiquets i les xiquetes que riuen, ballen i fan música a l'escola.

ENXARXATS

Tirant lo Blanc

<http://www.fut.es/bdt/tirant/>

Amb la propra irrupció a les sales de cine comercials de la pel·lícula *Tirant lo Blanc*, l'interés del gran públic envers la figura de Tirant sofrirà un augment sensible. Tot i que la semblança entre la ficció cinematogràfica i la vida novel·lesca dels personatges de la trama manuscrita serà llunyana, aquesta web ens aproxima a l'obra i l'autor duent a terme una edició en línia amb la idea que "es vagi apropant el somni d'una Biblioteca Universal accessible a tothom des de qualsevol lloc i en qualsevol moment". Per què no? *Joan Cortés.*

Penya el Cocodrilo. Radikal Btt Alcoi

<http://kona2.alc.upv.es/btt/>

No hi ha dubte que la bicicleta de muntanya és una forma més de conèixer i estimar el nostre medi ambient. En aquesta web trobareu tot l'indispensable per a planificar una eixida pel Montcabrer, la Serrella, Aitana i la ruta dels Plans. Hi podrem consultar gran quantitat d'informació pràctica sobre les diferents rutes per mitjà del seu recull de dades, característiques del recorregut, mapes exactes i el perfil orogràfic. La dificultat comença damunt la bici. *J.C.*

Jardí Botànic de la Universitat de València

<http://www.jardibotanic.org/>

Des d'aquesta web se'ns convida a oblidar durant uns instants els sorolls estridents i l'existència accelerada de la gran ciutat per endinsar-nos en un passeig plaent per una exuberància vegetal ben estructurada. En ressaltarem la densitat de l'oferta cultural i científica i l'esforç per atraure les noves generacions de ciutadans i ciutadanes amb activitats divulgatives. D'altra banda, l'oferta educativa és molt sòlida i, per als centres educatius, representa un recurs inestimable. Davall l'empedrat, continua estant la platja. *J.C.*

Cuina valenciana

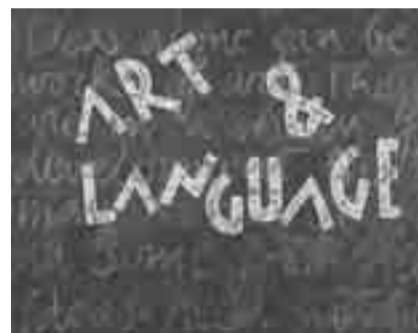
<http://www.uv.es/baldovi/cuina/>

Després d'obrir-nos la gana amb la pàgina anterior, no podem acabar la selecció sense un suggeriment gastronòmic amb el paladar de la terra. Ací se'ns proposa un assortiment de plats agrupats en cacera, carns, arrossos, sopes, guisats, verdures, pastes, peix, ous, begudes i postres. Ja sabeu, no hi ha temps més ben aprofitat que el que passes entre els bafs de la cuina. Humanal costum és fruitar en varietat, com diria un clàssic. *J.C.*

ART

Ricard Huerta homenatja els mestres en l'exposició de les seues pintures a Gandia

Fins al 19 de febrer es pot visitar, en la Sala Municipal Coll Alas de Gandia, l'exposició de 25 pintures **Mestres & Mestes**, original de l'artista Ricard Huerta, professor de l'Escola de Magisteri i director del Departament de Didàctica de l'Expressió Musical, Plàstica i Corporal de la Universitat de València.

Allioli

Com assenyala el mateix artista en el catàleg, la mostra "forma part d'un projecte més extens a partir del qual reivindicuem la figura de les persones de qui aprenem. El concepte de mestre en aquest cas és ampli, es refereix a aquells personatges amb els qui compartim afinitats, i dels quals anem absorbint coneixements, valors i conductes. Es tracta de gent que travessa les nostres vides aportant-nos consells savis i comportaments subtils. Mestres de qui aprenem, constantment, al llarg de les nostres vides. En la nostra llengua, la paraula *mestres* es pot aplicar a l'expressió entesa tant en masculí com en femení. Serveix, sortosament, tant per a homes com per a dones, i per tant plana de forma ambivalent per damunt del concepte de gènere. És en aquest sentit, de la doble adscripció, que hem optat per duplicar l'enunciat del títol. Amb això desvellem també algunes de les característiques de la sèrie: hi trobareu quadres de dues dimensions diferents, i a més, comprovareu que hi hem inclòs tant homes com dones. Cada pintura descriu, amb el nom, amb lletres, un personatge. De fet, el títol de cada quadre és el que veureu escrit en la composició".

Cal·ligrafia i tipografia

Ricard Huerta explica que "cada composició de la sèrie *Mestres & Mestes* conjuga i combina dos models de textos: per una banda, hi ha les lletres cal·ligràfiques que ocupen el fons del quadre i, per l'altra, hi trobareu les majúscules tipogràfiques que escriuen i/o descriuen el nom del personatge homenatjat, adquirint així una importància capaç de generar un efecte de forma destacada enfront del fons del text cal·ligràfic (...) Hi ha una immensa càrrega afectiva desenvolupada en cada quadre. La quantitat d'idees i rememoracions que evoca cada nom hem volgut reconduir-la exclu-

sivament al concepte definit per les formes del text compost per cada paraula. Amb això, el nom assumeix de manera quasi unívoca el paper prioritari, i serà el contrast amb el fons del text escrit el que generarà la dualitat a la qual assistim. També en l'elecció dels colors dominants hem optat per contrastar tonalitats i gammes, polaritzant els encontres. Dual és el sentiment sobre el qual hem elaborat cada pintura, ja que davant del respecte i l'admiració que ens produeix cada homenatjat, alertem del desig que des de l'inici ens ha acompanyat per tal d'eliminar qualsevol element superflu que hauria pogut originar la referència a figuracions, com ara retrats, siluetes, paisatges vinculats, objectes relacionats... Ben al contrari: expossem completament nu el nom, despullat, vigorós, amplificat per les seues ressonàncies musicals. El volíem així, com a reflex de si mateix, com a espill aclaridor, com una ombra exacta del que desitjàvem expressar. És el do sonor de la lletra, el seu llenguatge, la seua perdurabilitat". Entre els personatges homenatjats hi ha Ricard Giralt Miracle, Joan Fuster, Antoni Tàpies, Lluís Llach, Josep Renau, Pier Paolo Pasolini, Henry Giroux, Roland Barthes, Joan Vinyoli, Maria Mercè Marçal o Pierre Bourdieu.

El treball dels mestres

Amb aquesta mostra, l'artista i expert en didàctica de l'expressió plàstica ret un homenatge al treball callat dels mestres: "Els grans canvis no són els més espectaculars, sinó aquells que van transformant subtilment els engranatges. Pensem que una de les grans aportacions a la nostra cultura és justament el paper dels mestres, ara sí, els mestres d'escola, i els docents de tots els nivells educatius. Als mestres, als uns i als altres, dediquem el nostre treball, com a redefinidors del panorama social i cultural, des de la seua feina constant i discreta".

NATURA VALENCIANA

El bolet de tinta

Joan V. Pérez Albero

El bolet de tinta (*Coprinus comatus*) [cast. *barbuda* o *matacandil*] és un fong que se'l pot classificar com a molt bon comestible, de fet és l'únic comestible del gènere *Coprinus*. Etimològicament la seua nomenclatura fa referència al seu habitat i aspecte: *Coprinus*, fem; *comatus*, cobert d'escates.

És un bolet que es passa ràpidament, ja que les làmines se li ennegreixen a mesura que maduren les espores. Això és degut a l'alt contingut de les làmines en enzims que realitzen un fenomen d'autodigestió d'aquestes, que es tornen líquides i de color negre en carregar-se d'espores. D'ací el nom de bolet de tinta, ja que antigament s'utilitzaven les seues gotes com a tinta per escriure amb ploma.

Com hem dit, és un excel·lent comestible de jove, fins i tot cru, quan encara la carn i les làmines són blanques. Té un gust comparable al del xampinyó. És adequat per fregir, en canvi no és apte per dessecar, ja que es liqua molt ràpidament. Un cop collit és aconsellable de separar el peu del barret fent una lleugera torsió per alentir així el procés de deliquescència del barret.

El bolet de tinta és una espècie nitròfila que es troba fàcilment en praderies, jardins, femers, vores dels camins, escombreries i altres llocs antropitzats. El seu aspecte és inconfusible pel seu barret estret, allargat, cilíndric quan és jove i que es torna acampanat en madurar. Amb una mica de fantasia recorda una persona envoltada amb un gros jaquetó de pell blanca. El color del barret és blanc grisós amb nombroses escates lleugerament més obscures. Les làmines són blanques al principi i passen després a rosades i negres. Fructifica des de la primavera fins a la tardor.

Aquest bolet es pot conrear; de fet apareix molt sovint en els conreus de xampinyons (*Agaricus bisporus*), com a espècie competidora.

Ja a la venda a les seus del Sindicat

VIURE L HORTA
UNA PROPOSTA DIDÀCTICA

Moviment de Renovació Pedagògica - Escola d'Estiu del País Valencià Gonçal Anaya

'Primer llibre per a infants' (1933)

Ferran Pastor

Abans d'escriure aquesta ressenya, he repassat l'entrada d'Emili Beüt en la *Gran Enciclopedia de la Comunidad Valenciana*. El seu currículum és formidable, i no hi ha cap empresa valencianista de certa solvència on no deixés empremta. No ens ha de sorprendre saber que, juntament amb Lambert A. Castelló i Baylach, mamprengués la confecció d'aquesta cartilla en valencià que el Centre d'Actuació Valencianista va publicar el 1933. Pel que fa al context de l'aparició de la cartilla, cal dir que en aquells moments l'edició de textos escolars en valencià havia aconseguit un cert avanç: la *Gramàtica Valenciana* (1918), un catecisme editat per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Valenciana (1922), la *Història del Regne de València* (1926), algunes comptades edicions de contes i la cartilla que ací presentem completaven l'esquifit catalèg. Reproduïm ara unes línies de la introducció del llibre que comentem: "A l'escriure este llibre ho fem convençuts de l'urgent necessitat de que els infants valencians tinguem on poder aprendre les primeres lletres en la seua pròpia llengua, i no es vegem com fins ara en la vergonya de no saber llegir lo que està escrit en l'idioma que ells parlen per tot arreu".

Val a dir que la República no va aportar un canvi significatiu al procés, amb excepció dels manuals de Carles Salvador i alguns textos de divulgació de l'editorial L'Estel. De fet, per als valencianistes, va ser una gran decepció que la República no implantés el valencià ni com a assignatura. Caldrà esperar al triomf del Front Popular perquè, amb el debat estatutari, tornen a plantejar-se seriosament l'oficialitat i l'ensenyament de la llengua. Res a veure amb l'ambiciós procés de catalanització escolar i política que experimentava el Principat en aquells anys.

Más allá de la calidad en educación infantil

G. Dahlberg, P. Moss, A. Pence
Graó. Barcelona 2005. 323 pàgs.

Què és la qualitat? De quina qualitat parlem? Com es mesura? En la recerca de respostes provisionals, els autors van més enllà del concepte de qualitat i recorren al de *creació de sentit*. Des de la perspectiva pedagògica de Loris Malaguzzi, s'estableixen relacions entre la primera infància i els importants canvis socials, polítics i culturals del nostre temps. Destaca l'atenció dedicada a l'experiència italiana de Reggio Emilia. També s'aborden altres treballs a Estocolm i Canadà.

La educación que aún es posible

J. Gimeno Sacristán
Morata. Madrid 2005. 183 pàgs.

Cal no inventar res de nou, sinó recollir els trets de les millors pràctiques experimentades: cal recolzar-se en les millors tradicions pedagògiques per a afrontar els reptes d'un món on la profunditat i la qualitat de la formació constitueixen la mesura del sentit i de l'abast real de la societat de la informació. I per a encarar-ho, diu l'autor, les institucions escolars no estan soles: "No vulguem, doncs, que funcionen com si ho estigueren i que tot es plegue als seus plantejaments."

Carta a los nuevos maestros

Jaume Cela, Juli Palou
Paidós. Barcelona 2005. 172 pàgs.

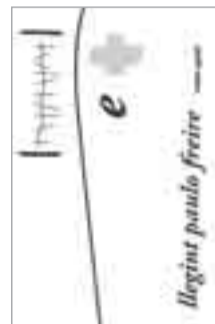
Dirigit sobretot a les persones que volen ser mestres, la seua lectura interessarà a tots els ensenyants que desitgen reflexionar sobre el seu ofici. Els autors, guanyadors en 1992 del Premi Rosa Sensat de Pedagogia, hi passen revista a molts aspectes d'una professió apassionant i complexa des de l'experiència i el compromís amb l'acció educativa i el marc social on es desenvolupa.

La mirada inquieta

Ricard Huerta, Romà de la Calle
PUV. València 2005. 249 pàgs.

El volum reuneix reflexions sobre la situació complexa de la figura de l'educador especialista en museus d'art. S'hi incorporen aportacions des de l'antropologia, la sociologia, la filosofia, la crítica d'art o l'educació artística. Aquesta "mirada inquieta" pretén ser un referent concebut des de la universitat per a la formació de professionals en educació artística vinculats als museus.

Llegint Paulo Freire. Vida i obra

Moacir Gadotti
Crec/Denes. Xàtiva 2005. 151 pàgs.

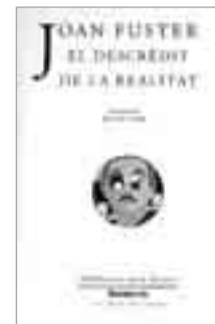
Enfront del tecnocratismes i del burocratismes pedagògics, aquest volum de la Biblioteca Paulo Freire, senzill i accessible, convida a la creativitat i a la reconstrucció en clau contemporània de la llavor d'alliberament que la vida de Paulo Freire va mostrar amb el seu testimoniatge. Altres títols destacables en la mateixa col·lecció, editats recentment, són: *Pedagogia de l'esperança*, *Cartes a Guinea Bissau*, ambdós de Paulo Freire; i *Formar i formar-se* en la creació social, de diverses autores.

Enfermos de información

Todd Gitlin
Paidós. Barcelona 2005. 310 pàgs.

Videojocs, música, pel·lícules, xous d'impacte... Gitlin hi mostra com els mitjans de comunicació es dediquen a alimentar l'exalçament dels famosos, la por paranoica i l'ironia despiadada. L'autor hi denuncia el flux continu d'imatges i sons fabricats i el fet que s'hagen convertit en un dels trets principals que defineixen la nostra civilització, una culminació perversa de l'esperança per la llibertat.

El descrèdit de la realitat

Joan Fuster
Bromera. Alzira 2005. 255 pàgs.

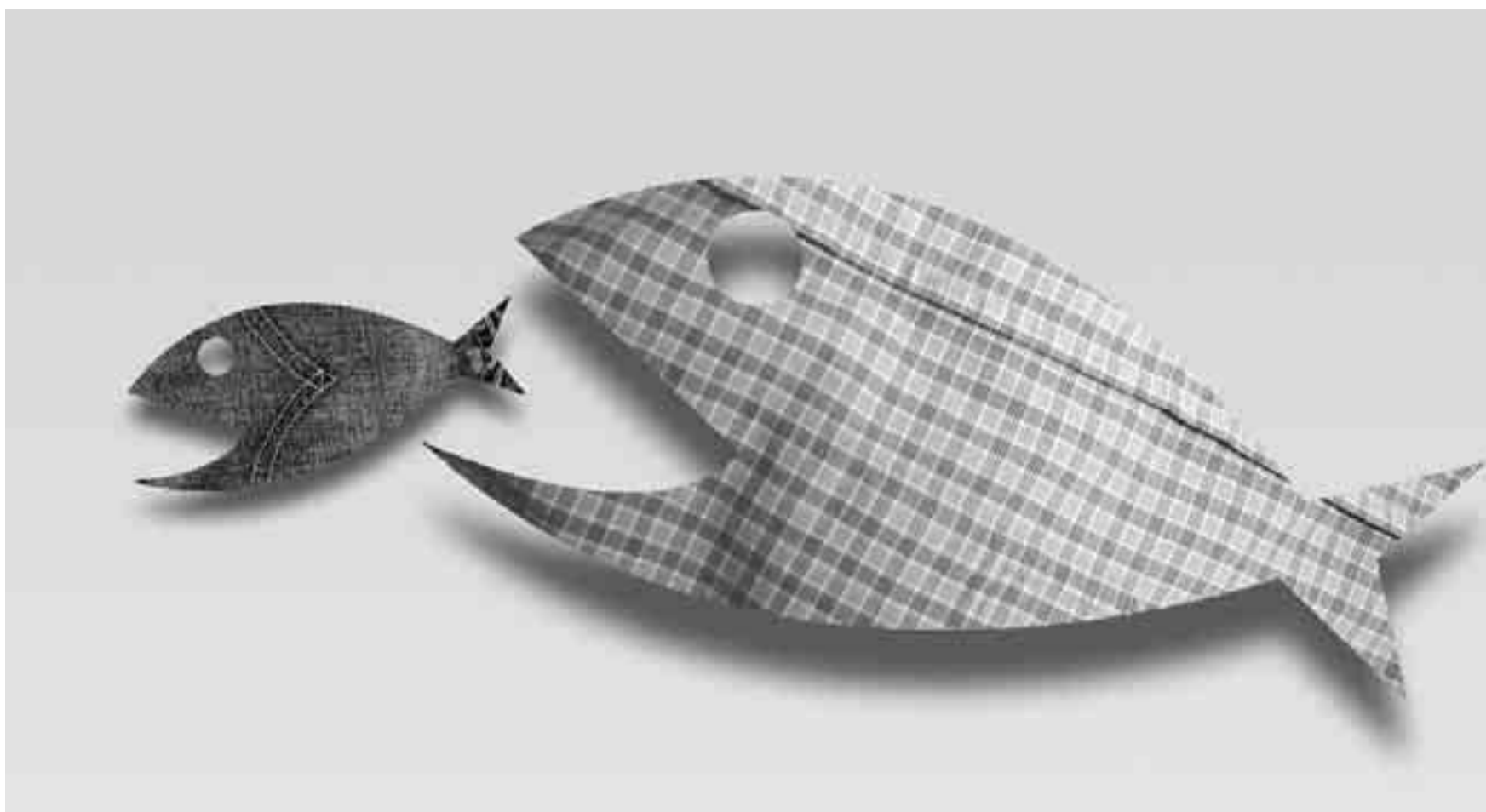
En el 50è aniversari de la seua publicació, l'edició hi ha incorporat textos inèdits, només presents en la traducció castellana. Fuster fa mirades breus als diferents moments de la història de l'art, amb el propòsit d'entendre les relacions entre les tendències de la pintura occidental i la realitat. I tot això farcit amb pensaments filosòfics i observacions sobre els hàbits socials i les religions.

Mirades a l'educació que volem

Joan Doménech, Joan Guerrero
Graó. Barcelona 2005. 249 pàgs.

Edició acurada amb una selecció de paraules i fotografies que fan una mirada calidoscòpica a l'educació. Les paraules escrites (a càrrec del mestre i expresident de la Federació d'MRP de Catalunya, Joan Doménech) formen part d'una realitat observada des de diferents punts de vista: educació i instrucció, plaer i esforç, espontaneïtat i planificació... Les fotos (de Joan Guerrero, fotògraf compromès de densa trajectòria) obrin finestres, complementen les reflexions i multipliquen les mirades.

JORDI BOLUDA

Desvelar la violència

Els STEs organitzen unes jornades sobre la violència en els centres de treball

Visibilitzar tota la violència, més o menys amagada, intentar entendre les causes que la provoquen, disminuir-ne les conseqüències i eliminar-ne les causes són algunes de les motivacions que han dut la Intersindical Valenciana, juntament amb la Confederació d'STE, a organitzar unes jornades sobre La violència en els centres del treball. Les jornades se celebraran a la ciutat de València els dies 3, 4 i 5 de març. La voluntat d'aconseguir unes relacions de treball més justes, i precisament per això més saludables, s'ho mereix.

És més que suficient donar una ullada als diaris de cada dia, escoltar qualsevol noticiari o simplement fer una passejada pels nostres carrers, per constatar que vivim en una societat molt violenta. En efecte, les guerres, el saqueig organitzat dels recursos dels països pobres, el malbaratament dels recursos naturals, la pobresa extrema enmig de l'opulència són solament algunes de les manifestacions més paleses.

Però en les societats eufemísticament anomenades *avançades*, les classes dominants han intentat fer un ús molt selectiu d'aquesta violència, relacionant-la amb unes causes alienes a la mateixa configuració de la societat que, de vegades, es veuria assetjada per perills exteriors, cosa que justificaria l'existència d'un fort aparell repressiu destinat, en darrera instància, a la defensa dels seus interessos particulars. Tot això és ben sabut i

no cal estendre's més. No obstant això, quedaven dues grans institucions al marge d'aquesta situació de violència: la família i el món del treball.

Pel que fa a la presentació de la família, la imatge de l'oasi de pau emmascara sovint un infern per als seus membres més febles: dones, infants i persones grans. La visibilitat d'aquest problema ha fet que la societat prenga mesures: llei contra la violència de gènere, llei de dependència i d'altres disposicions que, amb més o menys fortuna, tracten de posar remei a aquest flagell. Caldrà, doncs, estar vigilant sobre tot això.

Què passa al món del treball

Aquest és un escenari exclusivament productiu per a les classes posseïdores, però, alhora, també es configura com una zona de conflictes d'interessos classistes per al moviment obrer. No cal aprofun-

dir en aquesta disjuntiva perquè, com a sindicat, és precisament la perspectiva dels treballadors i les treballadores la que ens dóna sentit. Però si cal reflexionar més sobre la violència en el món del treball, tant d'aquella que s'expressa de forma més visible i dramàtica, per exemple els quatre morts diaris en accidents laborals, els contractes porqueria, els acomiadaments massius..., sinó també sobre aquelles formes de violència més subtils, però no menys agressives. Ritmes de treball inhumans, condicions físiques inadequades de temperatura, soroll, llum..., poc o gens de control sobre la feina, excessiva responsabilitat, competència extrema entre la mateixa gent treballadora, agressions a mestres, entre companys, gran diversitat i complexitat entre l'alumnat i les seues famílies...

3 de març

- 1. Viure la violència. Taller**
Erika i Cinthia Trejo.
- 2. La mediació, com a eina de treball.**
Flor Hoyos. Isabel Viana.
- 3. Grups de risc i violència.**
Doménech Ortola. Rubén Belandía.
- 4. La violència en la societat.**
Jaime Pastor Verdú.

4 de març

- 5. La violència en el treball.**
La Violència física.
José Luís González Meseguer.
La Violència Psicològica. Francisco Fuertes
L'assetjament sexual en el treball.
Rubén Belandía.
- 6. ¿Existeix violència organitzacional?**
José Mª Avilés. José Luís González.
- 7. Una conseqüència especialment nefasta: el bourn-out.**
Joana Fornes Vives.
- 8. Violència de gènere: la morbiditat diferencial.**
Carme Valls.
- 9. Per una convivència democràtica i un treball saludable:**
Educació. La violència escolar.
José Mª Avilés. Angels Martínez.
Justícia i Administració Pública.
Concreció sectorial de la problemàtica i de les alternatives.
Vicente Cervantes. Encarna García.
Josep Bomboí.
Sanitat. Concreció sectorial de la problemàtica i de les alternatives.
Rosa Pérez. Joana Fornés.
Indústria, Comerç i Serveis.
La participació dels treballadors i les treballadores en la implantació de la prevenció per a la millora de les relacions laborals en les empreses.
Vicente Higón Ballester.

5 de març

- 10. La responsabilitat de l'Administració i de l'empresariat respecte a la violència laboral.** José Laguarda Rodrigo.
- 11. Per una convivència democràtica i un treball saludable: conclusions.**
Debat per sectors.
Posada en comú general i conclusions.

Més informació i inscripcions: seus del sindicat i www.intersindical.org/jornada

